

vergadering **18**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 22 januari 2020

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	4
ACTUALITEITSDEBAT over het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT en de toekomst van de openbare omroep – 6 (2019-2020)	6
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	38
ACTUELE VRAAG van Hannes Anaf aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de rusthuiswijzer	
ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de recente dagprijsmeting in de woonzorgcentra	
ACTUELE VRAAG van Immanuel De Reuse aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de stijging van de rusthuisprijzen	
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de evolutie van de prijzen van woonzorgcentra en de betaalbaarheid van het verblijf in een woonzorgcentrum	
ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de toename aan commerciële woonzorgcentra	38
ACTUELE VRAAG van Ann De Martelaer aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de Woonzaak bij de Raad van Europa tegen het Vlaamse woonbeleid	47
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de activering van thuisvrouwen en -mannen	
ACTUELE VRAAG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de activering van huismoeders en huisvaders	
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de activering van de thuisblijfouder(s)	52
ACTUELE VRAAG van Steven Coenegrachts aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het garanderen van een gelijk speelveld bij de invoer van landbouwproducten uit de MERCOSUR-landen	59

ACTUELE VRAAG van Nadia Sminate aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over het gebruik van Turks en Arabisch in overheidscommunicatie door de stad Gent	63
MOTIE van Chris Janssens, Suzy Wouters, Stefaan Sintobin en Immanuel De Reuse tot besluit van de op 7 januari 2020 door Hannelore Goeman, Chris Janssens en Björn Rzoska in commissie gehouden interpellaties	
1° tot minister Jan Jambon over de uitspraken van de minister-president inzake de retroactieve uitbetaling van kinderbijslag aan asielzoekers;	
2° tot ministers Jan Jambon en Wouter Beke over de rel tussen de regeringspartijen inzake de uitgekeerde bedragen van kinderbijslag aan asielzoekers;	
3° tot minister Jan Jambon over de 'fake news'-uitspraken van Jan Jambon betreffende kinderbijslag en asielzoekers	
– 179 (2019-2020) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	66
MOTIE van Klaas Sloomans, Johan Deckmyn, Filip Brusselmans en Chris Janssens tot besluit van het op 22 januari 2020 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT en de toekomst van de openbare omroep	
– 193 (2019-2020) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	67
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	68
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	70
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	70

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 13.58 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Marino Keulen: ambtsverplichtingen;

An Moerenhout, Carina Van Cauter, Maurits Vande Reyde: gezondheidsredenen.

Minister-president Jan Jambon is eveneens verontschuldigd.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de CD&V-fractie zijn in de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed mevrouw Katrien Partyka als vast lid vervangen door mevrouw Vera Jans en mevrouw Vera Jans als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Katrien Partyka.

Voor de sp.a-fractie is in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie de heer Conner Rousseau als vast lid vervangen door de heer Ludwig Vandenhove.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 60/12)

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft mevrouw Hannelore Goeman bij motie van orde het woord gevraagd.

Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Voorzitter, ik wou bij motie van orde nog even het woord vragen. Mijn collega Segers heeft u gisteren een mail gestuurd om het rapport van Accord over de VRT op te vragen. We hebben dat tot op heden nog altijd niet ontvangen.

De voorzitter: Ik heb er wel op geantwoord, voor alle duidelijkheid.

Hannelore Goeman (sp.a): Uiteraard. U hebt uw werk, zoals altijd, uitstekend gedaan. Maar we hebben het nog altijd niet ontvangen. Wij wilden bij dezen de oproep nog eens herhalen omdat wij vinden dat wij het debat vandaag niet au fond kunnen voeren zonder dat we het rapport hebben gezien.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik sluit mij aan bij de vraag van collega Goeman. Ik verwijs expliciet naar artikel 97 van het Reglement van het Vlaams Parlement, waar toch het parlementair controlerecht van belang is en waar dit parlement eigenlijk moet kunnen controleren op basis waarvan de Vlaamse Regering tot een beslissing komt. Ik denk dat u het parlement en het reglement ook kent.

Als ik het antwoord zie dat we hebben gekregen van het kabinet van minister Dalle – en het kabinet en de minister zijn voor mij een – dan moet ik eerlijk zeggen dat het antwoord ondermaats is. Wij kunnen niet eens controleren op basis waarvan de beslissing is genomen. Het kabinet-Dalle laat weten dat er eigenlijk geen rapport is over die bemiddelingsopdracht. Als klap op de vuurpijl staat er letterlijk in dat dergelijke informatie geen impact heeft op de besluitvorming. Tja, dan vraag ik mij af hoe wij als parlement kunnen controleren op basis waarvan de Vlaamse Regering zo'n zware beslissing neemt. Aan de ene kant wordt gezegd dat er een bemiddelingsrapport is, maar dat zit dan blijkbaar enkel bij de voorzitter van de raad van bestuur, en aan de andere kant zegt de regering dat er geen andere keuze was en dat je naar het bemiddelingsrapport moet kijken.

Wij vragen het bemiddelingsrapport op. We krijgen het niet, maar blijkbaar heeft het ook geen rol gespeeld. Voorzitter, het is als parlement zeer moeilijk om op die manier ons controlerecht uit te oefenen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, als ik het goed begrepen heb, hoor ik de linkse partijen zeggen dat ze het debat niet willen aanvatten zolang ze niet over het rapport beschikken. Mogelijk is het een rapport dat enige confidentialiteit behoeft. Ik vind het in elk geval belangrijk genoeg.

We hebben een zeer gemediatiseerde discussie gehad over de crisis binnen de VRT. We hebben een Vlaamse Regering die een beslissing heeft genomen. De minister van Media is hier aanwezig. Ik vermoed dat hij een toelichting gaat geven en dat hij ook vragen van het parlement zal krijgen over de dingen die aanleiding hebben gegeven tot het ontslag van de CEO van de VRT. Ik vermoed dat wij dit debat net gaan voeren om op al die vragen antwoord te krijgen.

Los van de vraag of we al dan niet over het rapport beschikken, zou ik met aandrang willen vragen om het debat wel degelijk meteen te laten plaatsvinden, zodat wij aan de minister van Media de nodige vragen kunnen stellen.

De voorzitter: Collega Janssens, u hebt me eigenlijk de woorden uit de mond genomen. Ik wou eigenlijk antwoorden aan collega Rzoska en collega Goeman dat minister Dalle mij heeft laten weten dat hij inderdaad wil beginnen met een toelichting. Ik stel voor dat we dat gewoon laten gebeuren en dan kunt u daarna aan de minister elke vraag stellen die u wilt. Kunnen we het daarover eens zijn?

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Ik ben het eens dat we het debat aangaan. Ik wil het debat niet ontwijken, maar er zijn natuurlijk nog andere elementen in een reglement die ons daartoe kunnen helpen. Zelfs al zitten er confidentiële dingen in, het is niet de eerste keer dat we documenten opvragen en dat er gemotiveerd kan worden gezegd dat deze stukken ter inzage liggen onder de vertrouwelijkheidsclausule.

Ik vind het vreemd dat we een debat moeten starten – maar ik ben bereid om het debat aan te gaan – waar verwezen wordt naar een document dat blijkbaar, als ik de mails vanuit het kabinet-Dalle zie, zelfs niet eens bestaat of dat de

minister niet heeft gezien. Hij kan het niet geven en hij zegt zelfs dat het hem niet interesseert, want de beslissing is genomen en die informatie heeft zelfs geen impact. Ik vond en vind nog altijd dat een parlement wel degelijk over alle stukken moet kunnen beschikken om een debat aan te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik sluit me volmondig aan bij de heer Rzoska. Wij willen het debat absoluut ook niet uit de weg gaan, maar we vinden het bijzonder vreemd dat we hier een debat voeren – terwijl in de pers in de voorbije dagen ook al veel is te doen geweest over dat rapport – zonder dat wij dat rapport te zien hebben gekregen. Blijkbaar heeft ook de raad van bestuur van de VRT het nog niet gezien. Om als parlementsleden een gefundeerd debat te kunnen voeren, vinden we nog altijd dat we het moeten kunnen zien. We willen het debat voeren en we zullen luisteren naar de toelichting van de minister, maar dat neemt niet weg dat we nog altijd vragen om het rapport te krijgen.

De voorzitter: Ik stel voor dat we starten met de verklaring van de minister, die misschien al een antwoord zal geven op jullie vragen.

Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT over het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT en de toekomst van de openbare omroep – 6 (2019-2020)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT en de toekomst van de openbare omroep.

Het debat is geopend.

Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Voorzitter, beste collega's, zoals jullie weten, heeft de Vlaamse Regering in het conflict aan de top van de VRT beslist om de arbeidsovereenkomst met Paul Lembrechts, gedelegeerd bestuurder van de VRT, te beëindigen. Ik schets u kort de chronologie van het dossier om het even helder te stellen, om de feiten nog even weer te geven.

De gedelegeerd bestuurder heeft op 27 november 2019 gevraagd om zijn directeur Media en Productie, de heer Peter Claes, te ontslaan. Het remuneratiecomité – dat is het bevoegde comité binnen de VRT dat daarover advies verleent – heeft op 5 en 11 december daarover samengezeten. Ze hebben ook de twee betrokkenen daarover uitvoerig gezien en hebben een advies geformuleerd aan de raad van bestuur. Dat advies bestond erin om de vraag tot ontslag niet te volgen.

De raad van bestuur van 16 december heeft vervolgens uitgebreid beraadslaagd over deze kwestie. Op 16 december heeft men unaniem – únaniem, beste collega's – beslist om niet op de vraag tot ontslag in te gaan. Ik heb als minister van Media altijd alle ruimte willen geven aan de VRT zelf om het conflict, dat een intern probleem was van functioneren binnen het directiecollege, ook intern op te lossen. Ik heb daar alle ruimte voor willen geven.

Op 30 december is de raad van bestuur opnieuw samengekomen, onder meer omdat er op dat moment ook een brief publiek was gemaakt. Die was gestuurd naar de leden van de raad van bestuur, maar ongeveer onmiddellijk ook online consulteerbaar en in de kranten becommentarieerd. De raad van bestuur heeft

dan op 30 december opnieuw beraadslaagd en men heeft op dat moment de heer Fabiaan Van Vrekhem aangesteld als extern bemiddelaar.

De voorzitter van de raad van bestuur had tussen 16 en 30 december al getracht om de mensen samen te brengen om het vertrouwen te herstellen. Op 30 december werd ook getracht om die poging met een extern bemiddelaar te versterken en ervoor te zorgen dat het vertrouwen kon worden hersteld. Ik heb ook die bemiddelingspoging alle kansen willen geven. Het is belangrijk dat dit gebeurd is. Het beste scenario ware geweest dat de twee betrokken personen in het bedrijf actief konden blijven. Het gaat over twee sterke personen, die allebei belangrijke verdiensten hebben. Het zou en het was jammer geweest als zij niet konden blijven. Daarom heeft de regering beslist om daar niet in tussen te komen, omdat het een interne kwestie betrof.

Vorige week woensdag, op 15 januari, heeft vervolgens de heer Van Vrekhem verslag uitgebracht aan de voorzitter van de raad van bestuur. Ik heb diezelfde avond mondeling verslag gekregen van diezelfde voorzitter, de heer Luc Van den Brande, over het dossier. De conclusie die ik daar heb gekregen, was bijzonder helder. De heer Van Vrekhem had alle betrokkenen gezien en kwam tot de conclusie dat het niet mogelijk was om het vertrouwen opnieuw te herstellen. Die conclusie was voor ons uiterst belangrijk en de aanleiding om beslissingen te nemen.

De gedelegeerd bestuurder is er niet in geslaagd om het vertrouwen te herstellen. Daardoor heeft hij vandaag niet meer de geloofwaardigheid om de openbare omroep te leiden. Dat is de reden waarom zijn arbeidsovereenkomst werd beëindigd.

Hij is op 27 november een proces gestart op basis van een ontslagdossier dat door niemand in de raad van bestuur werd gevolgd en waaruit een scherp publiek debat is gevolgd, wat schadelijk is voor de VRT. Er was een patstelling en de gedelegeerd bestuurder is er niet in geslaagd deze crisis onder controle te krijgen.

Dat is de reden van de beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst. Het is een beslissing van de Vlaamse Regering in het belang van de openbare omroep. De beslissing was, om heel duidelijk te zijn, niet gebaseerd op een totale analyse van het functioneren van de gedelegeerd bestuurder. Ze was overigens ook niet gebaseerd op de realiteit dat de gedelegeerd bestuurder zich kritisch had uitgesproken over de besparingen van de Vlaamse Regering. Dat is iets wat ik af en toe hoor in de kritieken van de oppositie.

Eerlijk gezegd, beste collega's, vind ik het normaal dat de gedelegeerd bestuurder van de VRT zich zorgen maakt over de financiële toekomst van zijn organisatie. Ik vind het normaal dat hij ook in dialoog gaat, zelfs in debat gaat, met de Vlaamse Regering om daar afspraken over te maken. Ik vind het normaal dat, wanneer er besparingen worden doorgevoerd door de Vlaamse Regering, men daarop reageert, men zich zorgen maakt en vervolgens de dialoog aangaat en in debat gaat. Om heel duidelijk en formeel te zijn, dat heeft niets te maken – niets te maken – met de beslissing van deze Vlaamse Regering.

Er komt nu een afkoelingsperiode met een interim-gedelegeerd bestuurder die door de regering werd aangesteld, de heer Leo Hellemans. Leo Hellemans, beste collega's – ik hoop dat niemand dat zal betwisten – is iemand die heel breed wordt gerespecteerd, binnen en buiten de openbare omroep. Hij is iemand met een enorme ervaring, iemand die in staat is om het vertrouwen te herstellen. Laat ons hem ook de ruimte geven om dat op een goede manier te doen.

Hij heeft precies de opdracht om de goede werking van het directiecollege te verzekeren in een overgangsperiode. Daarin moet effectief ook worden gekeken naar de rol van de directeur Media en Productie. De raad van bestuur heeft

daarover overigens maandagavond samengezeten. Ze vroegen maandagavond aan Leo Hellemans "om op korte termijn een voorstel te doen om het directiecollege coherent te laten functioneren en na te gaan of en hoe Peter Claes hierin geïntegreerd kan worden. Tot op dat ogenblik blijft hij tijdelijk verder vrijgesteld van dienst."

Leo Hellemans zal in de tussentijd dat vertrouwen herstellen en ook de beheers-overeenkomst voorbereiden. Natuurlijk is dat maar een tijdelijke situatie. De Vlaamse Regering zal op zeer korte termijn, zeker voor de zomer, ook een nieuwe CEO, een nieuwe gedelegeerd bestuurder, aanstellen. Die zal ook de onderhandelingen over de beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering kunnen finaliseren.

Ik ga even in op de vraag van een aantal collega's hier over het rapport van de bemiddelaar. Mijn kabinetschef heeft jullie effectief de mail gestuurd die op woensdagavond werd bezorgd aan de voorzitter van de raad van bestuur. Daaruit blijkt dat het niet mogelijk was om het vertrouwen te herstellen. Dat de bemiddelaar in het verlengde van zijn opdracht ook een aantal vaststellingen doet over het functioneren van personen binnen het directiecollege, verschillende personen binnen het directiecollege, dat is niet abnormaal; dat is eigenlijk heel normaal.

Deze elementen werden trouwens ook mondeling toegelicht aan het remuneratiecomité maandag en aan de raad van bestuur. Zij zijn immers bevoegd voor het functioneren van het directiecollege. Dit is echter geen zaak van de Vlaamse Regering. Ik heb de nota van de bemiddelaar niet gekregen van de voorzitter van de raad van bestuur. Ik heb hem ook niet opgevraagd omdat die nota totaal irrelevant is voor de beslissing van de Vlaamse Regering.

Ik verklaar mij nader. Ik ben ten eerste gezegd dat de beslissing over Paul Lembrechts gebaseerd is op zijn geloofwaardigheid als CEO om het vertrouwen binnen de VRT te herstellen. Kijk eens naar private organisaties, private ondernemingen. Als een gedelegeerd bestuurder, een CEO, herhaaldelijk niet gevolgd wordt door zijn volledige raad van bestuur in een belangrijk strategisch punt, namelijk het ontslag van een van de belangrijkste leden van zijn directiecollege, dan heeft die CEO een probleem. Lembrechts is er effectief niet in geslaagd om dat vertrouwen te herstellen en dat is de reden waarom de Vlaamse Regering deze beslissing heeft genomen.

Het gaat ten tweede over andere directieleden, in het bijzonder over de directeur Media en Productie. Tot eind jaren negentig was het nog normaal dat de regering, dat de politiek, dat dit Vlaams Parlement zich bezighield met leden van het directiecollege. Met het Mediadecreet hebben we een totaal andere richting gekozen. We hebben gezegd dat de Vlaamse Regering uitsluitend bevoegd is voor de gedelegeerd bestuurder en dat het de raad van bestuur is die bevoegd is voor de leden van het directiecollege. Als er dus bedenkingen zijn over het functioneren van een directeur, dan is dat niet de zaak van deze Vlaamse Regering, van deze minister van Media en ook niet de zaak van dit Vlaams Parlement.

Ten derde, en dit is voor mij misschien wel het belangrijkste, gaat de nota, zo heb ik mij door de voorzitter van de raad van bestuur laten vertellen, in op het functioneren van verschillende personen in het directiecollege. Die bevat heel erg persoonlijke informatie. Die gaat ook over functioneringsproblemen bij verschillende personen. Ik zou het absoluut niet kies vinden om dat document bij mij te hebben, om dat document hier te overhandigen en om over dat document te discussiëren.

Ik heb me, beste collega's, de afgelopen weken bijzonder geërgerd aan de wijze waarop het publiek debat in de media, in de kranten, werd gevoerd over personen. Daarbij werden allerhande overwegingen gemaakt over verschillende betrokkenen in het dossier en werd gezegd dat er allerhande problemen waren, tot

in de grootst mogelijke details. Sommige zaken waren misschien juist, maar het waren vooral veel halve waarheden, vooral ook veel onwaarheden.

Beste collega's, op die manier gaan we niet met mensen om. Als er functioneringsproblemen zijn, dan moeten die aangepakt worden, op een ernstige manier, en dat gebeurt binnen het bedrijf zelf. Vandaar, beste collega's, hebben wij Leo Hellemans aangesteld als interim-gedelegeerd bestuurder. Het spreekt voor zich dat hij van de voorzitter van de raad van bestuur de nota van de bemiddelaar krijgt om de situatie goed te kunnen inschatten. Met die nota gaat hij uiteraard alle betrokkenen zien en zal hij op korte termijn, binnen twee à drie weken, voorstellen doen aan de raad van bestuur, ook met betrekking tot de directeur Media en Productie. Ik dank u. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan de sp.a-fractie. U hebt tien minuten.

Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, wat een onwaarschijnlijk triest schouwspel maken we hier mee. U beslist met de regering om de CEO van een van onze belangrijkste Vlaamse instellingen, onze publieke omroep, het huis van vertrouwen, de VRT, te ontslaan. U komt ons nu zeggen dat u dat gedaan hebt op basis van een rapport dat u niet gekregen of gelezen hebt. Eigenlijk zegt u ook dat dat niet belangrijk is. Dan vraag ik u op basis waarvan u dat wel gedaan hebt. U hebt diverse keren in uw betoog gezegd 'ik heb me laten vertellen door de voorzitter van de raad van bestuur'. Wie is hier de minister van Media? Wie is hier de minister van Media?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Collega, ik denk dat de minister toch heel duidelijk is geweest. Dat rapport is in deze zaak totaal niet relevant geweest in de beslissing die door de Vlaamse Regering, niet alleen door minister Dalle, maar door de Vlaamse Regering is genomen. Ik denk dat u straks misschien eens moet herbeluisteren wat hij precies heeft gezegd.

Katia Segers (sp.a): Ik heb zeer goed geluisterd naar wat de minister heeft gezegd. De historiek van het dossier heeft hij min of meer geschetst zoals het is gebeurd. *(Rumoer)*

Ja. Ik zal u onmiddellijk zeggen waarom. De beslissing van de raad van bestuur om de bemiddelaar, Fabiaan Van Vrekhem, aan te stellen, is niet unaniem genomen. Er zijn onthoudingen geweest. Dat is geen unanimitéit.

Het traject dat dit dossier heeft doorlopen, is volgens ons een toonbeeld van echt slecht bestuur, een verrottingsstrategie die is gebeurd binnen de raad van bestuur. Op het moment dat er een intern conflict ontstond bij de top van de VRT tussen nummer een en nummer twee, had die raad van bestuur daadwerkelijk moeten trancheren en niet de wonde laten etteren. Hier is zo getalmd dat de wonde eigenlijk alleen maar groter werd door die bemiddelingsprocedure op te zetten. Die heeft niks opgeleverd. Het stond in de sterren geschreven dat die niks zou opleveren.

De raad van bestuur heeft in dezen dus diverse slechte beslissingen genomen, en daarbij heeft de voorzitter op verschillende manieren soloslim gespeeld. Nog maar vorige week ontving hij het rapport van de bemiddelaar. Dat was oorspronkelijk bedoeld als een bemiddelingsopdracht, niet als een persoonlijke assessment. Hij heeft dat doorgestuurd naar de minister, niet naar de leden van de raad van bestuur! De leden van de raad van bestuur hebben het ontslag van de CEO maandag moeten vernemen, toen de beslissing al was genomen, nota bene de dag nadat de voorzitter van de raad van bestuur opnieuw was benoemd door de Vlaamse Regering. Dat is wat er is gebeurd.

Mijn vraag blijft dus: wie is er nu minister van Media? Minister, wij vinden het onbehoorlijk dat u een beslissing nam op basis van de woorden, van de toelichting die u vernam van de voorzitter van de raad van bestuur, en niet op basis van het rapport zelf. Ons controlerecht, onze controleplicht als parlementsleden, die wil ik in alle ernst uitoefenen. U hebt gezegd dat u het rapport zou toelichten. U hebt dat niet gedaan. Wij vragen dus opnieuw om dat rapport. Wij willen dat rapport lezen. Het is immers echt ongezien, ongehoord hoe er wordt omgegaan met de VRT, met onze belangrijke Vlaamse culturele instellingen. *(Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA)*

Waarom is wat er met de VRT gebeurt voor ons zo essentieel? Waarom is een sterke openbare omroep belangrijk voor de samenleving? Een sterke openbare omroep zorgt voor een sterk medialandschap. Het is een aanjager voor private spelers. Dat hebben de Vlaamse kijkers de afgelopen jaren mogen ondervinden. Dat de commerciële zenders investeren in fictiereeksen van hoog niveau, is het rechtstreekse gevolg van het feit dat de VRT de lat zo hoog heeft gelegd. En op die manier speelt de openbare omroep een marktversterkende rol in een belangrijke economische sector, de sector van de audiovisuele productie.

Op basis van onderzoek weten we dat in landen met een sterke openbare omroep de burgers meer tevreden zijn over het media-aanbod in zijn geheel, meer vertrouwen hebben in de media. Een sterke openbare omroep is gewoon essentieel voor een gezonde democratie. En dáárover, beste collega's, daarover moet het gaan. Daarom is het zo'n schande hoe wordt omgegaan met de leiding van de VRT.

De VRT is een van de beste leerlingen van de Europese klas. De VRT krijgt van de overheid 41 euro per Vlaming, biedt daarvoor oneindig veel kwaliteit, oneindig veel aanbod. We kijken zo graag naar het Noorden. Wel, als je kijkt naar het Noorden, dan zal je zien dat in de Scandinavische landen dubbel zoveel geld per inwoner in de openbare omroep wordt geïnvesteerd.

Ondanks het feit dat de VRT zeer kostenefficiënt is en kwaliteit levert, heeft de Vlaamse Regering jaar na jaar bespaard op de openbare omroep, met één doel: het de VRT onmogelijk maken om de ambitieuze doelstellingen uit de beheersovereenkomst waar te maken. Dat noemen wij kapot besparen. Dat noemen wij een verrottingsstrategie. En die strategie zien we systematisch terugkomen in het beleid van de Vlaamse Regering: in de cultuur, in De Lijn, in de zorg, in de VRT.

Jullie besparen en besturen slecht, waardoor die organisaties in de problemen komen. Dan zeggen jullie dat jullie het gaan oplossen, dan constateren jullie dat het niet op te lossen is, en dan komen jullie met ultieme oplossingen, namelijk privatisering. Het moet frustrerend geweest zijn om te zien dat ondanks jullie verrottingsstrategie de VRT jaar na jaar een goed rapport kwam voorleggen. Alle doelstellingen werden met glans behaald. Maar met een duidelijke boodschap: het vet is van de soep.

Het is dan ook niet meer dan normaal dat in oktober, bij de nieuwe aangekondigde besparingen, Paul Lembrechts een duidelijk statement heeft gemaakt. Hij heeft gezegd: "Ik zal niet de CEO zijn die de VRT ten grave draagt." Dat was een heel krachtig signaal: iedere besparing zou betekenen dat de VRT niet meer de kwaliteit zou kunnen leveren. De CEO was dus, zeer openlijk in de media, de luis in de pels van de verrottingsstrategie van de Vlaamse Regering.

Dan beslist u maandag om die CEO te ontslaan. Ik stel mij dus opnieuw de vraag op basis waarvan u dat hebt beslist. U stelt dat de Vlaamse Regering dit deed op basis van het rapport van bemiddelaar Fabiaan Van Vrekhem. Dat heeft niemand gelezen behalve de voorzitter van de raad van bestuur Luc Van den Brande. Ook

u hebt dat rapport niet gelezen. U zegt dat het niet relevant is. Wel, toon het ons dan! En wat was dan de opdracht van bemiddelaar Fabiaan Van Vrekhem?

Wat weten wij wel? Het rapport werd woensdag bij Luc Van den Brande opgeleverd. Het stond maandagnamiddag gepland op de raad van bestuur. Donderdagochtend heeft hij u de conclusie bezorgd. Hij heeft u woensdagavond blijkbaar ook gebeld om het mondeling toe te lichten. Hij heeft het niet doorgestuurd naar de leden van de raad van bestuur. Vrijdag wordt het mandaat van Luc Van den Brande verlengd. En zaterdag wordt een petit comité beslist om Lembrechts aan de deur te zetten. Dat is wat u maandag communiceerde, zonder dat de andere leden van de raad van bestuur over deze beslissing waren ingelicht, laat staan dat ze ook maar een moment een glimp van het rapport hadden kunnen zien.

Is dat dan een staaltje van het deugdelijke bestuur waar de Vlaamse Regering altijd de mond van vol heeft? Beslissen om een CEO te ontslaan op basis van het advies van de voorzitter van de raad van bestuur, die dan nog niet eens heeft overlegd met de andere leden van de raad van bestuur, en die bovendien weigert om die andere leden inzage te geven in dat rapport, en zelfs weigert om u inzage te geven in dat rapport? Opnieuw: wie is hier eigenlijk minister van Media?

Ik zal u antwoorden, minister. Dit is geen deugdelijk bestuur, maar wel een weloverwogen zet om uw verrottingsstrategie te kunnen voortzetten. U zegt dat u met de beslissing de rust wilt laten terugkeren nu er cruciale onderhandelingen zijn en de besparingen moeten worden opgevangen. Maar het enige waar u in slaagt, is om nog meer chaos te veroorzaken. U zegt dat Paul Lembrechts geen geloofwaardigheid meer heeft, maar ik zie een CEO die al maanden gesteund wordt door het voltallige VRT-personeel, en voor wie het personeel maandag op de barricades staat. Hoe ver zijn we gekomen dat vakbonden staken omdat hun CEO wordt ontslagen? Normaal doen ze dat omdat ze de CEO weg willen! *(Applaus bij de oppositie)*

Bovendien verneem ik nu net dat het personeelsfront Iedereen VRT en het gemeenschappelijke vakbondsfront een heel duidelijke communicatie hebben uitgestuurd waarin ze de rol van Van den Brande ter discussie stellen en waarin ze aandringen om dat rapport te kunnen krijgen. Minister, ik wil van u heel graag weten hoe u daarop zult reageren.

Minister, er is er hier maar een die zijn geloofwaardigheid heeft verloren. Dat bent u. *(Applaus sp.a)*

Heb tenminste het lef om te zeggen waar het op staat. Lembrechts weigerde mee te werken in uw verrottingsstrategie en moest weg.

Ik heb nog een aantal heel concrete vragen.

U hebt het rapport niet gelezen. Maar wie van de regering wel? Welke andere ministers hebben dat rapport gelezen? Ik wil dat daarop geantwoord wordt.

Als niemand het rapport heeft gelezen, wie gaat het dan nog wel lezen? Gaat dat in de vuilnisbak worden gegooid? Het is besteld door de raad van bestuur. Het is betaald door de raad van bestuur. Wie gaat het dan nog lezen?

Als u Paul Lembrechts niet op basis van het rapport hebt ontslagen, op welke gronden dan wel? Over welke vertrouwensbreuk hebt u het? Over welke vertrouwensbreuk hebt u het? U zegt: 'een vertrouwensbreuk tussen hem en de Vlaamse Regering.' *(Opmerkingen en rumoer)*

Er was nog een andere vertrouwensbreuk, die tussen de CEO en de rest van het directiecomité enerzijds en één lid van het directiecomité anderzijds. Dat was een

andere vertrouwensbreuk. En nu zitten we met een vertrouwensbreuk tussen het personeel, de vakbonden, en de voorzitter van de raad van bestuur. Een complete vertrouwensbreuk, ook met de Vlaamse Regering!

Mijn derde vraag: hoe denkt de Vlaamse Regering met deze beslissing constructief te kunnen bijdragen aan het laten weerkeren van de rust bij de VRT, wetende dat het directiecollege als één blok achter de CEO stond? Hoe gaat u dat oplossen?

Ten vierde: hoe reageert u op de net binnengekomen communicatie van het gemeenschappelijk vakbondsfront en de personeelsorganisatie Iedereen VRT, die de positie van voorzitter Van den Brande serieus in vraag stelt, en hoe reageert u op die vragen om het rapport alsnog te krijgen?

Ik herhaal het hier nog eens formeel: ik wil ons werk, onze controleplicht, hier ernstig doen en dat kan alleen maar op basis van dat rapport, de uitkomst van die bemiddelingsopdracht. *(Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA)*

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Segers, ik denk dat we het over één zaak eens zijn, namelijk dat een sterke, slagkrachtige, kwaliteitsvolle openbare omroep heel belangrijk is. Dat is trouwens ook de visie van de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering heeft op een bepaald moment vastgesteld dat er een impasse was aan de top van de VRT en heeft dan haar verantwoordelijkheid genomen. U zegt terecht dat er heel wat uitdagingen op de plank liggen. Denk aan de onderhandeling van de beheersovereenkomst, denk aan heel de internationale digitale context. In zo'n context heb je nood aan een slagkrachtig directiecollege dat werk kan maken van die verandering, van die onderhandeling, en dat de organisatie op een goede manier kan leiden. Dat was sinds 27 november niet meer het geval en dat was op dat moment niet de verantwoordelijkheid of de fout van de Vlaamse Regering.

Wat de redenen voor het ontslag betreft, denk ik dat u toch wel belangrijke stukken van mijn uiteenzetting niet goed begrepen hebt. Wat de nota betreft, was de conclusie van de bemiddelaar heel belangrijk en bepalend, namelijk dat hij alle betrokkenen had gezien en dat hij vaststelde dat het onmogelijk was om het vertrouwen te herstellen. Dat was voor de Vlaamse Regering het moment om in te grijpen en haar verantwoordelijkheid te nemen. In verband met de nota zelf denk ik dat ik uitvoerig uiteengezet heb waarom ik die nota zelf niet heb en waarom ik die zelfs niet wil hebben. Het gaat over persoonlijke elementen die op geen enkele manier een impact hebben gehad op de beslissing van de Vlaamse Regering. U hebt mij gevraagd of mijn collega-ministers het dan wel gelezen hebben. Het antwoord is: neen, Fabiaan Van Vrekhem heeft het aan de voorzitter van de raad van bestuur bezorgd. U hebt mij ook gevraagd of de leden van de raad van bestuur dat dan gekregen en gelezen hebben. Ik heb begrepen van de voorzitter van de raad van bestuur dat dat niet het geval is en ik zal daar, collega Segers, ook niet in tussenkomen. Ik ben minister van Media, ik ben bevoegd voor datgene waarvoor het Mediadecreet mij bevoegd gemaakt heeft, namelijk het ontslag en de benoeming van de gedelegeerd bestuurder. Waar het gaat over het directiecollege en waar het gaat over de werking van de raad van bestuur van dit autonoom overheidsbedrijf, mevrouw Segers, ben ik niet bevoegd. *(Opmerkingen van Katia Segers)*

U schijnt te wensen dat we teruggaan naar de politisering van de 20e eeuw. *(Applaus bij de meerderheid)*

Dat wens ik dus niet te doen. Als de leden van de raad van bestuur het verslag wensen te hebben, moeten ze dat vragen aan Luc Van den Brande. Ik kom daar

op geen enkele manier in tussen. Ik heb wel begrip voor de redenering die de basis is voor waarom ik het document niet wens te hebben en het ook niet in het publieke debat wil, namelijk dat het gaat over personen en dat die informatie geen deel mag uitmaken van het publieke debat. U hebt mij gevraagd naar de redenen voor het ontslag. Ik denk dat ik dat in mijn toelichting al vrij uitvoerig gezegd heb, maar voor de volledigheid en helemaal 'on the record' zal ik u voorlezen wat de integrale motivering van de Vlaamse Regering is om tot het ontslag over te gaan, als u, voorzitter, mij toelaat om dat voor te lezen. Ik wil ook aantonen dat er op het vlak van transparantie geen vragen zijn.

"De Vlaamse Regering heeft kennis genomen van de problematiek aangaande het conflict in het directiecollege van de VRT in de afgelopen anderhalve maand en is van oordeel dat er ernstige gronden zijn die erop wijzen dat de heer Lembrechts in de gegeven omstandigheden niet meer voldoende geloofwaardigheid, gezag en autoriteit aan de dag kan leggen om de VRT te leiden en dit om de volgende redenen: de verderzetting van de huidige impasse is onhoudbaar voor de VRT, het gegeven dat de heer Lembrechts aan de raad van bestuur heeft voorgesteld om de heer Claes, lid van het directiecollege te ontslaan en de raad van bestuur die hier niet is op ingegaan omdat het dossier niet zwaarwichtig genoeg was om een ontslagbeslissing te verantwoorden omdat dit niet voldoende gedocumenteerd was en evenmin in overeenstemming was met eerdere structurele beoordelingen. Dit tast het gezag van de heer Lembrechts in een verdere samenwerking met het directiecollege en de raad van bestuur aan in de toekomst. Er zijn geen aanwijsbare elementen voorhanden die aantonen dat alternatieve maatregelen werden gezocht en getroffen om de aantijgingen aan het adres van de heer Claes bij te sturen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan herschikkingen in of afspraken met betrekking tot de werking van het directiecollege. Er zijn evenmin aanwijsbare elementen die aantonen dat op een constructieve manier werd gezocht naar mogelijkheden om uitvoering te geven aan de beslissing van de raad van bestuur van 16 december 2019. Deze context werkt onvermijdelijk door naar andere belangrijke actoren, zoals de Vlaamse Regering en de diverse partners waarmee de VRT in relatie staat. Hetzelfde geldt voor de relaties binnen de VRT, met zijn diverse afdelingen en geledingen. Het heeft zowel intern als extern een negatieve impact op het imago en de slagkracht van de VRT. Gelet op de opdracht en de bevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder draagt deze daarin de eindverantwoordelijkheid."

Mevrouw Segers, dat is de motivering van de Vlaamse Regering om tot het ontslag over te gaan.

U hebt me gevraagd wat mijn reactie is op de communicatie van het vakbondsfront en van de groepering 'Iedereen VRT'. Iedereen speelt zijn rol. Ik vind het normaal dat de medewerkers van de VRT op dit moment bezorgd zijn. Ik begrijp dat helemaal, en precies om die reden hebben we de heer Hellemans tot gedelegeerd bestuurder ad interim aangesteld. Het is zijn taak het vertrouwen en de rust in de VRT te herstellen. Hij geniet daarvoor het vertrouwen van de Vlaamse Regering en van de raad van bestuur. Ik hoop dat hij ook op uw vertrouwen en op het vertrouwen van het Vlaams Parlement kan rekenen.

Wat mij stoort, is dat langs alle kanten wordt geprobeerd om dit conflict in de VRT en in het Vlaams Parlement te polariseren. Dit is net het moment om in het belang van de openbare omroep de rangen te sluiten. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik wil graag de rangen sluiten, maar alleen wanneer u van leiderschap getuigt en de juiste beslissingen neemt. Het enige wat u

hebt bereikt, is dat de VRT momenteel echt in chaos is. De mensen zijn onwaarschijnlijk ongerust. Er is nu een vertrouwensbreuk tussen het hele personeel en de raad van bestuur en de Vlaamse Regering. Op dit moment bereiken zij die de VRT kapot willen, heel efficiënt wat ze willen, namelijk een ontwrichte en verzwakte VRT.

Ik heb een vraag. U hebt de beslissing met de motivering van de Vlaamse Regering voorgelezen. Ik heb begrepen dat die beslissing is genomen zonder kennis van zaken van het rapport. Dat is gebeurd op basis van wat de voorzitter van de raad van bestuur u heeft verteld. Kunt u hierop antwoorden?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Segers, ik heb uitvoerig gezegd dat de nota van de bemiddelaar niet ter zake doet. U hebt dat ook gemerkt aan wat ik heb voorgelezen en wat ik heb toegelicht.

Het gaat over de realiteit dat de gedelegeerd bestuurder een voorstel doet aan de raad van bestuur, daarin niet gevolgd wordt en het conflict vervolgens niet onder controle krijgt, dat dat zijn eindverantwoordelijkheid is en dat dat niet ernstig is ten aanzien van de aandeelhouder, de enige aandeelhouder: de Vlaamse Gemeenschap. Dat heb ik heel duidelijk uiteengezet. Dit is niet gebaseerd op een mondelinge toelichting van de voorzitter van de raad van bestuur, maar op een analyse van het dossier door de Vlaamse Regering.

Katia Segers (sp-a): Welk dossier? De realiteit is dat er een intern conflict ontstaat, dat naar de raad van bestuur gebracht wordt. In plaats van dat er knopen worden doorgehakt, wordt de zaak binnen die raad van bestuur dan voor zich wordt uitgeschoven, op de lange baan geschoven. De wonde blijft verder etteren. Het stond in de sterren geschreven dat die bemiddelingsopdracht niets zou opleveren. Die is gebeurd, die is besteld en die is betaald, om vervolgens in de vuilbak gekieperd te worden. Want de mail die de voorzitter naar u heeft gestuurd, bevatte één zinnetje: 'Er is geen mogelijkheid om te verzoenen.' Is dat een voldoende reden voor een minister en voor een regering om zo'n zwaarwichtige beslissing te nemen?

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Mevrouw Segers, het is niet aan mij om hier de minister te gaan verdedigen, maar ik neem aan dat u het Mediadecreet kent. Het gaat hier niet over een mening of een strategie. Het gaat hier over het Mediadecreet. Het Mediadecreet zegt in artikel 14, §8, dat de gedelegeerd bestuurder de beslissingen van de raad van bestuur uitvoert. Punt. Degene die het winkeltje financiert, die bepaalt. Wie betaalt, bepaalt. Dat is een oude stelregel in elke business, in elk bedrijf.

Wanneer de gedelegeerd bestuurder rechtstreeks ingaat tegen datgene wat de raad van bestuur zegt, dan tekent hij zijn eigen ontslag. Dat is de logica zelf. Het is uitvoeren of oprassen. Ik wil hier niet degene met een slecht karakter uithangen, maar ik zou bijna denken dat men er zelf op heeft aangestuurd, rekening houdende met de ontslagvergoeding. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Als het echt de bedoeling is van deze Vlaamse Regering en van de minister van Media om met onze VRT, die fantastisch werk levert, die zeer sterk is, die ondanks de besparingen jaar na jaar zijn doelstellingen blijft behalen, meer nog, die in het parlement felicitaties krijgt vanuit bijna alle banken voor wat ze blijft doen, als het echt de bedoeling is om met die slagkrachtige VRT op hetzelfde elan te blijven verder werken, dan begrijp ik niet waarom deze

regering op deze manier is omgegaan met heel dit gebeuren, met het ontslag van de CEO, wetende dat het directiecollege volledig achter die CEO staat. Want dan weet u dat uw beslissing zal leiden tot verdere chaos binnen de VRT. Dat doet dan bij mij het vermoeden rijzen dat dat een deel is van een verrottingsstrategie waarbij u de VRT de vleugels helemaal wil afknippen. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Mevrouw Segers, als ik uw hele betoog hoor, dan kan ik alleen maar de bedenking maken dat de heer Lembrechts zich geen betere advocaat had kunnen wensen dan deze sp.a-politica. U kunt het op basis van uw eigen inzichten eens of oneens zijn met het ontslag van de CEO, maar er zijn wel een aantal cruciale, elementaire en objectieve elementen waaraan u blijkbaar helemaal voorbijgaat. De CEO heeft het conflict uitgelokt door het ontslag te vragen van een directeur. Hij is met zijn verzoek door de volledige raad van bestuur wandelen gestuurd. Er is vervolgens – nogal evident wanneer je het ontslag van een directeur vraagt – een complete vertrouwensbreuk ontstaan in dat directiecollege, met vervolgens een uitloper naar heel de VRT, waardoor die belangrijke overheidsorganisatie – volgens u toch – zich nu in een volledige crisis bevindt.

En dan vraag ik op basis van die elementaire feiten: vindt u dat allemaal niet relevant? Vindt u het niet belangrijk dat een dergelijke en zeer dure overheidsinstelling, die u duidelijk een warm hart toedraagt, goed geleid wordt? Goed bestuurd wordt? Vindt u het niet belangrijk dat er geen conflicten worden uitgelokt door de CEO, waardoor we nu al wekenlang in de media en de kranten het debat voeren over de crisis van de VRT, die werd uitgelokt door die CEO?

Als u die elementaire en objectieve elementen allemaal niet belangrijk vindt, mevrouw Segers, dan rest mij nog de enige vraag: wat hebt u, wat heeft uw partij, te verliezen bij het ontslag van die CEO? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Dit is voor mij een vrij hallucinant debat geworden. Voor mij is duidelijk geworden, minister, dat CEO Lembrechts zijn ontslag blijkbaar gewoon besteld heeft op 27 november, en dat al wat daarna gebeurd is van geen tel meer was. U moet weten dat hij op 27 november misschien zijn ontslag heeft gevraagd, maar hij werd daarin wel gesteund door de rest van zijn directiecollege. Die stonden allemaal achter hem.

Ondertussen blijkt, en die communicatie is niet nieuw, dat eigenlijk ook het voltallige personeel van de VRT achter de heer Lembrechts staat. Ik begin me stilaan af te vragen: waarom en op basis waarvan hebt u die beslissing genomen? Nog niet meer dan een aantal maanden geleden is de VRT hier gepasseerd, en ook de laatste jaarverslagen. En iedereen was 'jubelenthousiast' in de commissie, de meesten althans, over de manier waarop de VRT zijn resultaten haalde.

U mag het commissieverslag erop nalezen van de gedachtewisseling daarover, dat is zeer duidelijk.

U hebt gelijk, de VRT is een autonoom overheidsbedrijf, met een autonome raad van bestuur. U zegt dat het unaniem was, maar collega Segers heeft gelijk, er waren onthoudingen, omdat sommige mensen van de raad van bestuur vonden dat ze over te weinig informatie beschikten om de beslissing te nemen. Als die raad van bestuur dan vervolgens, logischerwijs, een bemiddelaar op pad wil sturen, dan zegt u: 'ik heb zelfs het resultaat van die bemiddelaar niet nodig, want de heer Lembrechts wordt niet gevolgd door zijn raad van bestuur, wat al op 27

november het geval was, dus ik ga hem de laan uitsturen'. Dat vind ik zeer vreemd voor een verantwoordelijk minister.

Wat is de grond daarvan? Het is een zeer dunne richel waar u op loopt. Tegen zowat iedereen binnen de VRT zegt u dat de CEO, die keer op keer goede rapporten kreeg en zijn bedrijf verdedigt, aan de deur staat. Wat is voor u de grond geweest om hem echt aan de deur te zetten? Dat was gewoon het bestelde ontslag op 27 november. Toen hebt u de beslissing al genomen. Hij moest eruit, vermoedelijk ook omdat hij inderdaad wat kritisch was over uw besparingen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Rzoska, het is natuurlijk niet het directiecollege dat beslist over het ontslag van de directeur, dat is de raad van bestuur. Ik heb gezegd dat dat ontslag op 16 december met unanimité is geweigerd door de raad van bestuur. Op 30 december is men vervolgens niet teruggekomen op die beslissing. Er is beslist om een extern bemiddelaar aan te stellen. Die beslissing is inderdaad niet met unanimité genomen, daar waren – geloof ik – twee onthoudingen. Maar dat ging niet over het ontslag. Het ontslag was op 16 december geweigerd met unanimité.

U zegt dat het voltallige personeel achter de gedelegeerd bestuurder staat. Ik heb dat niet kunnen verifiëren, dat moet ik toegeven. Ik zou daarmee oppassen, met dat soort uitspraken.

In elk geval is het belangrijk geweest dat wij als Vlaamse Regering onze verantwoordelijkheid hebben genomen. Stel u voor dat de Vlaamse Regering maandag geen beslissing had genomen, wat zou dan de situatie geweest zijn? *(Opmerkingen van Björn Rzoska en Hannelore Goeman)*

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): De VRT heeft hier heel wat goede advocaten, dat is duidelijk. Blijkbaar is de beste advocaat van de Vlaamse Regering hier vandaag het Vlaams Belang. De regering mag zich daar serieuze vragen bij stellen.

Het heeft natuurlijk een reden waarom het Vlaams Belang hier de beste advocaat van de regering is en zelfs meer tussenkomsten houdt dan de meerderheid om de minister van Media te ondersteunen. *(Gelach bij het Vlaams Belang)*

De reden daarvoor is natuurlijk de rol die volgens deze regering is weggelegd voor de VRT: een VRT die wordt omgevormd van een sterke openbare omroep naar een gekortwiekte staatszender, een VRT die ruimte moet maken voor de commerciële omroepen en een VRT die wordt ingeschakeld in de nationalistische agenda van deze regering. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Ik vertel geen nieuwigheden; dat staat allemaal in de beleidsnota, dat staat allemaal in het regeerakkoord. De VRT moet ervoor zorgen dat de Vlaamse identiteit wordt uitgedragen, de VRT moet zich terugtrekken, mag geen longreads publiceren enzoverder. Dat past blijkbaar heel goed in het kraam van het Vlaams Belang, maar vooral in dat van de N-VA. Het verbaast me wel een beetje dat het de minister van de CD&V is die de slippers draagt van het Vlaams-nationalistisch beleid. U hebt het over oude politieke cultuur, minister Dalle, maar u bent het die hier vandaag de oude politieke cultuur terugbrengt door de mensen die u tegenzitten, eruit te halen en te laten vervangen door mensen waar u het beter mee kunt vinden. Dat is de oude politieke cultuur, die u vandaag terugbrengt. Want de grote vertrouwensbreuk vandaag is die tussen de VRT en het personeel van de VRT enerzijds en hun minister van Media anderzijds. U zegt dat u niet hebt kunnen verifiëren of het personeel tegen uw beslissing gekant is. U moet eens gaan kijken op de VRT, hé! U moet eens gaan kijken op de VRT! Het was nog geen vijf

minuten beslist of het personeel stond al buiten! Er is een algemene staking afgekondigd! *(Opmerkingen bij de meerderheid)*

Die is er zelfs nog niet gekomen toen de besparingen werden aangekondigd. Zo groot is vertrouwensbreuk tussen het personeel en hun minister.

Dan is en blijft de vraag – u blijft rond de pot draaien – waarom die CEO ontslagen is. U beroept zich blijkbaar op één zin uit de mail van Van Vreckem, namelijk dat het vertrouwen niet kan worden teruggebracht. Daar beroept u zich op. U bestelt een rapport dat niet gelezen hoeft te worden. Dat moet het duurste rapport ooit zijn, als we het uitzetten tegen het aantal personen dat dat mag lezen, want er is er welgeteld één persoon die dat heeft mogen lezen. Dat is blijkbaar allemaal niet van belang. Die beslissing was genomen. Paul Lembrechts stond in de weg van de richting die jullie willen inslaan met de VRT. De weg waar het personeel en de directie van de VRT voor staan, is een heel andere. Daarom moest die uit de weg en daar zoekt u nu een reden voor. Dat is oude politieke cultuur. Dat is een vertrouwensbreuk waar u absoluut zelf voor verantwoordelijk bent. *(Applaus bij de PVDA)*.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Het zou hier vandaag niet mogen gaan over de personen. Waar wij ons als fractie heel kwaad over maken is de aanpak van de Vlaamse Regering. Dat is waar wij u hier vandaag komen over ondervragen. U komt zelf eerst zeggen dat het om een intern conflict bij de VRT gaat en dat het een zaak van de VRT is. Vervolgens wordt er niet unaniem beslist om een bemiddelingsoperatie op te starten. Dat resulteert in een rapport. Dan komt u ons hier zeggen dat het uiteindelijk helemaal niet belangrijk is wat er in dat rapport staat. De voorzitter van de raad van bestuur is komen zeggen dat het niet meer gaat. Ik kan me toch niet voorstellen, minister, dat u niet de reflex hebt om te zeggen: 'Hoe komt dat dan, Luc? Leg het eens mij eens uit.' U neemt daar als minister vrede mee. Dat vind ik onbegrijpelijk. Dan neemt u plots de vlucht vooruit op basis van één zinnetje, van wat geruchten. Eigenlijk vliegt u daar blind. Dan kunnen wij ons niet van de indruk ontdoen dat daar andere motieven spelen en dat u inderdaad een stok hebt gevonden om een kritische CEO mee te slaan. Dat is niet alleen ons gevoel, dat is ook het gevoel van het personeel. *(Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA)*

De voorzitter: Mevrouw Segers, er zijn heel veel tussenkomsten geweest maar geen concrete vragen. Wilt u nog kort iets repliceren? Daarna kan ik het woord aan de Groen-fractie geven.

Katia Segers (sp.a): Ik wil nog even aansluiten bij de voorgaande sprekers, die de vinger op de wonde hebben gelegd.

Die chronologie is echt belangrijk, want die toont hoe er hier in Vlaanderen wordt omgegaan met de politisering waarover u spreekt. Indien ik minister zou zijn geweest, had ik op zijn minst gevraagd om eens te komen uitleggen wat er in dat rapport staat. Want als de conclusie is dat er niet kan worden verzoend, dan is de vraag: in welke of gene richting? Het directiecomité had zich al heel duidelijk uitgesproken en had zich unisono achter de CEO gesteld. En toch hebt u beslist om de CEO te ontslaan en niet te wachten op de uitkomst van de vergadering van de raad van bestuur, die dat intern conflict moest oplossen.

Minister, ik vind het onwaarschijnlijk. Bij uw aantreden had ik heel veel hoop dat u zich als een man zou scharen achter de VRT en dat u ervoor zou zorgen dat de VRT een sterke en slagkrachtige omroep kon blijven.

De voorzitter: Mevrouw Segers, uw spreektijd was al ruim afgelopen. U moet dus wel antwoorden op de vragen die er werden gesteld. Dan geef ik nu graag het woord aan de Groen-fractie.

Katia Segers (sp.a): Minister, u stelt onwaarschijnlijk teleur. (*Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA*)

De voorzitter: Mevrouw Van den Brande heeft het woord.

Mevrouw Van den Brande, mag u worden onderbroken?

Tine Van den Brande (Groen): Liever niet.

De voorzitter: Geen probleem. U hebt het woord.

Tine Van den Brande (Groen): Goedemiddag, iedereen. Wat er zich de voorbije maanden, weken, dagen en ook vandaag heeft afgespeeld in de saga rond de VRT, maakt mij persoonlijk heel erg triest en kwaad. Het zou eenieder hier in het parlement die de VRT een groot hart toedraagt en die de politiek op een correcte manier wil beoefenen, grote zorgen moeten baren.

Ik heb in de sector gewerkt, zowel voor onze openbare omroep als voor de commerciële zenders, immer met gepassioneerde en vooral keihard werkende collega's, met ups en downs. Ik weet dan ook maar al te goed dat de mediasector het vandaag niet makkelijk heeft. Maar des te nefaster vind ik de manier waarop Paul Lembrechts werd ontslagen en hoe dit hele schouwspel vooral schade heeft berokkend bij de VRT. Er is schade qua imago en schade qua sterkte van de zender, omdat de VRT, onthoofd, in een veel zwakkere positie staat bij de aanloop naar de onderhandelingen voor de nieuwe beheersovereenkomst. En 'top of the bill', helaas: de conflicten binnen de zender zijn niet weg. Integendeel, het zijn er veel meer, ze zijn veeleer versterkt. Het personeel van de VRT komt maandag inderdaad op straat.

Als het medialandschap verliest, dan verliest vooral de kijker. En in dezen – daarvan moeten we ons heel bewust zijn – verliest vooral ook de politiek, die inboet aan geloofwaardigheid. Want eerlijk, hoe dit alles is gelopen, roept toch heel veel vragen op. Onder andere is er opnieuw de vraag: waarom is de beslissing genomen om Lembrechts te ontslaan, terwijl er met de man geen enkel probleem was, terwijl er een bemiddelaar was aangeduid om de partijen te verzoenen en terwijl Lembrechts de steun genoot van vier van de vijf directieleden, het personeel en alle vakbonden? Dat op zich is een unicum in de geschiedenis van de VRT: een CEO die alle partijen achter zich weet te scharen.

En het is dan toch wel bijzonder vreemd dat net zijn hoofd moest rollen. Want ook de cijfers waren dik in orde. Ruim een maand geleden was er een toelichting in de commissie over de jaarcijfers van 2018. Daaruit bleek dat de CEO al zijn doelstellingen haalde. Hij kreeg van bijna iedereen in de commissie veel woorden van lof.

Als u dan zegt, minister, dat Lembrechts' verzet tegen de geplande besparingen en de beknottingen bij de VRT niet aan de basis van die beslissing ligt, dan vind ik dat erg moeilijk te geloven.

Was Lembrechts' verzet terecht? We weten ondertussen allemaal dat de VRT reeds 12 jaar moet besparen, dat er al 600 mensen zijn moeten vertrekken en dat er op dat lijstje voor deze legislatuur opnieuw 250 mensen staan. Opkomen voor je omroep en voor je mensen, is toch de taak van een CEO, lijkt me.

Minister, u zegt dat u Lembrechts ontslagen hebt omdat hij het conflict aan de top niet opgelost kreeg. Hij had een oplossing, maar die werd door de politiek niet aanvaard. Ik heb dus vooral het gevoel dat hier opnieuw een kritische stem gewoon monddood werd gemaakt, net zoals in de cultuursector, net zoals bij het Vlaams Journalistiek Fonds. (*Applaus bij Groen, sp.a en de PVDA*)

En die zal nu, wie weet, vervangen worden door een veel minder kritisch iemand, alvast minder kritisch over de maatregelen die de VRT beknotten.

Op welke basis hebt u die keuze gemaakt? Er is inderdaad sprake van dat rapport van Fabiaan Van Vrekhem, waarop u zich gebaseerd hebt. U ontkent dat nu, maar ik hoor u dat toch volmondig zeggen in de pers. Amper iemand heeft dat rapport kunnen inzien, niet de leden van de raad van bestuur, die de verzoeningspoging aanvroegen, en ook u niet, minister. Dat zegt u hier en dat zei u ook in Terzake: dat u nooit een schriftelijk rapport hebt ingekeken en dat u enkel bij monde van Luc Van den Brande, de voorzitter van de raad van bestuur, de inhoud ervan vernomen hebt. Dat lijkt mij toch maar een bijzonder smalle basis om zo'n belangrijke beslissing te nemen, temeer aangezien het geen geheim is dat het tussen de heer Lembrechts en Van den Brande niet botert, omdat de heer Van den Brande zichzelf meer en meer opwierp als CEO en hij Lembrechts amper nog manoeuvreerruimte gaf.

Waarom hebt u die keuze gemaakt tussen twee raden van bestuur in? Dat is, opnieuw, op zijn minst vreemd. Het lijkt alvast dat u gebruikgemaakt hebt van een vacuüm om een puur politieke beslissing met voorbedachten rade erdoor te duwen. De oude raad van bestuur is, nadat het door hen gevraagde rapport er was, niet eens opnieuw bevraagd over de kwestie. Ze werden op de volgende raad van bestuur met een kluitje in het riet gestuurd, met amper enige motivatie.

De bottomline: het hele proces is totaal niet transparant en ruikt naar pure politieke inmenging. Inderdaad, het primaat van de politiek wordt opnieuw geïnstalleerd. Boven de hoofden van zowat iedereen binnen de VRT wordt snel snel dat ontslag van de CEO doorgeduwd. Geen wonder dat de VRT dan vreest voor haar autonomie, dat het personeel vreest voor zijn autonomie, als hun CEO zonder meer op straat kan worden gezet. Geen wonder dat zij, samen met onder-tussen toch wel heel wat journalisten, denken dat dit ontslag gewoon een politieke ruilhandel is geweest, die bovendien kadert in een doelbewuste strategie om de VRT kapot te maken.

De VRT wordt vandaag volledig mismeesterd door deze Vlaamse Regering. Nogtans is een sterke openbare omroep onmisbaar voor onze democratie. Dat zou ieder van ons hier heel veel zorgen moeten baren, wat hier gebeurt. Er is voldoende onderzoek dat heeft aangetoond dat sterke publieke media en een gezonde democratie met elkaar gelinkt zijn. In tijden van fake news wordt hun belang alleen maar groter. Kijk naar de Verenigde Staten, om te zien hoezeer het uit de hand kan lopen. Publieke omroepen spelen daar amper een rol van betekenis, met een gigantische polarisering als gevolg. Fake news en complottheorieën tieren er welig en dat heeft, naast een gedesinformeerde burger, ook politieke gevolgen. Is het dat dan wat we willen?

Onze openbare omroep is daarnaast ook onmisbaar voor een globaal sterk medialandschap. De VRT houdt de commerciële zenders alert en spitsvondig. Dat heb ik in mijn carrière in de media altijd ook op die manier ervaren.

Kortom, de oorlog tegen de VRT moet stoppen. We hebben meer dan ooit nood aan die sterke en onafhankelijke openbare omroep, die niet de speelbal mag zijn van de politiek of van een politieke ideologie. Een zender met een visie voor de toekomst: ja. Met betrouwbaar en gratis nieuws: ja. Een correcte dotatie en een dito beheersovereenkomst en, als het even mag, een CEO die indien nodig kan opkomen voor zijn zender en zijn mensen en die geen partijlobbyist is.

Tot slot wil ik even recapituleren. Minister, de Groenfractie heeft dus drie vragen aan u. Wat is de echte reden waarom u de heer Lembrechts hebt ontslagen? Welke zijn de echte gronden waarop u die keuze hebt gemaakt? Ten derde, ook

niet onbelangrijk, waarom hebt u als timing gekozen net tussen twee raden van bestuur in? (*Applaus bij Groen, sp.a en de PVDA*)

Minister Benjamin Dalle: Ik denk dat ik op een aantal zaken al heb geantwoord, maar voor de duidelijkheid kom ik er nog even op terug.

Ik heb de echte gronden voor het ontslag uitvoerig toegelicht en trouwens voorgelezen uit de motivering ter zake. Over de besparingen heb ik heel erg duidelijk gezegd dat het naar mijn inzicht helemaal niet storend is en heel normaal dat de gedelegeerd bestuurder daar ook uitspraken over doet en daarover positie inneemt en dat dit totaal losstaat van deze beslissing.

Mevrouw Van den Brande, u hebt iets gezegd wat ik bijzonder vreemd vond. U hebt gezegd dat op 16 december de vraag tot ontslag werd geweigerd door de raad van bestuur, dus door de politiek. Door de raad van bestuur, dus door de politiek. Ik weet niet wat u verstaat onder die raad van bestuur. Uiteraard is het zo dat die raad van bestuur, conform het Mediadecreet, is samengesteld overeenkomstig de samenstelling van dit Vlaams Parlement. (*Applaus bij CD&V*)

Maar het zijn uiteraard ook onafhankelijke bestuurders die handelen in het belang van de openbare omroep, ook diegenen die aangesteld zijn door de meerderheidspartijen, ook diegenen die aangesteld zijn door de oppositiepartijen. Trouwens, uw partij heeft een uitstekende vertegenwoordigster in de raad van bestuur, die ook het hele proces mee heeft gevolgd. Is de beslissing door die raad van bestuur een beslissing van de politiek? Ik denk het niet. Het is een beslissing in het belang van de openbare omroep. Ik vind dit toch wel een belangrijk punt en ik vind dat het wat aantoonde dat u weinig respect hebt voor de autonomie van de raad van bestuur, conform het Mediadecreet. (*Applaus bij CD&V*)

Wat de timing betreft, heb ik toegelicht dat op het moment dat het voor de Vlaamse Regering duidelijk was dat er geen mogelijkheid was om het vertrouwen te herstellen met de mensen die nu aan boord zijn, wij onze verantwoordelijkheid hebben genomen. Ik heb daarnet een vraag gesteld. Wat als de Vlaamse Regering niet die beslissing had genomen? Wat had u dan beslist, mevrouw Van den Brande? Wat was uw suggestie?

Tot slot over de nota. Het is een vraag aan u, maar evengoed aan de andere collega's van de oppositie. Willen jullie echt dat die nota, die gaat over personen, die gaat over een aantal functioneringsproblemen op het niveau van verschillende individuen binnen het directiecomité – dat is de feedback die ik daarover heb gehad van de voorzitter van de raad van bestuur, en ik heb geen enkele reden om aan te nemen dat die feedback, die ook is gegeven door Fabiaan Van Vrekhem in het renumerationecomité en de raad van bestuur, verkeerd is – wordt verspreid onder de leden van dit Vlaams Parlement en dat we een discussie hebben over de personen op basis van zo'n rapport? Wilt u dat echt? (*Rumoer. Opmerkingen*)

De voorzitter: Mevrouw Segers, u krijgt dadelijk het woord. U moet niet zo blijven zitten, dat is een beetje belachelijk. Ik ben niet blind.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik dank u voor het woord.

Minister, waarom vragen we het rapport op? Omdat wij natuurlijk een zicht willen krijgen op de basis van de beslissing van de Vlaamse Regering. U hebt het toegelicht, maar ik vind het nog altijd een smalle richel.

U hebt daarnet iets belangrijks gezegd, en dat is ook de reden waarom wij het rapport opvragen. Normaal gezien is het zo dat de raad van bestuur autonoom is.

Er zitten autonome bestuurders in, die het welbevinden van de VRT normaal gezien voor ogen moeten houden. Die raad van bestuur moet in vertrouwen kunnen werken. Ik heb een vraag voor u. Hoe komt het dat verschillende leden van die raad van bestuur dat rapport hebben gevraagd en nooit hebben gekregen? Dat vind ik eigenlijk niet normaal. Als u zegt dat het een autonome raad van bestuur is die zijn beslissingen moet kunnen nemen – en daar volg ik u in, toch wat betreft de beslissingen die moeten worden genomen –, dan vind ik het vreemd dat zelfs de raad van bestuur dat rapport niet te zien krijgt. En ja, dan moeten wij hier het parlementair controlerecht gebruiken om het rapport, waar zoveel over te doen is in de buitenwereld en waar hier en daar zinnetjes of suggesties van zinnetjes worden gesuggereerd in allerhande artikels die u ook hebt gezien, op te vragen.

Ik vraag me af hoe groot dat vertrouwen nog is tussen de voorzitter en de leden van de raad van bestuur. Hij wou het rapport niet eens bezorgen aan de leden van de raad van bestuur. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Katia Segers (sp.a): Het was de raad van bestuur die beslist heeft om de bemiddeling te bestellen. De raad van bestuur heeft het rapport besteld en gaat het ook betalen. Het is overgemaakt aan de voorzitter. De voorzitter heeft solo-slim beslist om het aan u te bezorgen en niet aan zijn leden van de raad van bestuur, die op maandag daarover een beslissing moesten nemen. U hebt die raad van bestuur niet afgewacht. U hebt eigenhandig beslist op basis van een toelichting, een woordelijke toelichting, door de voorzitter om de CEO te ontslaan, zonder de conclusies te kennen. Ons controlerecht kunnen we alleen maar uitvoeren als we over dat rapport kunnen beschikken.

Voorzitter, het is echt niet de eerste keer dat we documenten vertrouwelijk opvragen. Persoonlijke details kunnen perfect geanonimiseerd worden. Wij willen de conclusies zien van dit rapport. (*Rumoer*)

De voorzitter: Mevrouw Segers, het klopt dat het inderdaad niet de eerste keer zou zijn dat er vertrouwelijke informatie in de brede zin en betekenis van het woord ter beschikking zou worden gesteld. Ik ken uiteraard het rapport ook niet, maar als ik het goed heb begrepen – de minister heeft het ondertussen al zes keer uitgelegd –, gaat het over het functioneren van twee personen. U kunt dan wel zeggen dat we die namen niet zichtbaar kunnen maken, maar het zal dan verdomd moeilijk worden voor die personen om op de arbeidsmarkt nog aan de slag te kunnen. Dat is mijn persoonlijke mening daarover. (*Applaus bij CD&V, de N-VA en het Vlaams Belang*)

Mevrouw Segers, ik vertrouw en geloof minister Dalle in dezen echt wel – en voor alle duidelijkheid ook voor de rest (*Gelach*) – dat hij het rapport niet heeft. Ik kan als voorzitter het rapport alleen maar vragen aan de minister. Ik heb dat gedaan, maar de minister zegt dat hij niet heeft. Ik kan het u dus niet ter beschikking stellen, ondanks de bemerkingen die ik daarnet heb opgesomd.

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, ik vind het heel vreemd dat u zo moeilijk doet om inzage te geven in dat rapport. (*Rumoer*)

Ik vind het zelfs heel vreemd dat de meerderheid daar zo raar op reageert, want het is perfect mogelijk om inzage te geven in een rapport zonder dat die details mogen uitlekken.

De voorzitter: Daar hebben we ook een goede traditie in, mijnheer D'Haese.

Jos D'Haese (PVDA): Neem me de woorden niet uit de mond!

Ik vind het heel vreemd dat u daar geen inzage in wilt geven. Het lijken wel de begrotingscijfers: er wordt in de pers uit geciteerd zoals het uitkomt, maar het parlement mag ze niet inzien. Er kan perfect inzage worden gegeven zonder dat die gegevens uitkomen. Minister, het is een beetje alsof De Lijn naar de minister zou komen met een rapport waarin één zin staat: De Lijn is fantastisch goed bezig. U zou dat toch ook niet geloven. U wilt dan toch ook dat hele rapport lezen en zien wat daarin staat. Dat is exact wat wij vragen.

Minister, dat is het controlerecht van een parlement. U gaat niet bepalen of wij dat mogen inzien. Normaal gezien moet een parlement dat kunnen bepalen. Ik vind het opnieuw heel zorgelijk dat u daar de N-VA-lijn achterna loopt als CD&V-minister in plaats van een democratische instelling te respecteren in haar recht om haar democratische controle uit te voeren. *(Applaus bij de PVDA)*

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, misschien moet ik het toch nog eens herhalen. De raad van bestuur had een opdracht gegeven aan een bemiddelaar, die moest proberen om het vertrouwen te herstellen binnen de directie. De minister en wijzelf hebben een mail gekregen van de heer Van Vrekhem waarin staat: "Alle gesprekken zijn ondertussen afgerond en we moeten u melden dat we geen mogelijkheid zien om het vertrouwen te herstellen." Dan is het uit. Dan is het gedaan. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

Dan heb ik geen nood aan een rapport waarvan de minister duidelijk zegt dat er persoonlijke informatie in staat over mensen. Dat gooi je niet op de straatstenen. Ik vind dat puur voyeurisme van een parlement. Dat hoeft nu ook niet. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Rzoska, ik wil even reageren op wat u zei, namelijk dat leden van de raad van bestuur hebben gevraagd om te kunnen beschikken over het rapport. Vooreerst is het natuurlijk op geen enkele manier mijn verantwoordelijkheid om uitspraken te doen over de wijze waarop de raad van bestuur van dat autonoom overheidsbedrijf functioneert. Dat is exact de autonomie die men kan verwachten van de Vlaamse Regering: dat men dat respecteert.

Ik begrijp wel – dat is opnieuw informatie die ik heb gekregen van de voorzitter van de raad van bestuur en ik heb geen enkele reden om eraan te twifelen dat dat klopt – dat de heer Fabiaan Van Vrekhem mondeling verslag heeft uitgebracht bij het remuneratiecomité, samen met de voorzitter van de raad van bestuur, en dat vervolgens in de raad van bestuur zelf dat mondeling verslag ook is gebracht. De vraag of men dan ook het schriftelijk verslag bezorgt aan de leden van de raad van bestuur, dat is een zaak die toekomt aan de raad van bestuur; zij moeten daarover beslissingen nemen.

Ik kan u wel meegeven dat de informatie die ik daarover kreeg de volgende is: dat het binnen de raad van bestuur nooit gebeurt dat dat soort persoonlijke documenten wordt verspreid onder de leden. Ik denk dan bijvoorbeeld aan assessments en evaluatierapporten over personen. Die worden niet verspreid onder de leden van de raad van bestuur. Nog eens, het is niet mijn zaak als minister van Media om daarop toe te zien. Dat is de zaak van de raad van bestuur. Deze discussie kan gerust gebeuren in de raad van bestuur.

Voorzitter, ik heb gezegd dat ik het rapport niet heb en dat ik het ook niet heb opgevraagd en dat ik het ook niet wil opvragen. Mocht ik het toch hebben, dan zou ik verwijzen naar ons bestuursdecreet waarover hier is gestemd. Artikel II.34 voorziet in de niet-openbaarmaking van bestuursdocumenten indien ze betrekking hebben op de privacy van personen. *(Applaus bij CD&V)*

Katia Segers (sp.a): Minister, u zegt dat u zich niet zult moeien met de manier waarop de raad van bestuur van de VRT zijn werk doet. Ik ga u een vraag

stellen: vindt u dat een voorzitter die solo slim speelt, die niet transparant is naar zijn leden, die het rapport dat ze zelf hebben besteld niet bezorgt, en die u net op vrijdag hebt herbenoemd als voorzitter voor twee jaar, kan aanblijven?

Tine Van den Brande (Groen): Minister, ik wil nog even repliceren waarom ik vrij bewust 'de politiek' en niet 'de raad van bestuur' heb genoemd. Als ik zie hoe de procedure is gelopen, met alle gevolgen van dien, vrees ik echt dat de raad van bestuur politiek is gestuurd geweest. Dat is de reden waarom ik daar het woord politiek heb gebruikt. Misschien weet u dat onze partij voorstander is om de raad van bestuur niet meer politiek te laten verkiezen, maar te bevolken met experts. (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Minister Benjamin Dalle: Collega Van den Brande, ik heb gehoord dat u zegt dat de raad van bestuur politiek is aangestuurd. Ik vermoed dat u daarmee bedoelt of insinueert dat er instructies zouden zijn gekomen vanuit de regering naar de raad van bestuur. Ik kan u zeggen dat de Vlaamse Regering...

Tine Van den Brande (Groen): Ik heb gezegd: niet vanuit de regering, maar vanuit de partijen. Dat geloof ik wel, ja.

Minister Benjamin Dalle: Dat zijn zaken die ik niet kan verifiëren. Wat ik wel wil zeggen, is dat ik herhaaldelijk verslag heb uitgebracht over de stand van zaken bij de Vlaamse Regering, en dat ik telkens hebt gezegd: laat de raad van bestuur en het directiecollege hun werk doen; laat ons daar vooral niet in tussenkomen.

De Vlaamse Regering heeft pas maandagmorgen een beslissing genomen voor het deel dat ons toekomt, namelijk de gedelegeerd bestuurder. Daar ben ik heel formeel in.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brande, ik wil u wel nog feliciteren met uw eerste tussenkomst op het spreekgestoelte. (*Applaus*)

Dan geef ik het woord aan de Vlaams Belangfractie.

De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Minister, ik heb begrepen dat u met uw achtergrond als Parijse Erasmusstudent en als nieuwe Brusselaar graag een mondje Frans spreekt. Wel, minister, om het in de taal van Molière te zeggen: 'bon débarras'. Inderdaad, beste collega's, 'bon débarras', want het slechte theater waarvan we de afgelopen maanden getuigen waren, heeft nu lang genoeg geduurd.

Iedereen weet immers dat een directie die publiekelijk en rechtstreeks ingaat tegen de belangen en de wil van de aandeelhouder die het winkeltje financiert, zijn eigen ontslagbrief tekent. Ik sta hier dan ook, in tegenstelling tot de vorige sprekers, eerst en vooral om u te feliciteren, minister. Wij feliciteren u, want u hebt precies datgene gedaan wat wij u gevraagd hebben. Op 9 januari 2020, u herinnert zich dat wellicht, heb ik u in de commissie voor Media gevraagd om de gedelegeerd bestuurder voor de keuze te stellen: uitvoeren wat de raad van bestuur hem oplegt of oprassen. U weigerde toen op mijn vragen te antwoorden, minister, maar ik geef toe dat u dat eergisteren ruimschoots hebt goedge maakt, waarvoor dank.

En dat is trouwens geen mening, ik herhaal het, het is de uitvoering van het Mediadecreet. In artikel 14, paragraaf 8 staat letterlijk: "De gedelegeerd bestuurder voert de beslissingen van de raad van bestuur uit." Punt, basta. Geen enkel rapport van deze of gene bemiddelaar verandert daar iets aan. In die zin is het argument van de minister dat dat irrelevant is, helemaal correct. Want dat is toch

de essentie, collega's, dat een CEO van een overheidsbedrijf met een belasting-dotatie van 300 miljoen euro moet weten dat er zoiets bestaat als een ijzeren wet in het bedrijfsmanagement die zegt dat wie betaalt, ook bepaalt. Ik weet dat dat inderdaad niet zo is in de ideale werelden van links, mevrouw Segers, zoals in Venezuela, Cuba en Noord-Korea, maar in een normaal werkend bedrijf is dat inderdaad de stelregel. Als managers in openlijk conflict met hun raad van bestuur gaan, zijn er maar twee opties. Ofwel gaan ze op zoek naar een andere aandeelhouder – lees een vervanger voor 6,5 miljoen belastingbetalers, ik zou zeggen heel veel succes daarmee, directiecollege – ofwel zet de aandeelhouder de directie aan de deur. Het is het een of het ander. Die logica aanvaarden zij op het moment dat zij hun contract tekenen. Het kan zijn dat zij daar niet gelukkig zijn dat er besparingen worden opgelegd of herstructureringen zijn en ze kunnen dan proberen om de aandeelhouder op andere gedachten te brengen, maar als dat niet lukt, is er inderdaad maar één keuze en dat is de plannen uitvoeren of een andere uitdaging zoeken. Het is uiteindelijk degene die betaalt die bepaalt.

Wie betaalt er? Dat zijn die 6,5 miljoen Vlamingen. Die kijken met stijgende verbazing naar dat – 'excusez-moi le mot' – arrogante VRT-management. Een management dat notabene al jaren tolereert en stimuleert dat een partij van bijna 1 miljoen kiezers permanent in het gezicht wordt gespuwd. Kiezers die goed genoeg zijn om de rekening te betalen, maar voor de rest om het hardst beschimpt en gemarginaliseerd worden. VRT-medewerkers schelden in een uitzending Vlaams Belangers uit voor, en ik citeer, "labbekakken", redacteurs plaatsen het Vlaams Belang op één lijn met terroristische en extremistische groepen, journalisten roepen op om binnen de VRT taskforces op te richten om mijn partij te bestrijden, redactiechefs laten aparte steekkaarten maken om over het Vlaams Belang te berichten, democratische nota's die DDR-gewijs bevelen over hoe er met onze partij moet worden omgegaan. Ik verzin dit niet, hé, dit is gewoon een weergave van de feiten, iets wat de VRT ook eens zou moeten proberen. En dat dus, beste collega's, onder het toezicht oog van het management, en meer in het bijzonder van de gedelegeerd bestuurder en de directeur Informatie, die intern ook wel de 'Almaci van de Reyerslaan' wordt genoemd.

Die politieke pensée unique veruitwendigt zich natuurlijk ook in het uitnodigings-beleid van de politieke gasten. Ondanks het feit dat onze partij de tweede grootste partij van het land is, komt onze partij van alle erkende fracties in dit half-rond veruit het minst aan bod. Van De zevende dag over Terzake tot De afspraak, overal wordt mijn partij geweerd. Van alle politieke gasten die het programma 'De afspraak' uitnodigde, was 3 procent Vlaams Belanger. 3 procent. Weet u hoeveel de linkerkant aan bod kwam in 2019? 47 procent. 47 procent. Mijnheer D'Haese, u vroeg naar een rapport. Hier is het rapport. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Beste collega's, onze kritiek is niet alleen een kritiek van het Vlaams Belang. Ze wordt gedeeld door niemand minder dan de minister-president zelve. Gevraagd naar waar er volgens hem nood is aan meer politieke diversiteit, toch een onderdeel van het regeerakkoord, antwoordde hij in de pers dat hij vindt "dat links een te groot forum krijgt in verhouding tot zijn maatschappelijke relevantie". "Dat vraagt om een correctie", stelde de minister-president in Humo.

Een andere oud-VRT-coryfee stelde het onlangs nog scherper: "Het gaat over een pensée unique die (...) heerst op de VRT (...) En die is links en groen. Alle vragen aan politici worden gesteld vanuit een vaag-linkse, en vooral heel groene benadering." Nog een laatste, om het af te leren, van oud-Terzake-anker Dirk Tieleman. U kent hem wellicht nog. Hij zei in Humo: "Onze richtlijn was simpel: we houden het Vlaams Belang van het scherm." Onze richtlijn, beste collega's. Mocht het in Hongarije gebeuren, mocht het in Polen gebeuren, links stond hier al lang op zijn achterste poten! De resoluties zouden ons hier om de oren vliegen!

Maar als het ten nadele is van rechts-nationalisten, dan kan het niet ver genoeg gaan. Dán kan de censuur niet op. Dan gelden er andere regels.

Dan hebben we het nog niet over de reguliere programma's, die nota bene de hoogste kijkcijfers halen. Daar wordt onze partij anno 2019 totaál gebannen. Zo kwam het Vlaams Belang het afgelopen jaar welgeteld núl keer aan bod in een regulier praatprogramma, terwijl jullie daar de vloer platlopen. Níet in 'Het huis', níet in 'Iedereen beroemd', níet in 'Winteruur', níet in 'De Madammen': nul, nada, nergens.

In de pers en in dit halfroond hebben bepaalde partijen, en vandaag doen ze dat opnieuw, het over een politieke coup, maar wat wij de afgelopen veertig jaar hebben meegemaakt, beste collega's, dát is een politieke coup. Dat is het monddood maken, het ridiculiseren en het demoniseren van een welbepaalde politieke familie. Kom ons dus alstublieft geen lessen spellen over politieke coups, over politieke manoeuvres, want jullie zijn er al jarenlang zelf de regisseur van. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Versta me echter niet verkeerd, mevrouw Goeman, mijnheer Rzoska, mevrouw Segers, ik begrijp jullie angst. Jullie vrees is namelijk niet dat de openbare omroep zal worden omgevormd tot een rechtse, nationalistische propagandazender. Jullie vrees is dat jullie na vijftig jaar voorrangsbeleid eindelijk op gelijke voet zullen worden behandeld, dat links niet langer de 'préféré' zal zijn op de VRT. Dát is jullie echte vrees.

Ik weet dat er weinig partijen zijn, zeker van de linkerzijde, die zich dat kunnen voorstellen, maar probeer dat nu toch eens één minuut. Beeld u zich eens één minuut in dat uw partij tot tien keer minder aan bod zou komen dan het Vlaams Belang, terwijl uw electorale grootte het dubbele is. Beeld u zich eens één minuut in dat uw partij op vijf jaar tijd in geen enkel regulier programma zou hebben gezeten, terwijl de anderen er de vloer platlopen. Beste collega's, dit parlement zou daveren. De klachten zouden de VRT om de oren vliegen. Het ontslag van de CEO zou al 27 keer zijn geëist. Stop dus met die hypocrisie, want ze is potsierlijk.

Waarde minister, ik richt mij tot u. Churchill wist het al: "Never waste a good crisis." Met de nodige politieke moed kunt u inderdaad de Eric Van Rompuy van de jaren 20 worden, en in het licht van het mediabeleid zie ik dat als een compliment. Maak daarom bij de keuze van een nieuwe CEO gebruik van uw prerogatief in het kader van de beheersovereenkomst. Maak schoon schip met het Mexicaans leger dat de VRT vandaag is geworden. Maak in het kader van de beheersovereenkomst komaf met de logge structuur van directeurs, onderdirecteurs, adjunct-hoofdredacteuren, diversiteitscellen, chefs, onderchefs, bijchefs, coördinatoren, adviseurs en consultants. Het wordt hoog tijd dat men bij de VRT beseft dat men niet louter als een tewerkstellingsmachine opereert.

Minister, mijn tijd raakt op, dus ik kom tot mijn vragen. U zei daarnet al dat er nood is aan een herschikking van het directiecollege. Mogen wij daaruit concluderen dat u bij de raad van bestuur, zeker gezien de politieke meerderheid die u inderdaad in die raad van bestuur hebt met uw regering, zult aansturen op het ontslag van de overige rebellerende leden van het directiecollege? Dat zou een evidente beslissing zijn.

Ik heb er daarnet op gealludeerd dat er zeer stevige geruchten zijn, zeker met de aanbieding van Belfius in het achterhoofd, dat de CEO zelf aangestuurd zou hebben op zijn ontslag door inderdaad twee keer in te gaan tegen zijn raad van bestuur. Er is sprake van een ontslagvergoeding van om en bij de 1 miljoen euro. Tony Mary kreeg, als ik mij niet vergis, 1,4 miljoen euro. We hebben het hier al gehad over het controlerecht. Wel, ook daarover zouden wij ons controlerecht willen uitoefenen. Minister, ik vraag u hier formeel hoeveel de ontslagvergoeding

van mijnheer Lembrechts bedraagt. Dat heeft niets te maken met voyeurisme, mevrouw Brouwers. Dat gaat over het uitoefenen van het controlerecht. Het gaat over veel belastinggeld.

De beheersovereenkomst en het Mediadecreet, minister, stipuleren duidelijk en herhaaldelijk dat zij onafhankelijkheid en onpartijdigheid willen garanderen, en dat zij er willen zijn voor alle Vlamingen. Ik heb hier daarnet verwezen naar een aantal cijfers waaruit bleek dat een bepaald aandeel van de Vlamingen daar niet onder valt. Ik vraag u dus, minister, of u in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst wilt aansturen op een minimale politieke proportionaliteit in de programmering. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Dan geef ik graag het woord aan de PVDA-fractie. *(Opmerkingen van Klaas Sloomans)*

U mag blijven staan, mijnheer Sloomans, maar dan deelt u het spreekgestoelte met de heer D'Haese.

Mijnheer Janssens?

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, mijn collega heeft zonet een drietal concrete vragen aan de minister gesteld. Ik heb vastgesteld dat het bij de vorige vraagstellers geen enkel probleem vormde voor de minister om onmiddellijk en in mijn ogen correct te repliceren op de gestelde vragen. Het lijkt mij dan ook evident dat de minister de moeite doet om ook de drie vragen die mijn collega net heeft gesteld, die mijns inziens zeer terecht en zeer elementair zijn, te beantwoorden.

De voorzitter: De minister hoeft natuurlijk niet elke keer op de vragen te antwoorden. *(Opmerkingen van Johan Deckmyn)*

Mijnheer Deckmyn, u kunt een beetje beleefd blijven hé.

Minister Dalle is al ontzettend veel aan het woord geweest en dat zal er zeker niet op verslechteren, aangezien we nog maar aan de vierde fractie zijn gekomen. Als hij nu beslist om niet in te gaan op concrete vragen, dan is dat zijn volste recht.

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik kom na de advocaat van de regering. Als jullie de verdedigers zijn van het huidige beleid, dan is het heel duidelijk dat we hier met een politieke afrekening te maken hebben. Dat is een zeer interessante visie op openbare diensten.

Om te beginnen wil ik zeggen – en ik weet niet of het al gezegd is, maar het is zeker in tegenstelling met de vorige spreker – dat ik trots ben op de VRT. Ik ben er trots op dat wij een sterke openbare zender hebben. Dat komt zeker niet door de oververtegenwoordiging van mijn partij in deze of gene programma's. Ik ben er trots op dat wij een VRT hebben die kwalitatieve journalistiek brengt, die strafte cultuur brengt, die mensen kan boeien en die mensen bij zich kan houden. Ik ben daar trots op en ik denk dat het belangrijk is om dat hier vandaag te zeggen, net omdat de huidige sequentie niet goed is voor de VRT.

De minister beweert hier dat hij de CEO van de VRT ontslaat op basis van oorgefluister van zijn collega-partijgenoot en voorzitter van de raad van bestuur aan de ene kant, en van één zin uit een mail van een bemiddelaar, die zich blijkbaar mag uitspreken over wat er moet gebeuren met onze openbare omroep. Wat we hier eigenlijk zien is – en ik heb het al gezegd – de omvorming van de

VRT van een sterke openbare omroep die kwaliteit biedt en vooroploopt in Europa, tot een gekortwiekte staatszender, tot een heel ander model. Dat is een belangrijk verschil. Een openbare omroep biedt kwaliteit en is onpartijdig. Dat vereist een goede financiering en onafhankelijkheid. Op die manier heeft de VRT vandaag de norm gezet. We hebben inderdaad een commissievergadering gehad over het jaarrapport van de VRT van 2018 en er waren lovende woorden op alle banken. Vandaag is er blijkbaar een probleem.

Deze regering wil iets helemaal anders. Ze wil een staatszender – dat is een ander concept – die meer naar de pijpen danst en die plaats maakt voor commerciële zenders. Dat gebeurt vandaag in drie bedrijven. Het eerste bedrijf hebben we de afgelopen vijf jaar gezien: zware besparingen bij onze openbare omroep, 30 miljoen euro weggehaald. Als we nog een klein beetje verder teruggaan, hebben we ondertussen zeshonderd personeelsleden minder bij de VRT, van een tewerkstellingsmachine gesproken.

Heel wat diensten bij de VRT zitten vandaag op hun tandvlees – dat weet u waarschijnlijk beter dan ik, minister. Dat hebben de voorzitter van de raad van bestuur en de CEO ons ook duidelijk proberen te maken in de commissievergadering. Wat zij ook duidelijk gemaakt hebben is dat nog meer besparingen zouden maken dat de VRT effectief moet gaan inbinden: dat we nog meer herhalingskrijgen, nog meer 'F.C. De Kampioenen' of zo, en dat we minder producties uit eigen land zouden krijgen. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Terwijl andere Europese publieke omroepen zich verder internationaal op de kaart zetten met ambitieuze producties, moet de VRT plaats ruimen. Zoals al is aangehaald, is ze een van de goedkoopste omroepen van heel Europa: nog geen 4 euro per maand betalen wij voor onze openbare omroep, daar kun je nog geen half Netflix-abonnement voor kopen. De bedoeling van al die besparingen is duidelijk: zorgen dat de VRT zich moet terugtrekken om ruimte te geven aan commerciële zenders. Maar het probleem is dat de VRT het goed blijft doen. De VRT blijft een zeer hoge waardering krijgen van de 6,5 miljoen Vlamingen waar hier zo graag over gesproken wordt. De VRT blijft innoveren en blijft vooroplopen.

Dus is het tijd voor het tweede bedrijf. Na de zware besparingen werd gedacht dat de VRT nu eventjes gespaard zou kunnen blijven, maar neen: nieuwe besparingsronde! De kip die al gepluimd is, moet nu verder op dieet gezet worden: 12 miljoen besparingen. Samen met een aantal andere maatregelen leidt dat tot inspanningen van 44 miljoen euro op een budget van 270 miljoen euro. 44 miljoen euro inspanningen op een budget van 270 miljoen euro! 250 personeelsleden op de tocht. Het wordt nu ook veel explicieter gemaakt dat de VRT zich moet terugtrekken als het gaat over geschreven stukken, als het gaat over ambitieuze sportverslaggeving enzovoort.

En er wordt een tweede aanval ingezet, de ideologische aanval: de VRT die niet enkel moet besparen, maar ook meer moet gaan inzetten op Vlaamse identiteit. De Vlaamse Regering moet zich kunnen moeien met wie er aan bod komt in informatieve programma's. Zelfs 'De Afspraak' zou te links zijn, met de twee vaste panelleden Mia Doornaert en Rik Torfs. Mocht dat 'De Slimste Mens' zijn, zouden we dat de jury noemen. *(Opmerkingen van Klaas Slootmans)*

Maar daar zijn dat gewoon de vaste panelleden, zeer bekend voor hun linkse standpunten. Samen met cultuur en onderwijs moet de VRT dus mee worden ingezet voor de Vlaams-nationalistische agenda. Van een openbare omroep naar een staatszender. Maar opnieuw is er een probleem waar men niet op gerekend had: er is verzet, verzet bij het personeel van de VRT, verzet in de samenleving. Ze stonden op de drempel van uw kabinet op het Martelaarsplein, met heel veel mensen, om de VRT te steunen. En er is zelfs verzet bij de CEO, een CEO die

duidelijk maakte dat hij de VRT niet ten grave zou laten dragen, een CEO die duidelijk maakte dat hij voor de VRT zou vechten.

Dus is het tijd voor het derde bedrijf. In het derde bedrijf wordt die protagonist die de VRT wil beschermen, uit de weg geruimd. U neemt die beslissing op basis van wat een bemiddelaar u zegt, wat een partijgenoot u zegt. Eigenlijk hebt u zelf nog altijd geen uitspraak gedaan over wat u zelf vindt van de positie van de heer Lembrechts. Dit is een politieke beslissing met voorbedachten rade, dat lag al lang vast, dat is hier vandaag heel duidelijk.

U kunt daar dan nog drie pirouettes rond draaien, wat we hier zien is dat het primaat van de politiek, waarover zoveel wordt gesproken in het regeerakkoord, stilaan verwordt tot een dictaat van de politiek: de politiek die beslist wie er waar aan de leiding moet kunnen zitten en weghaalt wie teveel in de weg loopt. Dat gaat niet over het functioneren. Blijkbaar wordt het rapport waarin dat functioneren wordt besproken zelfs niet gelezen, is dat totaal irrelevant. Het functioneren is totaal irrelevant, maar toch wordt men op basis daarvan ontslagen. Het enige probleem is dat dat niet gedragen werd binnen de Vlaamse Regering. Dat is het probleem: dat zijn verzet tegen de besparingen op de VRT niet gedragen werd bij de Vlaamse Regering. Dus behoudt u zich als grootste of enige aandeelhouder het recht voor om hem te ontslaan. Maar – dit is een cruciaal punt – u bent niet de aandeelhouder, de Vlaamse Regering is niet de aandeelhouder. De VRT is van ons allemaal, de VRT is een openbare omroep, een publieke omroep van ons allemaal. Daar hebt u niet het recht om zelf te bepalen in welke richting die moet beginnen te gaan.

Ik wil herhalen wat ik daarnet heb gezegd, want ik vind dit cruciaal. Van de N-VA had ik verwacht dat ze de VRT op die manier wil omvormen. Van het Vlaams Belang had ik verwacht dat ze hier de grote cheerleader zou spelen. Maar dat een minister van CD&V dit uitvoert, die oude politieke cultuur terugbrengt en onze openbare omroep op die manier kapotmaakt, gaat er bij mij niet in. (*Applaus bij de PVDA*)

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Mijnheer D'Haese, wat het kapot besparen betreft, zou ik u willen vragen of u weet hoeveel de overheidsdotatie aan de VRT in 2017 bedroeg.

Jos D'Haese (PVDA): Mijnheer Slootmans, het is nu 270 miljoen euro en daar moet 44 miljoen euro af. (*Opmerkingen van Klaas Slootmans*)

Ik zou wel eens willen zien hoe het Vlaams Belang het zou rooien indien van de dotatie van de partij zo veel zou afgaan. (*Rumoer*)

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Mijnheer D'Haese, de overheidsdotatie van de VRT bedroeg in 2017 269 miljoen euro en is voor 2020 275 miljoen euro. Als de mensen thuis op die manier zouden moeten besparen, zouden ze allemaal een gat in de lucht springen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ik vind dit echt een onwaarschijnlijke namiddag. De woordenkramerij aan dit spreekgestoelte tart elke verbeelding. Als we sommige collega's mogen geloven, is het einde der tijden aangebroken en dat einde der tijden valt samen met het einde van onze openbare omroep. 'De meerderheidspartijen, met de N-VA op kop, willen de VRT doodknippen. Niet alleen draaien ze de financieringskraan dicht, maar bovendien grijpen ze in in de programmering en in de berichtgeving.' Deze beweringen zijn zonder meer absurd.

Het is bijzonder jammer dat de oppositie dit dossier, dat niets met politisering te maken heeft, zelf politiseert door de manier waarop ze de zaken hier voorstelt en aanblaast. (*Applaus bij de meerderheid*)

Dat is bijzonder jammer, vooral voor de openbare omroep zelf.

Minister, de eerste bewering luidt dat het ontslag van de CEO een afrekening en een bewijs van politieke inmenging is. Dat is onzin. Wat u hebt gedaan, is de normale gang van zaken in elk bedrijf. Als in een bedrijf een vertrouwensbreuk tussen de raad van bestuur en de gedelegeerd bestuurder ontstaat, zal dat in elk bedrijf en dus ook bij onze openbare omroep tot het ontslag van de CEO leiden.

De aanleiding kennen we. De CEO vraagt het ontslag van een lid van het directiecomité. Die man noemen ze de 'nummer 2 van de VRT'. Op 16 december 2019 beslist de raad van bestuur unaniem om de vraag van de CEO niet in te willigen. Unaniem betekent dat het een beslissing is van alle leden van de raad van bestuur, twaalf mannen en vrouwen die in 2014 zijn aangeduid door alle partijen in dit halfrond, uitgezonderd het Vlaams Belang. Het gaat dus om Groen, sp.a, Open Vld, CD&V en de N-VA. Meerderheid en oppositie vinden dat de vraag van de CEO om het lid van het directiecomité te ontslaan onvoldoende is gemotiveerd en haaks staat op de recente positieve evaluaties van het betrokken directielid. Het gaat hier nota bene om een evaluatie door diezelfde CEO. Met politieke inmenging heeft dat niets te maken. De aandeelhouder, de Vlaamse overheid, duidt een raad van bestuur aan. Als de raad van bestuur en de CEO andere inzichten hebben, leidt dat tot het einde van de samenwerking. Zo gaat het en zo moet het ook gaan. De raad van bestuur is mild geweest en heeft eerst nog een bemiddelaar aangesteld. Dan is het verhaal verlopen zoals u het vandaag al ontelbare keren hebt geschetst. Ik zal dat niet meer herhalen.

Moest er inzage zijn in het rapport van de bemiddelaar? Ook voor ons, Vlaamse volksvertegenwoordigers, is het inzagerecht terecht zeer ruim. Maar hier heb ik toch wel vragen bij. Als het inderdaad gaat om vertrouwelijke informatie – ook voor bedrijfsgevoelige informatie geldt hetzelfde –, om zaken die te maken hebben met de privacy van mensen, met het functioneren van mensen, dan denk ik dat we hier toch extra voorzichtig mogen zijn, collega's. Dan denk ik dat we de vraag die ik hier zo vaak hoor stellen, toch met iets meer omzichtigheid moeten stellen. Dan denk ik dat dat soort informatie, ik dacht dat de minister het letterlijk zo zei, inderdaad 'geen deel mag uitmaken van het politieke debat'.

De tweede bewering van de oppositie is dat deze meerderheid de openbare omroep effectief wil kapotmaken: enerzijds subsidies afpakken en anderzijds meer greep krijgen op de inhoud, op de programma's, op de berichtgeving. Men wil er met andere woorden – ik citeer collega Meuleman vanmorgen en collega D'Haese daarnet – "een staatszender van maken".

In godsnaam, collega's, waar haalt de oppositie dat? Het regeerakkoord is toch duidelijk? Het blijft een grote waarde hechten aan onze openbare omroep, met als kerntaken informatie, cultuur en educatie.

De grote lijnen in het regeerakkoord zijn helder: objectieve en onpartijdige verslaggeving, versterken van de Vlaamse identiteit. Inderdaad, collega D'Haese, goh, dat is erg! Versterken van de Vlaamse identiteit. Dat is helemaal niet nieuw. Dat staat in het Mediadecreet en dat staat in ongeveer alle beheersovereenkomsten die de laatste jaren afgesloten zijn met de VRT.

Andere grote lijnen zijn de klemtoon op het publieke karakter van de VRT; kwaliteit moet vooropstaan; de VRT moet onderscheidend zijn; kijkcijfers zijn niet alleenzalmakend; de VRT moet marktversterkend zijn en niet marktverstorend, dus niet met openbare middelen commerciële initiatieven beconcurreren.

Dat staat ook in het regeerakkoord. De VRT moet terughoudend zijn op de advertentiemarkt en belang hechten aan de standaardtaal.

Collega's, die krachtlijnen, vastgelegd in het regeerakkoord, garanderen mij althans dat wij nog steeds een sterke openbare zender willen. Dat is voor mij duidelijk het besluit van het regeerakkoord.

De details zullen worden ingevuld in de beheersovereenkomst. Daarom starten we morgen in de commissie met ruime hoorzittingen met alle betrokken sectoren. Zo moet dat ook. Dat zullen elementen zijn voor de definitieve tekst van de beheersovereenkomst.

Waarom, collega's, zou deze meerderheid de VRT in godsnaam kapot willen besparen? De middelen zijn inderdaad schaars – dat weten we – en de behoeften zijn groot. Voor onder meer Welzijn, Onderwijs en Leefmilieu moeten keuzes gemaakt worden. Die zijn ook gemaakt. Alle overheidsinstellingen moeten 6 procent besparen. Bij de VRT is dat minder. Er is een besparing van 2,4 miljoen in 2020, oplopend tot 12 miljoen in 2024. *(Opmerkingen van Elisabeth Meuleman)*

Ik zou het liefst niet onderbroken worden, voorzitter.

In totaal gaat het in de hele regeerperiode over 71 miljoen euro. Als er 6 procent bespaard zou worden, zou dat 81 miljoen zijn. Het is dus minder.

Er werd inderdaad de voorbije jaren wel bespaard bij de VRT, maar ook op andere plaatsen werd bespaard of niet geïndexeerd. In ieder geval zijn de vroeger opgelegde besparingen bij de VRT af en toe ook gemilderd, dat weten we. Het overschot van het herstructureringsbudget mocht aangewend worden door de VRT, er mochten reserves aangeboord worden bij de VAR, de Vlaamse Audiovisuele Regie, het reclamevehikel van de VRT. Er zijn dus ook wel inspanningen gebeurd.

De VRT is nog altijd – en terecht en gelukkig – een stevig huis, collega's: er zijn nog steeds 2100 personeelsleden, in voltijdse equivalenten. Om precies te zijn: er zijn in werkelijkheid 2245 mensen aan de slag. Het is dus nog steeds een stevig huis.

Het is ook nog steeds een huis met wat middelen. Ik zal de juiste cijfers geven, collega D'Haese: er is een overheidsdotatie van 260 miljoen euro, aangevuld met 160 miljoen aan eigen inkomsten. Tel daar nog eens de ruilbewegingen bij en je komt aan een totaalbudget van 450 miljoen euro.

Vergelijken met het buitenland, wat collega's gedaan hebben, is altijd nuttig maar ook altijd delicaat. Het is gevaarlijk om appels met citroenen te vergelijken.

'De meerderheid wil een grotere greep op de inhoud', hoor ik sommigen zeggen. Ik ga al een tijdje mee, collega's, maar die intentie heb ik werkelijk nog nooit en nog nergens gehoord. De VRT is autonoom in het samenstellen van programma's en het kan nooit een goed idee zijn dat de politiek zich inlaat met programmering, berichtgeving of verslaggeving. Die uitgangspunten zijn zo algemeen aanvaard, dat ik echt niet zie wie daar ooit aan zou willen tornen hier in dit halfrond, en zeker niet in deze meerderheid. Dat snap ik niet.

Een laatste bewering luidt dat de N-VA tegen de VRT is. Ik heb het een paar keer gehoord, uiteraard ook van de heer D'Haese. Dat is natuurlijk eveneens klinkklare onzin. Het zou zelfs in strijd zijn met onze ideologie. De openbare omroep blijft voor ons onmisbaar in een steeds complexer wordende samenleving als de onze, onmisbaar om mensen correct te informeren, onmisbaar om onze Vlaamse

samenleving in al haar facetten te ondersteunen en vorm te geven, om onze identiteit te versterken.

En ook uit het recentste jaarverslag van de VRT blijkt opnieuw dat de omroep die doelstellingen inderdaad haalt.

Dat de openbare omroep onze eigen Vlaamse producties ondersteunt, de eigen Vlaamse creatieve industrie, blijft voor ons belangrijk. Die producties worden gewaardeerd hier bij ons, maar ook in het buitenland. De VRT speelt hier een belangrijke rol: ze bestelde in 2018 voor 60 miljoen euro aan programma's bij Vlaamse audiovisuele productiehuizen.

De beheersovereenkomst vraagt dat Eén en Canvas in prime time 65 procent eigen Vlaamse producties tonen. Dat lukt: in 2018 was dat zelfs 68 procent. De beheersovereenkomst vraagt 30 procent Nederlandstalige muziek op Radio Twee en 15 procent op Radio 1. De VRT haalt dat, respectievelijk met 30 en 16 procent. De beheersovereenkomst vraagt een gemiddelde van 25 procent Vlaamse muziek op alle zenders; de VRT haalt 26 procent. Onze eigen Vlaamse creatieve industrie wordt dus behoorlijk ondersteund en dat is voor ons buitengewoon belangrijk.

Waarom zouden wij dan in godsnaam tegen die VRT zijn?

Ik besluit. Eén, het ontslag van de CEO heeft niets niemendal te maken met politieke inmenging. Het is een zaak van goed bestuur dat een aandeelhouder ingrijpt, als het niet goed loopt met het management.

Twee, ook de N-VA vindt het belangrijk dat er een sterke openbare omroep blijft bestaan om mee vorm te geven aan onze Vlaamse samenleving en als ruggengraat van ons pluriforme medialandschap.

Het is doodjammer dat de oppositie een in wezen absoluut niet gepolitiseerd dossier hier vandaag zo politiseert en het daarmee ook verziekt. Het spijt me. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Mijnheer Vandaele, uiteraard zegt u dat u een sterke openbare omroep wilt. Uiteraard gaat u niet zeggen dat u de onafhankelijke journalistiek wilt doodnipen of dat u geen kritische experimentele kunstenaars wilt steunen met projectsubsidies. *(Rumoer)*

Uiteraard gaat u niet zeggen dat u geen sterke VRT wilt die fake news en framing gaat doorprikken. Natuurlijk gaat u dat nooit zo zeggen. Natuurlijk gaat dat nooit zo in een regeerakkoord sluipen.

Wat doet deze Vlaamse Regering dan wel? Al die jonge, beginnende, kritische kunstenaars, onafhankelijke journalisten... *(Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

... en de VRT langzaam maar zeker doodknipen door ze op droog zaad te zetten. Dat is een lijn die we wel terugvinden. Telkens weer gaat u de financiering afpakken, soms zelfs 60 procent, als het gaat om projectsubsidies. *(Rumoer)*

Bij de VRT is men al jarenlang aan het besparen, al sinds 2007. Ze zitten op het peil van 2005 nu. Er is niets van indexeringen gebeurd. Al vijftien jaar lang moeten ze het doen met de middelen die ze al in 2005 hadden. Zeshonderd mensen zijn moeten afvloeien. Inderdaad, de tactiek is ervoor te zorgen dat men veel minder slagkracht heeft, dat men beknot wordt in de opdrachten die men kan doen, dat men minder kan concurreren, dat er minder inkomsten kunnen zijn door reclame, dat men geen schermgezichten kan aantrekken, dat men minder

sport kan brengen. Zo knijpt u langzaam maar zeker die VRT dood, zoals u dat ook doet met andere sectoren. En daar zit wel een agenda achter, mijnheer Vandaele, en die willen wij hier blootleggen en daar protesteren wij tegen. Dat willen wij niet! (*Applaus bij Groen en sp.a*)

Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Meuleman, als u daar gelukkiger van wordt, wil ik u graag in de waan laten dat wij zo slecht zijn, inslecht, door- en door slecht en dat wij de openbare omroep waarvan ik net alle verdiensten heb opgesomd en alle punten die voor ons en voor mijn partij, voor de N-VA, zo belangrijk zijn, kapot willen. Ja, oké, dan is dat maar zo.

Besparingen? Ik heb u ook gezegd dat de VRT nu minder bespaart dan de andere instellingen; ze bespaart niet die 6 procent. Dat is een goede zaak. U moet niet altijd doen alsof dat niet zo is! Het is zo! 450 miljoen euro. U zegt 'doodnijpen', 'op droog zaad zetten'. 450 miljoen euro per jaar, dat droog zaad zie ik dan nog niet meteen. Maar u moet kiezen, hé. U kunt meer geld geven aan de VRT. Dat is prima. Maar dan moet u misschien op andere punten besparen, op Welzijn, op Onderwijs, ook een van uw terreinen, op Leefmilieu. Dan moet u daar misschien op besparen. Ofwel moet u de belastingen verhogen. Dat kan natuurlijk ook, maar ik weet niet of er daarvoor in deze zaal een meerderheid is. (*Applaus bij de meerderheid*)

Elisabeth Meuleman (Groen): U moet niet pretenderen, mijnheer Vandaele, dat er geen keuzes gemaakt worden. Er worden keuzes gemaakt. In sommige dingen wordt er wel geïnvesteerd. Er zijn duidelijke ideologische keuzes als het gaat over een Vlaamse Unia die er moet komen, als het gaat om een Vlaams justitiedepartement dat moet worden uitgebouwd enzovoort. Die keuzes worden gemaakt, maar er wordt wel gekozen om op een aantal zaken heel fel te besparen. Ik heb het u verteld, de VRT bespaart al jarenlang en zit in een traject van besparingen met heel sterke afvloeiingen. Dat maakt het onmogelijk om een goede werking uit te bouwen. Dat is het punt dat ik wil maken. Ik vind wel dat er een probleem is.

Wilfried Vandaele (N-VA): En een Vlaamse Unia zal meer kosten dan een federale Unia, zegt u dan. En een Vlaams justitieapparaat zal meer kosten dan een federaal justitieapparaat, zegt u dan. Dan weet u daar heel veel van, meer dan ik in elk geval. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik had echt gehoopt dat we dit debat niet moesten voeren. Ik had echt gehoopt dat de gedelegeerd bestuurder van de VRT tot een vergelijk kon komen binnen zijn directiecomité. Ik had echt gehoopt dat de Vlaamse Regering niet tussenbeide moest komen, want ook de CD&V is trots op de VRT. Maar er was geen andere oplossing mogelijk.

Het Mediadecreet en het Charter van Deugdelijk Bestuur van de VRT bevatten duidelijke bepalingen over de bevoegdheden van de gedelegeerd bestuurder, de raad van bestuur en zijn voorzitter en de Vlaamse Regering. De beslissing die de Vlaamse Regering maandag genomen heeft, past volledig binnen dit wettelijke kader van 'checks and balances'. De VRT is immers geen gewoon bedrijf. Haar enige aandeelhouder is de Vlaamse Gemeenschap. Zoals de editorialist van De Tijd enkele weken geleden al treffend schreef – we hebben het hier nog gehoord vandaag –: wie bepaalt, bepaalt. Als het in een bedrijf tot een conflict komt tussen wat de aandeelhouder wil en wat het management voor ogen heeft, dan delft die laatste gewoonlijk het onderspit. In een overheidsonderneming is het niet anders.

Er is de afgelopen dagen en weken veel gezegd en geschreven, niet altijd met kennis van zaken en nog minder met respect voor de betrokkenen in dit conflict.

Een eenvoudige lezing van het Mediadecreet en het Charter van Deugdelijk Bestuur kan het debat verhelderen. Ik zal een paar voorbeelden geven.

Kon de raad van bestuur het voorstel van de CEO om een lid van het directiecomité te ontslaan, wel weigeren? Jazeker. Artikel 13, §1, 7°, van het Mediadecreet stelt dat de raad van bestuur verantwoordelijk is voor het aanstellen en ontslaan van de leden van het directiecollege op voordracht van de gedelegeerd bestuurder. De raad van bestuur had op 16 december unaniem geoordeeld dat hij het voorstel van de CEO om een lid van het directiecomité te ontslaan, niet kon goedkeuren. Het gaf de CEO de opdracht om in dialoog te gaan en het vertrouwen binnen het directiecomité te herstellen.

Mocht de raad van bestuur dan een bemiddelaar aanstellen? Jazeker, artikel 13, §1, 9°, geeft de raad immers de expliciete bevoegdheid om te bemiddelen in personele conflicten in het directiecomité.

Mocht de Vlaamse Regering dan zonder overleg met de raad van bestuur de CEO ontslaan? Jazeker, want het Mediadecreet bepaalt in artikel 14, §1, kort en bondig dat de gedelegeerd bestuurder benoemd en ontslagen wordt door de algemene vergadering, de Vlaamse Regering, zoals vastgelegd in het Charter van Deugdelijk Bestuur.

En dat de Vlaamse Regering daarbij niet over één nacht ijs is gegaan, mag toch wel blijken uit het feit dat ze deze beslissing pas genomen heeft nadat alle andere mogelijkheden waren uitgeput. De CEO kreeg de opdracht om een oplossing uit te werken. Nadien stelde de raad van bestuur die externe bemiddelaar aan. Maar toen bleek dat een verzoening niet kon worden bereikt, waren de decretale voorziene mogelijkheden uitgeput. Om de patstelling te doorbreken en dus in het belang van de Vlaamse Gemeenschap, maar vooral in het belang van de openbare omroep, zijn personeel en vooral ook zijn publiek, heeft de Vlaamse Regering dan beslist om de arbeidsovereenkomst met de gedelegeerd bestuurder te verbreken.

De VRT staat immers voor belangrijke uitdagingen: het afsluiten van een nieuwe beheersovereenkomst, de realisatie van de nieuwe gebouwen, en dat in een context van steeds snellere digitalisering en internationalisering. Om de internationale concurrentie van grote spelers zoals Netflix het hoofd te kunnen bieden, vragen wij bijvoorbeeld al meer dan een jaar dat de VRT, mits een goed businessmodel, mee op de kar zou springen van een Vlaamse Netflix. Maar wat lezen we vandaag? Dat VTM desnoods alleen zou doorgaan met die zogenaamde Vlaamse Netflix. De impasse aan de top van de VRT zit hier allicht toch wel voor iets tussen.

En dan nog een vraagje: waarom heeft de Vlaamse Regering dan ook niet meteen Peter Claes ontslagen? Omdat ze dat niet mag volgens het Mediadecreet. Want dat is, zoals het eerder is gezegd, een uitdrukkelijke bevoegdheid van de raad van bestuur, op voordracht van de CEO.

En dan waren er nog een heleboel intentieprocessen die we de laatste dagen konden lezen en horen, bijvoorbeeld dat de Vlaamse Regering de CEO heeft ontslagen omdat hij – ergens in oktober al – kritiek had op de besparingen die door de Vlaamse Regering worden opgelegd aan de VRT. Mag ik die critici er toch op wijzen dat het conflict bij de VRT niet is veroorzaakt door de regering, maar door een interne discussie tussen de CEO en een lid van zijn directiecomité?

Een ander intentieproces: dat de Vlaamse Regering door deze beslissing de VRT zal politiseren. Dat argument is niet nieuw. Ook bij het ontslag van een van de voorgangers van Lembrechts – Tony Mary, om hem niet te noemen – werd dat argument gebruikt. Maar dat argument geldt blijkbaar enkel als de CEO publiekelijk in de clinch gaat met de aandeelhouder. Bij CEO's die het conflict niet

opzochten, was het decretale kader nochtans hetzelfde, maar werd er niet gesproken over politisering, als er tot ontslag werd overgegaan.

En misschien moeten wij, Vlaamse parlementsleden, dat Charter van Deugdelijk Bestuur ook nog maar eens goed lezen, in functie van de decretale 'checks and balances'. Daarin staat met betrekking tot de rol van het Vlaams Parlement, ook als medeaandeelhouder, onder andere het volgende: "De Vlaamse regering en het Vlaams Parlement als toezichthouder brengen daarbij voldoende respect op voor de decretaal gecreëerde autonomie van de bestuursorganen van de VRT. Zij geven de Raad van Bestuur de nodige ruimte om zijn verantwoordelijkheden uit te voeren en respecteren daarbij diens onafhankelijkheid. Zij weerhouden zich van enige inmenging in het dagelijks bestuur van de VRT en respecteren de operationele autonomie van de Gedelegeerd Bestuurder en zijn Directiecollege."

Verder werd er ook gezegd dat de VRT onthoofd werd bij de start van de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst. Het is correct dat er morgen hoorzittingen starten in de mediacommissie van dit parlement. Maar de onderhandelingen tussen de Vlaamse Regering en de VRT komen pas een tijdje later. En daarom is het eigenlijk wel goed dat de Vlaamse Regering de beslissing nú heeft genomen en niet heeft gewacht, want er moet met spoed een nieuwe CEO worden aangesteld, die met volheid van bevoegdheid én in overleg met zijn directiecollege en de nieuwe raad van bestuur deze belangrijke onderhandelingen tot een goed einde kan brengen. Minister, in dat verband wil ik toch nog eens met enige bezorgdheid vragen of de door u voorgestelde timing voor het afsluiten van die nieuwe beheersovereenkomst wel haalbaar blijft.

Ten slotte heb ik nog een laatste vraag, die al werd gesteld, maar die u hopelijk nog zult beantwoorden. Kunt u duidelijkheid geven over het bedrag van de ontslagvergoeding? Decretaal gaat het over maximaal een jaarloon. En in tegenstelling tot een rapport met persoonlijke informatie behoort het gebruik van overheidsmiddelen allicht wél tot ons controlerecht. Ik vraag het maar.

Ik kan enkel de volgende conclusies trekken. De raad van bestuur en zijn voorzitter, minister Dalle en de Vlaamse Regering hebben correct gehandeld, conform het Vlaamse Bestuursdecreet, het Mediadecreet, de statuten en het Charter van Deugdelijk Bestuur van de VRT. Ze hebben daarbij het belang en de toekomst van een slagkrachtige openbare omroep vooropgesteld.

Onze fractie is ten slotte ook tevreden dat de Vlaamse Regering aan de gedelegeerd bestuurder ad interim, Leo Hellemans, gevraagd heeft om een goede werking van het directiecollege te verzekeren in de overgangsperiode en dat daarbij ook gekeken moet worden naar de rol van de directeur Media en Productie. Hij moet daarover op korte termijn een voorstel doen aan de raad van bestuur, conform de decretale bevoegdheidsverdeling tussen de CEO en de raad van bestuur. We zijn ook tevreden dat Leo Hellemans in zijn eerste interviews meteen duidelijk heeft gemaakt dat hij belang hecht aan een goede relatie met de aandeelhouder, dus met de Vlaamse Gemeenschap. Dat hij niet voor een defensieve, maar voor een offensieve strategie kiest, dat hoor ik allemaal graag. We wensen de gedelegeerd bestuurder ad interim alle succes en kijken uit naar een correcte samenwerking, in het belang van de VRT.

Collega's, het thema van dit debat was ook 'de toekomst van de openbare omroep'. Maar als we onszelf als Mediacommissie en als parlement ernstig nemen, dan doen we daar nu niet te veel uitspraken over en luisteren we heel goed naar iedereen, tientallen organisaties die we de komende maanden uitnodigen op onze hoorzittingen, die morgen starten. Na afloop van die hoorzittingen zullen we dan hopelijk met kennis van zaken een voorstel van resolutie opstellen met onze aanbevelingen voor de nieuwe beheersovereenkomst. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister Benjamin Dalle: Ik zal eerst even ingaan op de vraag rond de ontslagvergoeding. Er is in de arbeidsovereenkomst van de heer Lembrechts voorzien in een vergoeding ten belope van zes maanden loon. Dat is helder in de arbeidsovereenkomst.

Uw tweede vraag, mevrouw Brouwers, ging over de timing van de beheersovereenkomst. U weet dat de huidige beheersovereenkomst loopt tot 31 december. Vanaf 1 januari willen we een nieuwe beheersovereenkomst hebben. Het is effectief de bedoeling van de Vlaamse Regering om die timing ook te halen. Klassiek zegt men dan dat je in de zomer ongeveer klaar moet zijn. Ik wil me daar vandaag niet op vastpinnen. Waarom? We willen natuurlijk zo snel mogelijk op zoek gaan naar een nieuwe CEO, een definitieve gedelegeerd bestuurder. Maar die moet ook de mogelijkheid krijgen om die beheersovereenkomst vast te nemen en de onderhandelingen daarover te finaliseren met de Vlaamse Regering. Leo Hellemans heeft de taak om dat proces op een goede manier voor te bereiden.

Ik ben blij, collega Brouwers, dat u ook verwezen hebt naar de toekomst van de VRT. Ik vind het een beetje jammer dat we hier nu al twee uur zitten te debatteren in een gepolariseerde situatie tussen oppositie en meerderheid, terwijl de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen in het belang van de openbare omroep, precies om ervoor te zorgen dat de toekomst kan worden voorbereid. Ik kan u zeggen, beste collega's, dat sinds december, sinds de vertrouwenscrisis aan de top van de VRT, het bijzonder moeilijk was om nog grondige discussies te hebben over de strategie, over doelstellingen, over de beheersovereenkomst, over zaken als een Vlaamse Netflix, met de top van de VRT. De top van de VRT was in een vertrouwenscrisis verzeild geraakt, was verlamd. Het was onmogelijk om daar verder te gaan. Welnu, wij hebben als Vlaamse Regering de verantwoordelijkheid genomen om dat op te lossen. Wij kijken uit naar de toekomst. Wij hebben alle vertrouwen in Leo Hellemans om dat te begeleiden. En wij hopen dat nu de rangen kunnen worden gesloten. *(Applaus bij de meerderheid)*

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Voorzitter, ik begrijp dat er blijkbaar twee soorten parlementsleden bestaan in dit halfroond: parlementsleden van wie de vragen beantwoord worden en parlementsleden van wie de vragen niet beantwoord worden.

De voorzitter: Uw vraag is bij dezen ook beantwoord, collega Slootmans.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Ik zou graag van u willen weten, voorzitter, of u minister Dalle daarop zult aanspreken, want ik vind dit niet kunnen. Blijkbaar zijn er inderdaad A- en B-parlementsleden.

De voorzitter: U hebt een antwoord gekregen op uw vraag, collega Slootmans.

Karin Brouwers (CD&V): Ik heb u willen helpen. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Voorzitter, ik dank u voor het woord.

Collega Brouwers, u bent uw tussenkomst begonnen met te zeggen dat u had gehoopt dat de Vlaamse Regering niet had moeten tussenkomen. Eigenlijk wijst u heel duidelijk in de richting van de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur, een raad van bestuur die het interne conflict niet heeft opgelost, voor zich uit heeft geschoven, een raad van bestuur waarvan de voorzitter eigengereid heeft beslist om het rapport dat de raad van bestuur heeft besteld, niet te bezorgen aan de raadsleden maar wel aan de minister, waarna de minister een beslissing nam en daarmee een voorafname deed op de beslissing van de raad van bestuur. Vindt u dat de voorzitter van die raad van bestuur, die van uw partij is en net

herbenoemd is, kan aanblijven? De minister heeft niet geantwoord. Ik hoop dat u dat dan zult doen.

Karin Brouwers (CD&V): Ik denk dat u een heel andere lezing van de feiten hebt. U probeert constant alles in de schoenen te schuiven van de raad van bestuur, die zogezegd een verrottingsstrategie voerde enzovoort. Dat klopt natuurlijk niet. De raad van bestuur heeft aan de CEO gezegd dat men wou dat hij de zaak verder probeerde op te lossen in het directiecomité. Als ik het goed heb begrepen, is dat een van de redenen van het ontslag. Ik heb het niet bij me, maar de minister heeft daarstraks uitleg gegeven waarom de CEO precies ontslagen is. Een van de redenen was dat hij te weinig inspanningen zou hebben gedaan om het op te lossen, dat hij geen acties had ondernomen. Ik zeg het nu waarschijnlijk fout, maar u hebt zo'n zin uitgesproken. Dus ja, als de CEO niet doet wat de raad van bestuur vraagt – en de raad van bestuur is voor een stuk de emanatie van de aandeelhouders –, dan heb je een probleem.

Het rapport is al voldoende aan bod gekomen. Ik denk dat het zeer goed is dat Luc Van den Brande nog twee jaar voorzitter van de raad van bestuur kan blijven vanwege zijn ervaring. Ik vind dat een zeer verstandige beslissing van de Vlaamse Regering. Waarom? Omdat er net zoveel heibel aan de top was, moest er toch nog ergens wat stabiliteit en continuïteit zijn. U gaat mij hier nu niets anders horen zeggen.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Voorzitter, ik zou graag nog even terugkomen op het gedrag van minister Dalle, wat blijkbaar wordt weggelachen, ook door u. Minister, ik vind het een regelrechte belediging tegenover het parlement, tegenover onze fractie, tegenover al onze kiezers. Als mijn collega Sloomans een vraag stelt, weigert u daarop te antwoorden. Als collega Brouwers 15 minuten later exact dezelfde vraag stelt, dan vindt u het plots wel de moeite om te antwoorden.

Al die traditionele partijen zoeken hier altijd excuses waarom ze zo slecht scoren en waarom de burger niet meer gelooft in de politiek. Wel, een van de redenen zijn die kinderachtige spelletjes. Schaam u. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Collega Brusselmans, ik wil er niet veel woorden aan vuil maken, maar ik heb gewoon gezegd dat de minister niet verplicht is om te antwoorden. Ik kan de minister moeilijk dwingen om te antwoorden. Hij heeft uiteindelijk wel een antwoord op de vraag gegeven.

Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Beste collega's, het is een understatement te stellen dat onze openbare omroep door woelige wateren vaart. We zagen een complete ontwrichting en zagen hoe de organisatie verdeeld is geraakt. We zagen regelmatig perslekken en framing. We zagen een intern conflict en een verdeelde directie. We zagen wantrouwen en het in gedrang komen van het goed functioneren van de VRT. Zelfs na de aanstelling van een bemiddelaar met kennis van zaken was er geen enkel uitzicht op een oplossing die werkbaar was voor alle partijen. Conclusie: in deze situatie zijn er enkel verliezers, zowel binnen als buiten de VRT.

Hoe moet je dan als Vlaamse Regering, als enige aandeelhouder – en het woordje 'enig' is hier zeer belangrijk – reageren? 'Sit back and relax?' 'Op een dag komt er een goede fee die ervoor zorgt dat iedereen terug vriendjes wordt en ze leefden nog lang en gelukkig?'

Of neem je jouw verantwoordelijkheid? Een verantwoordelijkheid die duidelijk wordt beschreven in het Mediadecreet. De Vlaamse Regering is bevoegd voor de aanstelling en het ontslag van de CEO. De raad van bestuur is verantwoordelijk

voor het directiecomité. Dat is een duidelijke taakomschrijving waarbij iedereen zijn rechten en plichten heeft.

De Vlaamse Regering had de plicht om te reageren, in naam van de kijker, in naam van de Vlaming die zijn belastinggeld goed besteed wil zien. De aanstelling van Leo Hellemans als CEO ad interim moet daarom de kalmte terugbrengen, zodat het op-nieuw over de inhoud kan gaan. En die inhoud, beste collega's, is enerzijds de nieuwe beheersovereenkomst en anderzijds de toepassing van de opgelegde besparingen.

Wij gaan hier geen voorafnames doen over de inhoud van de beheersovereenkomst, maar onze fractie wenst duidelijk dat de VRT performant omspringt met zijn middelen, dat de Vlaming waar voor zijn geld krijgt en dat de VRT een versterkende factor is in het Vlaamse media-ecosysteem. De nieuwe CEO zal net als de oude CEO beoordeeld worden op zijn of haar merites en dient goed samen te werken met de Vlaamse Regering. Ook hier geen voorafnames.

Ondertussen spuit de oppositie goedkope kritiek, waarop ik kort wil ingaan. Het gaat hier helemaal niet om politieke inmenging in de openbare omroep. Het is overduidelijk dat de Vlaamse Regering zich niet mengt in de programmatie. Door de CEO te vervangen wordt toch niet aan de inhoud van de zender geraakt?

Het is ook overduidelijk dat de Vlaamse Regering dit conflict niet zelf heeft gecreëerd. Het is een intern conflict, maar een oplossing werd spijtig genoeg intern niet gevonden. Zelfs al werd alle ruimte gelaten om het conflict op te lossen met een bemiddelaar, er kwam geen resultaat. Dan moest de regering reageren.

Die reactie kwam er door Leo Hellemans aan te stellen. Iemand met ervaring, iemand die het huis door en door kent. Iemand die nota bene de vorige beheersovereenkomst heeft onderhandeld: een beheersovereenkomst die de openbare omroep de slagkracht geeft die hij verdient. Dus de kritiek dat de meerderheidspartijen een zwakke VRT willen, is een dwaling. Waarom zou deze Vlaamse Regering dan een interim-CEO aanstellen die in het verleden bewezen heeft een sterke onderhandelaar te zijn voor een sterke VRT?

De oppositie ziet het zelfs nog straffer en beweert dat het opgelegde besparings-traject een oorzaak is van deze impasse. Deze aantijging getuigt van weinig intellectuele eerlijkheid. Als de Vlaamse Regering een inspanning vraagt van alle sectoren, dan is het naïef om te denken dat je als openbare omroep onaantastbaar blijft.

Het is in ons aller belang om vooruit te kijken, want de klok tikt. Vandaar ook de snelle beslissing van de regering. Morgen starten de hoorzittingen voor de nieuwe beheersovereenkomst.

Het is hier al vaak gezegd en ik wil het graag herhalen – mevrouw Segers, op dat vlak ben ik het absoluut met u eens – dat een sterke openbare omroep cruciaal is voor een kwalitatief medialandschap. In tijden waar fake news moeiteloos vervelt tot nieuws en mensen op den duur niet meer weten wat te geloven, is een sterke media, een sterke VRT meer dan ooit nodig. Beter geïnformeerde burgers zorgen voor een betere democratie. En wij parlementsleden zijn het resultaat van die democratie. Ik veronderstel dat we dan ook kamerbreed gaan voor een slagkrachtige VRT met een sterk, inhoudelijk aanbod.

Ik doe ten slotte ook een oproep tot sereniteit. Zoals de Engelse affiche in het jaar 1939 stelde: 'Keep Calm and Carry On'. Ik dank u. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– Het Vlaams Belang kondigt aan een motie te zullen indienen.

De motie moet uiterlijk om 16.45 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.16 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.30 uur.

ACTUELE VRAAG van Hannes Anaf aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de rusthuiswijzer

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de recente dagprijsmeting in de woonzorgcentra

ACTUELE VRAAG van Immanuel De Reuse aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de stijging van de rusthuisprijzen

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de evolutie van de prijzen van woonzorgcentra en de betaalbaarheid van het verblijf in een woonzorgcentrum

ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de toename aan commerciële woonzorgcentra

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Minister, vorige week donderdag lanceerde Het Nieuwsblad de rusthuiswijzer, een databank met allerlei heel interessante gegevens over de Vlaamse rusthuizen. Tegelijk bleek ook dat de gemiddelde rusthuisfactuur van 2018 naar 2019 met 500 euro op jaarbasis is gestegen. Dat zorgt ervoor dat op maandbasis de gemiddelde rusthuisfactuur tot 500 euro meer bedraagt dan het gemiddelde pensioen.

Wij vinden het onaanvaardbaar dat als je een leven lang hard hebt gewerkt en bijgedragen, je op het einde van je leven, als je wilt genieten van je oude dag, moet gaan aankloppen bij het OCMW of moet gaan bedelen bij de kinderen om je ziekenhuisfactuur te kunnen betalen. Ik hoop dat we het daar allemaal over eens zijn.

Nochtans is de realiteit in Vlaanderen momenteel dat de OCMW's meer dan 5500 keer hebben moeten bijpassen. Volgens schattingen komt ongeveer 1 op 4 mensen niet toe met het pensioen of inkomen om de rusthuisfactuur te kunnen betalen. Ik krijg dat niet uitgelegd aan mensen. Ik weet niet of u dat uitgelegd krijgt, minister.

Wat misschien nog het ergste is, is dat die hoge rusthuisfactuur niet eens een garantie is op goede, kwaliteitsvolle zorg. Als je de artikelenreeks in Het Nieuwsblad leest, maar ook als je spreekt met mensen die op de vloer staan of mensen

die in een rusthuis verblijven, val je soms achterover van de mensonterende toestanden die daar bestaan.

Ik wil geen steen werpen naar het personeel, laat me daar heel duidelijk over zijn. Die mensen zijn vaak enorm gefrustreerd omdat ze goede zorg willen bieden, maar door de werkdruk en te weinig personeel die kans niet krijgen, laat staan dat ze ook nog eens een paar minuten de tijd kunnen nemen om een menselijke babbel te doen met de mensen die in hun rusthuis verblijven.

Minister, welke maatregelen zult u nemen om de stijging van de rusthuisfacturen te stoppen? Hoe gaat u ervoor zorgen dat die prijzen voortaan terug betaalbaar zijn zodat mensen met hun pensioen toekomen? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Als je een leven lang heb gewerkt, dan mag je genieten van een zorgeloze oude dag. Voor heel veel mensen gaat dat samen met de vraag: kan ik mijn woonzorgfactuur betalen op het einde van de maand?

Minister, met de cijfers die vorige week zijn uitgekomen, zien we een gemiddelde prijsstijging van 0,65 procent in reële termen. Als je daar de inflatie bijrekent, gaat het over 2,5 procent. Dan is de vraag natuurlijk: wat doet de overheid eraan om ervoor te zorgen dat iedereen recht heeft op zo'n onbezorgde oude dag?

De vrienden aan de linkerkant van het spectrum zeggen: dan voeren we toch gewoon een maximumfactuur in, maar dat is natuurlijk een *fausse bonne idée*. Het is een onzalige variant op het gratisverhaal, die eigenlijk in wezen discrimineert. Als je thuis bent en thuis blijft als oudere Vlaming, dan moet je bijvoorbeeld huur betalen, dan moet je je thuiszorg inkopen en dan geldt daar helemaal geen maximumfactuur. Het is dus eigenlijk een pervers systeem dat we meer mensen die eigenlijk thuis kunnen blijven naar een woonzorgcentrum zouden leiden.

Het kan ook tot een tekort leiden in het aanbod van bedden en tot een snellere prijsstijging, aangezien de overheid toch het verschil bijpast tussen de maximumprijs en wat de overheid zal moeten betalen om aan de dagprijs die een woonzorgcentrum vraagt, tegemoet te komen.

Minister, wij zien veel meer heil in de maatregelen die in het regeerakkoord zijn afgesloten, namelijk ten eerste betere en meer financiering van meer handen aan het bed, dus minder druk om de dagprijs te verhogen.

Ten tweede, een zorgbudget dat het verschil tussen het pensioen dat iemand krijgt en de prijs van een woonzorgcentra op basis van een effectieve nood, vergoedt en bijpast.

Ten derde, een versterkt toezicht op de controles van de dagprijzen.

Mijn vraag gaat net over dat laatste aspect, minister. Hoe zult u effectief een verscherpte controle uitvoeren op een dagprijsverhoging van de woonzorgcentra?

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Minister, we zitten midden in de publicatie van Het Grote Rusthuisdossier van Het Nieuwsblad. Vorige week was de opener al direct raak: de prijzen van de rusthuizen zijn opnieuw omhooggegaan.

Volgens cijfers van het Agentschap Zorg en Gezondheid bedraagt de gemiddelde rusthuisfactuur ondertussen 1790 euro per maand. Dat is opnieuw een stijging van 45 euro per maand ten opzichte van vorig jaar; ten opzichte van het

referentiejaar 2016 is dat zelfs een stijging van 136 euro. Ondanks alle begrenzingsmechanismen die intussen werden ingebouwd, steeg de prijs sneller dan de levensduurte. Minister, voor heel wat van onze rusthuisbewoners staat het water al aan de lippen en is deze sprong er net te veel aan. Zij kunnen die rusthuisfactuur zelf niet meer betalen.

U weet ook – en het werd al aangehaald – dat het gemiddelde pensioen in ons land 1280 euro bedraagt. We kijken hier naar een immense kloof van zo'n 500 euro per maand die moet worden dichtgereden. Steeds vaker moet het OCMW – en dat zijn de voorzichtige schattingen van OKRA – moet een op de vier kinderen tussenkomen om de rusthuisfactuur betaalbaar te houden. Naast het OCMW – en dat zijn de harde cijfers in het rusthuisdebat. Dat zijn de cijfers die ook de bevolking onthutsend en onrechtvaardig vindt en u, minister, zegt in uw communicatie dat u die onder controle hebt. Minister, mag ik toch vragen om even met de twee voetjes terug in de realiteit en in het echte leven te gaan staan?

In het regeerakkoord lezen we dat deze regering via het zorgbudget maximum 400 euro tegemoet zal komen in de laagste pensioenen, maar voor deze laagste pensioenen is dat onvoldoende om de rusthuisfactuur betaald te krijgen. Is er bovendien wel voldoende budget om deze belofte hard te maken?

Wat is uw reactie op deze onthutsende cijfers? Hoe wilt u deze belofte hardmaken om een eerste stap in de betaalbaarheid van onze rusthuisfacturen te realiseren? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): In Vlaanderen zijn er zo'n 81.000 mensen die in een woonzorgcentrum wonen omdat hun zorgnood te groot is om thuis te kunnen blijven. Ze worden daar verzorgd door heel veel ongelooflijk geëngageerde mensen die in de zorg werken en die het ook niet altijd gemakkelijk hebben in die functie, omdat er heel veel noden zijn.

We lazen deze week inderdaad de artikelenreeks en de cijfers over de kostprijs van zo'n woonzorgcentrum. De kostprijs bedraagt momenteel gemiddeld 1790 euro per maand. Dat is een gemiddelde. In 60 procent van de woonzorgcentra is dat iets minder en in 40 procent is dat meer. Dat is heel veel geld en het is heel begrijpelijk dat de mensen zich daar dan ook zorgen over maken. 'Kan ik dat betalen?' 'Ga ik dat kunnen blijven betalen?' 'Wat als ik naar een woonzorgcentrum moet verhuizen?' Nochtans doet Vlaanderen al veel en in het verleden werden al heel wat maatregelen genomen. Ik denk maar aan het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood, dat van 87 naar 583 euro is gestegen. Ik denk aan de vroegere zorgverzekering of het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden van 130 euro. Ik denk aan de bijkomende erkenning als rust- en verzorgingstehuis (rvt) en de 10.000 bijkomende plaatsen die er tijdens de vorige legislatuur zijn gekomen.

Toch zet deze regering nog veel verder en sterker in op enerzijds kwalitatieve zorg en anderzijds betaalbaarheid van de zorg. Het motto luidt dat we meer handen in de zorg willen en dat die zorg betaalbaar moet zijn.

Op 22 mei 2019 lanceerde ik hier namens onze fractie al het voorstel om het zorgbudget voor mensen in een woonzorgcentrum niet meer afhankelijk te maken van de zorgnood, maar enkel van het inkomen, omdat de kostprijs voor iedereen hetzelfde is.

Minister, welke maatregelen zult u nemen met betrekking tot de betaalbaarheid van de woonzorgcentra?

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Ik wil me in de eerste plaats aansluiten bij collega Anaf, die terecht zegt dat het niet normaal is dat mensen met hun volledige pensioen hun rusthuisfactuur vaak niet kunnen betalen. De gemiddelde rusthuisfactuur ligt hoger dan het gemiddelde pensioen. Dat is niet normaal.

Daarnaast zien we ook een andere evolutie. Er zijn steeds meer woonzorgcentra in Vlaanderen die door commerciële spelers worden uitgebaat. Dat hangt samen. Die commerciële spelers vragen gemiddeld een hogere prijs en werven gemiddeld minder personeel aan voor de zorg voor de bewoners. Er was in 2017 een beklijvende reportage van Pano daarover. Heel veel mensen waren terecht gechoqueerd door het feit dat er winst wordt gemaakt op de zorg voor ouderen. Nog steeds zijn er heel veel signalen dat daar iets misloopt. Het personeel zelf zegt dat de zorg bandwerk is geworden, dat ze geen tijd meer hebben voor een babbelletje, wat ervoor zorgt dat de mensen die daar wonen, zich ook eenzaam voelen. Als wij eenzaamheid in de plaats geven in de laatste levensjaren van iemand, dan is dat niet normaal. Daarnaast zien we ook dat er bij die commerciële spelers op heel wat zaken wordt bespaard, bijvoorbeeld op pampers – het personeel mag soms de pamber pas ververset als die voor 65 procent verzadigd is –, maar ook op de maaltijden. Chef-koks trekken aan de alarmbel omdat ze voor 3 euro per dag per bewoner in maaltijden moeten voorzien. Dat zorgt er al gauw voor dat je verse vis of vlees gaat vervangen door gehakt enzovoort.

Die commerciële spelers nemen toe. Er was de afgelopen zeven jaar een verdubbeling van het aantal commerciële woonzorgcentra in Vlaanderen. Dat blijkt een booming business te zijn. Er blijkt geld te kunnen worden verdiend op de zorg voor ouderen. Dat heet de 'silver economy'. Er zijn grote spelers daar die winstmarges van 10 à 15 procent boeken. Dat moet ons verontrusten. Het is sprekend dat een van de grote ketens, Armonea, in handen is van de steenrijke familie de Spoelberch, van AB InBev. Dat is het grijze goud. We moeten ons echt wel afvragen of men die evolutie moet aanmoedigen. Minister, dat is mijn vraag aan u. Vindt u het oké dat er geld wordt verdiend op de ouderenzorg, dat wordt uitgekeerd aan aandeelhouders? In uw regeerakkoord zegt u dat u zult samenwerken met private partners, met sociaal ondernemers. Zijn dat de partners waarmee u de ouderenzorg in Vlaanderen wilt organiseren?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, voor ik op de concrete vragen antwoord, wil ik eerst en vooral een pluim geven aan al die mensen, al die verpleegkundigen, al die zorgkundigen, al die mensen voor of achter de schermen die de maaltijden bereiden, die in de technische dienst zitten, die zo'n woonzorgcentrum leiden, voor het engagement dat ze elke dag opnieuw aan de dag leggen om voor deze mensen in heel Vlaanderen de beste zorg te geven.

Collega Vandecasteele, u hebt verwezen naar de artikelenreeks in de krant en een aantal dingen die daarin staan. Ik heb naar aanleiding van die artikelenreeks mails gekregen van mensen die daar wonen. Ik zal u een passage voorlezen van iemand die daar werkt, Naïke Costa van het woonzorgcentrum Sint-Jozef in Assenede. Zij zegt: "Ik heb het geluk elke dag te mogen werken in vzw Zorg-Saam (...) waar (...) men zingeving, deskundigheid, zorgzaamheid, respect, betrouwbaarheid en betrokkenheid hoog in het vaandel draagt." Die mevrouw wijst erop dat volgens IDEWE acht op de tien medewerkers er graag hun job doen. Ik citeer haar opnieuw: "Wij maken werk van werkbaar werk, wij tillen onze medewerkers op, wij zetten in op vorming en deskundigheid. Het vinden van medewerkers is geen evidente opdracht. Toch slagen we er in mensen te vinden die met hun hart kiezen voor ouderenzorg (...)." Dat is geen bandwerk, met andere woorden. Dat

is met hart en ziel werken voor diegenen die die zorg inderdaad in de laatste fase van hun leven nodig hebben.

Iemand anders schrijft me: "We worden niet gedreven door financiële motieven, maar zijn intrinsiek gedreven door de inhoud van onze job, door persoonlijke menselijke waarden." Dat is de reden waarom die mensen daar werken, niet aan bandwerk doen, maar elke dag zorg dragen voor die mensen.

Ik zal nu concreet antwoorden op de vragen over de stijging van de dagprijzen. Er is een stijging van de dagprijzen, met 2,5 procent. Dat is, buiten de inflatie van 2 procent, waarop de pensioenen worden geïndexeerd, dus een stijging. Het is een beperkte stijging, maar het is inderdaad wel een stijging. Wij zijn daarover zeer transparant.

De kostprijs van de facturen baart ons natuurlijk zorgen. Daarom hebben wij het systeem ingevoerd. Ten eerste om de kostprijzen van de woonzorgcentra transparant, voor iedereen helder en duidelijk te maken. Dat is natuurlijk niet genoeg. Daarnaast hebben de mensen naast hun pensioen de Vlaamse sociale bescherming. Dat geldt in Vlaanderen althans; dat is niet het geval in andere regio's in ons land. Er wordt 130 euro zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden gegeven. Daarbovenop komt nog het zorgbudget voor ouderen. 4 op de 10 van de 81.000 mensen waar collega Schryvers naar verwees, 31.000 mensen, maken vandaag al gebruik van dat zorgbudget. Het is nu net voor dat zorgbudget dat we een hervorming willen doorvoeren in de filosofie, zoals Katrien Schryvers heeft gezegd. Dat is omdat de facturen niet worden gemaakt op basis van zorgzwaarte maar op basis van ligdagprijzen. Dat moeten we aanpassen, want dat is niet correct. Dat is wat we zullen doen.

Daarnaast is er nog een andere maatregel genomen om ervoor te zorgen dat de kostprijs van de facturen in de toekomst en ook al vandaag wordt gemilderd. Dat is het infrastructuurforfait. Uitbaters kunnen daarvoor tot 5,15 euro per dag vragen. Dat bedrag wordt in korting gebracht op de vermindering van de factuur van de bewoner. Ongeveer vijfduizend woongelegenheden maken daar gebruik van.

Is de kostprijs nu betaalbaar? De kostprijs ligt hoog; dat gaat niet met het gemiddelde pensioen en dus moeten we daar maatregelen nemen. Langs de andere kant stel ik ook vast dat maar 7 procent van de mensen die in een woonzorgcentrum zitten, een beroep doet op steun van het OCMW. Dat moet ons er niet van weerhouden om meer te doen – de collega's hebben daarnaar verwezen. We moeten nog meer doen om een duidelijk antwoord te geven op de vragen die rijzen bij mensen die zich, door hun financiële zorgen, afvragen of ze dat nog wel zullen kunnen betalen. Dat staat in het regeerakkoord en dat zullen we dus ook uitvoeren. We zullen via het al vermelde zorgbudget voor ouderen een extra tegemoetkoming, tot ongeveer 400 euro per maand, uitkeren aan meer bewoners met een laag inkomen die moeilijk die factuur kunnen betalen. Die middelen hebben we ook in onze meerjarenbegroting voorzien. Er is in totaal een 40 miljoen euro voor voorzien. Dat zullen we dus de komende jaren uitrollen.

Dan is er de vraag wat we gaan doen voor de kwaliteit van de commerciële woonzorgcentra. Voor iedereen gelden dezelfde regels: voor openbare, private en commerciële woonzorgcentra. Het onderzoek leert dat er niet zo'n groot verschil in kwaliteit is tussen de verschillende uitbaters. Wel zijn er meer commerciële uitbaters die onder een verhoogd toezicht staan. Dat bewijst alleen maar dat de inspectie werkt. Onlangs nog zijn private woonzorgcentra door de inspectie gesloten. Het mechanisme werkt dus. Dat is een goede zaak. Wie beantwoordt aan de kwaliteitscriteria, kan uitbaten. Tegen wie daar niet aan beantwoordt, moet worden opgetreden. Via het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg zetten we verder in op de ontwikkeling van

de kwaliteitsindicatoren, die de zorgaanbieders moeten registreren. Die willen we in de toekomst ook verder transparant maken.

Een volgende maatregel die in het regeerakkoord staat en die we dus ook zullen uitvoeren, is dat we van een passieve openbaarheid, waarbij mensen verslagen kunnen opvragen, in de toekomst willen gaan naar een systeem van actieve openbaarheid, waarbij de mensen online kunnen terugvinden wat de rapporteringen daarover zeggen.

Ten slotte is in het regeerakkoord ook opgenomen dat we de boekhouding van de woonzorgcentra verder transparant zullen maken.

De kwaliteit van de zorg is een belangrijk punt, waar we ook verder aan willen werken. We werken daar samen met het Vlaams Instituut Gezond Leven. We zetten daarbij in op de kwaliteit van zorgen, en we vragen om het gebruik van medicijnen, mogelijke ondervoeding, valdetectie te bekijken. Daar hebben we maatregelen voor genomen en projecten opgezet. Op dit ogenblik doen 230 woonzorgcentra mee. We hebben de middelen uitgetrokken om 600 woonzorgcentra verder te begeleiden om die kwaliteit van zorg in de toekomst verder nog mee te versterken, want dat is absoluut noodzakelijk.

Ten slotte wil ik nog meegeven dat het niet alleen gaat over de betaalbaarheid en de kwaliteit, maar dat het ook over het personeel gaat, en over meer personeel. Ook daar hebben we de middelen voor voorzien: 100 miljoen euro zullen we deze legislatuur uittrekken om meer handen aan het bed te kunnen hebben, want de mensen zijn dat absoluut meer dan waard. Een grote uitdaging zal zijn om die mensen te vinden op een krappe arbeidsmarkt. Daar heb ik met collega Crevits al over gesproken, om te kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat in die toenemende krappe arbeidsmarkt de nodige mensen in de woonzorgcentra naar voren zullen komen. Maar daar is alleszins één zaak voor nodig, namelijk een positief klimaat rondom die woonzorgcentra, rondom de zorg die daar gegeven wordt. Er zijn meer dan 30.000 mensen die werken in de woonzorgcentra, als zorgkundige, als verpleegkundige, als directeur. Er zijn meer dan 15.000 mensen die daar ondersteunende diensten aan geven. Alles samen gaat het over een kleine 50.000 mensen die dat elke dag met hart en ziel willen doen. Deze mensen verdienen absoluut een pluim.

Hannes Anaf (sp.a): Minister, u zei op een bepaald moment dat er meer nodig is. Er is inderdaad meer nodig: er is meer nodig dan wat u voorstelt en wat in uw beleidsnota staat. Ik zeg dat niet alleen, dat zegt bijvoorbeeld ook Zorgnet-Icuro. U gaat er niet voor zorgen dat het verschil dat er momenteel is tussen de pensioenen en de rusthuisfactuur weggewerkt zal worden. Dat moet toch het uitgangspunt zijn.

Minister, ik heb de indruk dat u ook een beetje probeert de problemen rond kwaliteit weg te nuanceren. Ik hoop dat u die artikels gelezen hebt. Het kan toch niet zijn dat er mensen zijn die heel hun leven gewerkt hebben en op hun oude dag moeten bedelen om een extra stukje kaas te krijgen, mensen met doorligwonden die niet de juiste verzorging krijgen. En er is niemand hier die dat op het personeel steekt, dat engagement van die mensen stelt niemand hier in twijfel. Maar het is uw verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat er voldoende mensen in de zorg zijn. Ik doe echt een oproep aan u: maak er snel werk van en zorg voor extra personeel in de zorg zodat die zorg op een juiste manier kan worden opgenomen. *(Applaus bij sp.a)*

Lorin Parys (N-VA): Dank u wel, minister. Ik wil even inpijken op wat mijn collega van de PVDA daarnet gezegd heeft. Die heeft eigenlijk gezegd dat hij de commerciële spelers in de woonzorgsector niet hoeft. Wij zijn juist blij dat er keuze is, en ik weet dat het maatschappijmodel van de PVDA er eentje is waarbij

de overheid de keuze voor u maakt, maar wij denken dat als er een gelijk speelveld is en dezelfde kwaliteitsregels voor iedereen gelden, de commerciële sector hier ook een rol te vervullen heeft.

Minister, mijn vraag aan u is concreet. Ik had u daarnet gevraagd hoe u net die verscherpte dagprijscontrole gaat uitvoeren. Daar heb ik nog geen antwoord op gehoord.

Ik heb een tweede vraag, minister: als u vandaag een oudere bent en uw huis verkoopt, hebt u nauwelijks kans om steun te krijgen van de overheid, dan komt u eigenlijk niet in aanmerking voor dat zorgbudget. Als u uw huis verhuurt, krijgt u wel zo'n budget. Minister, wanneer kunnen we erop rekenen dat die discriminatie ook zal worden weggewerkt? (*Applaus bij de N-VA*)

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Het is inderdaad een heel breed debat. We hebben het personeel, dat u laatst aanhaalde, we hebben de prijs en de kwaliteit: drie belangrijke elementen in het debat die zeker nog heel veel aan bod zullen komen, zeker ook in de commissie.

Maar het is inderdaad ook mogelijk om kwaliteit tegen een betaalbare prijs aan te bieden. Nieuw opgerichte zorgbedrijven doen daar heel wat verdienstelijk werk om daar op een innovatieve manier te werken. Ik denk dat het heel belangrijk is om deze zaken eens in kaart te brengen en dat ook breed te verspreiden. Als we de cijfers bekijken en luisteren naar uw antwoord, zien we ook wel dat er voor heel wat mensen dringend nood is aan een maximumfactuur voor de rusthuizen. Deze garandeert uiteraard de betaalbaarheid. Zelfs met de vele nuanceringen die gemaakt kunnen worden rond de pensioenen moeten we vaststellen dat we in België bij de laagste pensioenen van Europa zijn. U verwijst naar de onderhoudsplicht, dat slechts 7 procent door het OCMW toegelegd wordt, maar ik verwijs dan toch ook graag naar de onderhoudsplicht door de kinderen die voor heel wat gezinnen voor een zware last zorgt. Ik denk dat we die zeker niet mogen onderschatten. Ik zou dus ook een oproep willen doen om deze onderhoudsplicht af te schaffen.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw toelichting bij de verschillende maatregelen die u in de komende periode zult nemen. Ik denk dat dit de juiste keuzes zijn, want op die manier helpen we in eerste instantie de mensen die het meest kwetsbaar zijn en die de meeste moeite hebben om een kamer in een rusthuis of een woonzorgcentrum te betalen. Dat is natuurlijk iets helemaal anders dan een maximumfactuur, want dan betalen we met belastingmiddelen al de rest voor iedereen. Wij kiezen er alleszins voor in eerste instantie in te zetten op hen die het meest zorgbehoevend zijn.

We weten dat mensen vaak op zoek gaan. Vroeger waren er lange wachtlijsten, maar dat is nu anders in de woonzorgcentra. Mensen gaan op zoek en ze vergelijken. Ik heb gelezen over de Rusthuiswijzer, maar de vraag is natuurlijk of het altijd om correcte informatie gaat. Ik heb dan ook een bijkomende vraag. Op welke wijze zult u ervoor zorgen dat de mensen correcte informatie krijgen? U hebt verwezen naar de actieve openbaarheid waar ik in mijn vraag om uitleg om heb gevraagd. Dit is alleszins een belangrijke stap in die richting. De mensen moeten de juiste informatie krijgen over de zorg die ze zullen krijgen, over de kwaliteit en over de woonomstandigheden.

Lise Vandecasteele (PVDA): Mijnheer Parys, als ik u hoor, maak ik me grote zorgen. U bent blij dat er commerciële spelers in de zorg zijn. U bent blij dat we het mogelijk maken dat die commerciële spelers, multinationals, winst kunnen maken op de zorg voor onze ouderen. Het personeel van de woonzorgcentra werkt keihard. Zij lopen zich de benen onder het lijf, maar ze kunnen niet de zorg

bieden die ze de ouderen willen bieden. Tegelijkertijd maakt hun firma winst en keert ze miljoenen euro's winst uit aan de aandeelhouders. Dat zijn geen kleine kmo's of kleine zelfstandigen. Dat zijn multinationals met een zetel in Parijs die hun aandeelhouders een winstmarge van 10 tot 15 procent garanderen.

Minister, de vraag is of in deze samenleving werkelijk op alles winst moet worden gemaakt. Kunnen we niet stellen dat de ouderenzorg de verantwoordelijkheid van de overheid is? Ondertussen zijn er meer commerciële rusthuizen dan openbare rusthuizen. Waarom investeert u niet in openbare, publieke woonzorgcentra die betaalbaar zijn en die kwaliteit bieden? Daarvoor moet u meer geld in personeel investeren, want er is meer volk op de vloer nodig. *(Applaus bij de PVDA)*

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, ik denk dat we het er allemaal over eens zijn. Wanneer iemand een heel leven heeft gewerkt en in een woonzorgcentrum terecht komt, wil hij natuurlijk dat het effectief betaalbaar is. Er worden maatregelen genomen, maar we erkennen absoluut dat er een probleem is. Er is hier ook over de kwaliteit gesproken. Het is absoluut noodzakelijk dat er goede kwaliteit wordt geleverd, maar er mag geen onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende types van organisatoren. Ik hoor de PVDA de commerciële sector hier schofferen. Het is allemaal een schande. Ik vind het verschrikkelijk dergelijke zaken te horen. Dat zijn mensen die we nodig hebben.

Mevrouw Vandecasteele, wat zult u doen? Wilt u alle commerciële rusthuizen op de schop? Wilt u die oudere mensen dan onder een brug stoppen? Wie zal al die rusthuisplaatsen betalen? Het is ongelooflijk hoe u bepaalde types kunt schofferen. Zorginspectie moet hoe dan ook onderzoeken of alle types op een gelijk speelveld dezelfde kwaliteit leveren. We hebben alle mensen nodig die voor een betaalbare en kwalitatieve zorg kunnen zorgen. *(Applaus bij Open Vld en de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Voorzitter, ik volg het debat hier vanop de banken, maar wat me het meest stoort, is dat de bejaardenzorg vooral aan bod komt, als we een uitzending van Panorama hebben gezien of een dossier in de kranten hebben gelezen. Tussendoor blijft het heel erg stil en dat vind ik spijtig.

Minister, ik wil van u het engagement vragen om tijdens de eerstkomende commissievergaderingen met voorstellen te komen in verband met alle vragen die hier zijn gesteld, onder meer over het zorgbudget. We moeten die voorstellen dan bespreken, zodat we iets concreets kunnen doen.

Ik heb nog een tweede concrete vraag. U zegt: ik heb middelen voorzien voor bijkomend personeel. Maakt u dan ook werk van het optrekken van de personeelsnormen, want die zijn nu heel laag?

Minister Wouter Beke: Er zijn nog verschillende bijkomende vragen gesteld. Op de laatste vraag kan ik antwoorden dat de personeelsnorm een bovennorm is, een bovennorm van 13 procent, die men kan gebruiken om extra personeel in te zetten wanneer men dat nodig vindt.

Over de maximumfactuur heb ik hier wel bijzonder contradictorische zaken gehoord. Aan de ene kant zegt men van links en van rechts dat we een maximumfactuur moeten hebben. Aan de andere kant zegt men van de linkerkant: je moet de commerciële sector verbieden. Maar de invoering van een maximumfactuur is eigenlijk de subsidiëring van de commerciële sector, want daar liggen de prijzen het hoogst. Als u zegt: dit is de gap, en de rest zal de overheid dichten, dan zullen ze dat plezant vinden bij bijvoorbeeld Park Lane in Antwerpen, met hun

4800 euro. Die zullen dat plezant vinden, want dat betekent dan dat de overheid daar moet gaan bijdragen. Dat is inderdaad een slecht idee.

Een goed idee is wat wij gaan invoeren, namelijk het zorgbudget aanpassen, niet op basis van de zorgwaarde, zoals het in het verleden was, maar op basis van de dagprijs, om iets te doen aan die 400 euro verschil, waarnaar Katrien Schryvers verwezen heeft. We zullen dat doen, samen met het zorgbudget van 130 euro en samen met de pensioenen én de controle op de prijzen – dat gaan we inderdaad verder moeten uitwerken, collega Parys, dat staat in het regeerakkoord, we gaan zien hoe we dat ook effectief kunnen doen – samen met het transparant maken van de boekhouding en ervoor zorgen dat er een gelijk speelveld is. We zullen dat doen, we zullen dat verder uitvoeren om ervoor te zorgen dat die zorggarantie voor de mensen op het einde van hun leven kan worden gegarandeerd.

U hebt ook nog de vraag gesteld over wat er gebeurt wanneer men zijn huis niet verkoopt. Ook daar hebben we in het regeerakkoord maatregelen over ingeschreven om het fictieve rendement van 6 procent naar beneden te trekken naar 3,5 procent, als ik me niet vergis. Dat zullen we dus ook verder uitvoeren om ervoor te zorgen dat de mensen daar niet met die fictieve rendementen worden geconfronteerd die vroeger misschien realistisch waren, maar aan de huidige inflatiecijfers absoluut niet meer beantwoorden aan de realiteit.

Collega De Martelaer, u zegt: daar wordt alleen over gesproken als er iets in de kranten staat. Neen, wij hadden de kranten niet nodig om in het regeerakkoord in te schrijven dat we 100 miljoen euro zullen uittrekken voor het personeel. We hadden de kranten absoluut niet nodig om te zeggen dat we aan die factuur verder moeten werken, zodat het verschil tussen het pensioen en de uiteindelijke kosten dichtgereden wordt met de Vlaamse sociale bescherming, die wij hier hebben uitgerold en die in de andere regio's, collega's, niet werd uitgerold.

Hannes Anaf (sp.a): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Ik wil daar twee dingen over zeggen. Eerst over de prijs. Uiteraard hebben we wel een maximumfactuur nodig, zodat we ervoor kunnen zorgen dat niemand nog meer betaalt aan zijn rusthuisfactuur dan dat hij aan inkomen ontvangt. En natuurlijk moet dat gepaard gaan met prijscontroles, dat lijkt mij evident. Maar met de 400 euro die u voorstelt, gaan we er niet komen.

Wat de kwaliteit betreft, zou ik zeggen: lees de reeks van Het Nieuwsblad, maar ga vooral ook eens praten met mensen die elke dag in die zorg op de vloer staan. Dan ben ik ervan overtuigd dat er niemand in dit halfroond is die graag zijn oude dag op die manier zou willen doorbrengen. Het is onze verantwoordelijkheid, als politici in dit Vlaams Parlement, om ervoor te zorgen dat die zorg voor iedereen beter wordt. Dus, minister: zorg, en zorg snel, voor extra investeringen in personeel, zodat die mensen hun job goed kunnen doen en er ook opnieuw trots op kunnen zijn.

Minister, u hebt heel veel plannen en heel veel uitleg, maar de realiteit is dat CD&V nu al vijftien jaar op Welzijn zit. De uitdagingen in de sector zijn gigantisch. 'Get things done' (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Wij passen inderdaad voor dat 'fausse bonne idée' dat ook 'faux bons amis' maakt, want ik zie hier dat sp.a, het VB en PVDA alle drie voor een maximumfactuur pleiten. Dat is toch wel opmerkelijk, dat we hier een linkse coalitie zien ontstaan rond een idee dat echt onzalig is.

Wij passen ten tweede ook voor het maatschappijmodel dat de PVDA hier komt verdedigen, namelijk om alle commerciële rusthuisspelers of zorgcentra-uitbaters

effectief op de brandstapel te gooien. Wat gaan we dan doen met de mensen die daar vandaag hun oude dag slijten en dat meestal op een zeer aangename manier doen? Wij passen voor een Vlaanderen dat op het Venezuela van vandaag begint te lijken. Wij willen dat er keuze bestaat, dat er verschillen zijn en dat mensen zelf kunnen beslissen waar en bij wie ze hun oude dag willen slijten.

Minister, wij geloven in de recepten die in het regeerakkoord staan. Investeren in personeel, investeren in infrastructuur en investeren in een zorgbudget dat op individuele basis het verschil bijpast tussen een pensioen en de prijs van een woonzorgcentrum. *(Applaus bij de N-VA)*

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Mijnheer Parys, een goed idee heeft meestal vele vaders en moeders. Wat dat betreft, is dat geen bizarre coalitie.

Wij vragen alvast dat de Vlaamse Regering zeker zorg en prioriteit geeft aan de noden van onze mensen, dat dat een nieuwe prioriteit is. Wij vragen, zoals dat in onze slogan mooi verwoord wordt: eerst onze mensen. Maak daar zeker uw prioriteit van. Zorg met uw collega's aan de overkant van de straat voor het minimumpensioen van 1500 euro per maand. Voer een goed uitgewerkte maximumfactuur in. Dat is nodig. En schaf alstublieft die onderhoudsplicht voor die kinderen af. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Katrien Schryvers (CD&V): Ja, wie oud is, niet meer thuis kan wonen en moet worden opgenomen in een woonzorgcentrum, moet er natuurlijk op kunnen rekenen dat dat kwalitatief en betaalbaar is. Die twee zaken zijn heel terechte speerpunten in dit Vlaams regeerakkoord. We hebben daar ook heel concrete maatregelen voor die kaderen in 'meer handen in de zorg' en betaalbaarheid van de zorg. Minister, maak daar kordaat verder werk van. *(Applaus bij de meerderheid)*

Lise Vandecasteele (PVDA): Zowel Open Vld en CD&V als de N-VA maken er geen probleem van dat er veel winst wordt gemaakt in de ouderenzorg, dat dat een 'booming business' is. Ik herhaal mijn vraag: is dat normaal? Dat is inderdaad echt niet mijn maatschappijmodel, dat men veel geld maakt ten koste van de ouderenzorg. Dat zeggen de mensen op het terrein ook. Zij werken keihard, terwijl er zoveel winst wordt geboekt. De commerciële woonzorgcentra besparen op personeel, er wordt minder personeel aangeworven. Men bespaart op pampers, op voeding. Dat is toch een probleem?!

We hebben die multinationals, die grote commerciële spelers, in onze ouderenzorg niet nodig, als we een sterke overheid hebben. Het is de verantwoordelijkheid van een sterke overheid om ook voor een sterke ouderenzorg te zorgen. *(Applaus bij de PVDA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Ann De Martelaer aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de Woonzaak bij de Raad van Europa tegen het Vlaamse woonbeleid

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Minister, er zijn vijf verenigingen die de Vlaamse Regering aanklagen bij de Raad van Europa omdat het Vlaamse woonbeleid er niet in slaagt om het recht op wonen te garanderen voor iedereen. Ik las uw reactie in de media: u was redelijk defensief ten opzichte van dit initiatief. Ik vond dat een beetje spijtig, want ik heb u beter leren kennen door uw interview in de laatste editie van 'Fundamenten' door te nemen. Daarin profileert u zich toch als een minister met een heel sterk engagement, de minister van Wonen die er echt voor wil gaan, die in dialoog wil gaan en die waarde hecht aan informatie en argumentatie.

U gaat deze periode 4,2 miljard euro investeren in sociale huisvesting. (*Applaus bij de meerderheid*)

Ik heb u zo leren kennen, maar, minister, spijtig genoeg zijn er wel 155.000 mensen die wachten op een sociale woning, evenveel als er wonen in een sociale woning. Minister, ik dacht en denk dat u eigenlijk partners kunt zijn: u en de organisaties die nu naar de rechtbank stappen om de Vlaamse overheid aan te klagen. U moet samen met hen één geheel vormen en hun argumentatie een stuk gebruiken om uw collega's in de Vlaamse Regering aan te manen en te zeggen: 'Een Vlaams woonbeleid is heel belangrijk.'

Minister, er moet meer gebeuren dan wat er nu gebeurt. Hoe gaat u het woonbeleid socialer maken en hoe gaat u de wooncrisis die er nu is, oplossen?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Dank u wel voor de vraag en voor de campagne. Ik zou mijn reactie niet defensief noemen maar eerder coulant. Zo zal ook mijn antwoord zijn.

Eerst en vooral heb ik geen zicht op de klacht zelf. Die hebben wij niet gekregen. We hebben telefonisch contact gehad met een van de verenigingen, maar een schriftelijke klacht hebben wij niet. We hebben enkel de media en het interview in De Ochtend van gisteren.

Ten tweede gaat het over het Europees Comité voor Sociale Rechten. Dat is een onderdeel van de Raad van Europa. Zij doen geen bindende uitspraken. Het is niet zo dat je daar als individu een of ander recht kunt gaan afdwingen. Zij dienen eigenlijk eerder voor het beoordelen van beleidsmaatregelen. Dat is een belangrijke nuance.

Daarbij is het belangrijk dat ik vooral betreur dat dergelijke internationale instanties daarvoor worden ingeschakeld. Als je effectief beleid wilt bijsturen, dan moet dat hier gebeuren, in dit huis. Hier moet het debat gevoerd worden en jullie zijn de mensen die voor het beleid instaan dat wij dan moeten uitvoeren. Ook mijn deur, net zoals die van jullie denk ik, staat altijd open om te praten over dat beleid, om overleg te hebben over dat beleid. We hebben met een of twee van de vijf verenigingen al contact gehad, maar met de andere nog niet. Maar we staan er altijd voor open om dat te gaan doen want deze procedure voor de Raad van Europa zal er op geen enkele manier voor zorgen dat er ook maar één baksteen meer geplaatst kan worden voor sociale woningen.

Laat het absoluut duidelijk zijn: ik geloof in het beleid dat we uitgetekend hebben voor de komende jaren. Ik geloof in wat in onze beleidsnota staat. Ik ga dat niet helemaal overlopen. U kunt dat daar terugvinden. Ik geloof hard in alle zaken die we gaan doen, zeker de investeringen in sociale woningen, waarbij we ons gaan richten op de kwaliteit, het evenwicht op de markt en het versterken van het eigenaarschap. Maar dat betekent niet dat alle ideeën welkom zijn. Door naar dat comité te gaan geloven die vijf organisaties blijkbaar dat landen als Moldavië, Turkije en Rusland misschien nog frisse ideeën kunnen aanbrengen voor ons woonbeleid. Ik sta daarvoor open, laat maar komen. We gaan de komende jaren 4,2 miljard euro investeren in sociale woningen alleen. Dat is het meeste ooit. Maar als zij weten hoe we bijvoorbeeld de komende vijf jaar aan 30 miljard zouden geraken, wat z gezegd nodig is om de volledige wachtlijst weg te werken, dan ben ik zeer geïnteresseerd in die ideeën.

Mevrouw De Martelaer, voor alle duidelijkheid, ik ga het belang van internationale organisaties niet onderschatten of geringschatten. Maar we hebben hier jaren geleden al iets uitgevonden, iets heel leuks, iets heel fijns, om ons beleid uit te stippelen en dat heet democratie. En democratie steunt op overleg. Dat moet

gebeuren in dit parlement door middel van debat. Ik zou graag hebben dat we toch daarop kunnen focussen.

Ann De Martelaer (Groen): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Door naar de Raad van Europa te stappen, denk ik dat die organisaties duidelijk een alarm-sigitaal geven, in de zin van: 'hoor eens, het is niet alleen deze legislatuur maar ook al de voorbije jaren dat er heel veel mensen aan het beleid gezegd hebben dat er onvoldoende garantie op betaalbaar wonen is.' Ook al investeert u nu veel, er gaat veel meer op een creatieve en innovatieve manier moeten worden omgegaan met onze huisvesting. Ik daag u uit om met de organisaties samen aan die oplossingen te werken.

Minister, er is een grote overlap met Welzijn. In welke mate hebt u met uw collega, minister Beke al bepaalde doelgroepen projecten op touw gezet?

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, in eerste instantie wil ik u bijtreden dat het geen goed idee was om klacht in te dienen bij een Europese instelling. Er zijn genoeg middelen hier voorhanden. Maar dat neemt natuurlijk niet weg dat de reden waarom ze klacht indienen, ongegrond zou zijn. Vandaag stonden er weer getuigenissen in de krant, zoals die van de 65-jarige Rita die getuigt hoe ze maandenlang moest zoeken naar een betaalbare woning die op zijn minst een beetje bewoonbaar was, maar zich uiteindelijk tevreden moest stellen met een studiootje, "een voorschot groot", en het "balkon hing er half af".

Ja, dat zijn getuigenissen die wij dagelijks horen, minister. En dat duidt er toch echt op dat er een probleem is. En dat hoeft ook niet te verbazen, na het jarenlange wanbeleid. In dit land wordt de rode loper al jaren uitgerold voor vreemdelingen, terwijl de eigen mensen het na veertig jaar werken moeten doen met een plaatsje op een of andere wachtlijst en een pensioen dat om te lachen is.

Minister, wat wij van u vragen, is rechtvaardig beleid. En dat zien wij in de verste verte nog altijd niet.

De voorzitter: Mevrouw Joke Schauvliege heeft het woord.

Joke Schauvliege (CD&V): Voor alle duidelijkheid, ik denk dat het ieders democratisch recht is om de rechtsmiddelen die er zijn, te gebruiken en op die manier een bepaalde ambitie in de markt te zetten. Maar ik vind het ook wel jammer dat het zover is moeten komen. Ik ben heel blij dat de minister zegt dat hij openstaat voor overleg, dat zijn deur openstaat. Want ik ben ervan overtuigd dat wat men vraagt, de ambitie die men onderschrijft, dezelfde ambitie is die deze Vlaamse Regering heeft. Dat blijkt ook uit het regeerakkoord.

De minister heeft het daarnet ook heel terecht gezegd. Er wordt 4,2 miljard euro uitgetrokken om verder te investeren in sociale huisvesting. Er komt ook meer efficiëntie: één woonactor per gemeente. Dat is ook niet te onderschatten. Dat heeft ook als bedoeling om ervoor te zorgen dat meer mensen betaalbaar kunnen wonen. Een ander belangrijk punt zijn de plannen rond reglementeringen en investeringen in noodwoningen. Dat zijn dus tal van ambities. Dezelfde ambitie wordt nu onderschreven in het regeerakkoord en – daarvan ben ik overtuigd – ook in het Vlaams Parlement.

We moeten het ook ruimer zien: je kunt het niet los zien van de algemene verarming van een deel van onze bevolking, maar evenmin van de betaalbaarheid van de woningen op de private markt. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, er is iets dat mij na aan het hart ligt. We hebben 150.000 sociale woningen. De huurders betalen daarvoor een huurprijs die ongeveer 22 procent van hun inkomen bedraagt. Ik zeg het nu wat simpel, maar het komt daarop neer in het decreet. Maar vandaag staan er evenveel mensen op de wachtlijst. En daarvoor doen we eigenlijk heel weinig. De discrepantie is groot. Wat bedoel ik daarmee? Er zijn vandaag heel veel mensen in de stad of in de dorpen die gaan werken voor een loon van 1500 euro. Theoretisch gezien hebben zij ook recht op een sociale woning, want de toelatingsvoorwaarden in verband met het inkomen werden destijds verhoogd. Maar deze mensen moeten huren op de private markt, aan 600, 700 of 800 euro. Die mensen hebben het dus ook heel moeilijk. De discrepantie tussen de prijs die wordt betaald voor een sociale woning – 300 of 400 euro – en de mensen in dezelfde omstandigheden, die 700 of 800 euro moeten betalen, is veel te groot.

Minister, ik weet dat u dit niet alleen kunt oplossen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem, kunt u afronden of een vraag stellen? Want volgens mij probeert u het decreet dat u zelf heb geschreven, te verkopen. *(Gelach)*

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Een woonproblematiek is altijd een inkomensproblematiek. Minister, de vraag is hoe we die discrepantie tussen de wachtenden en diegenen die een sociale woning huren, kunnen verminderen, zodat iedereen die zich in gelijkaardige omstandigheden bevindt, een gelijke huurprijs betaalt. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Veys heeft het woord.

Maxim Veys (sp.a): Wij zijn het ermee eens dat er meer sociale woningen nodig zijn. Dat is wel duidelijk, als je alle experts in het veld hoort. Er is meer beton nodig. Daarover hebben we het al vaak gehad in de commissie. Alleen is het jammer dat u telkens enkel een bedrag formuleert, maar nooit een doelstelling. En laat dat nu net zijn wat dat Europees Comité voor Sociale Rechten u zal vragen, zodra de klacht is neergelegd. Want dat gaat over programmatorische rechten. Wat is de achteruitgang of wat is de vooruitgang in het woonbeleid? En daar zien we de stijging van die wachtlijsten. Ik denk dat het plaatje zeer duidelijk is.

Wat zult u doen aan die wooncrisis, daar waar ze het ergst is, op die private woonmarkt? Wat zult u doen om privaat huren in het onderste segment betaalbaarder te maken? En komt u nu alstublieft niet af met die marktwerking waarover u het had in het artikel. Want wat zien we vandaag? De markt zorgt er niet echt voor dat het betaalbaar wordt, wel integendeel.

U vertegenwoordigt de overheid. U bepaalt de regels van die markt. Daarom wil ik pleiten voor actie. Er is actie nodig voor betaalbaar wonen zorgt. Er is actie nodig voor lagere huurprijzen, actie van de Vlaamse Regering. Wat zult u doen op die private huurmarkt? Want voorlopig zien we daarvan geen enkel spoor in de beleidsnota. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer De Meester heeft het woord.

Tom De Meester (PVDA): Mijnheer Diependaele, de klacht van die organisaties lijkt me zeer helder te zijn. Die organisaties zeggen dat er veel te weinig sociale woningen zijn en dat de huurprijzen op de private markt veel te hoog zijn. En ze hebben verdorie gelijk. Probeer maar eens in een grote stad als Gent of Antwerpen een betaalbare huurwoning te vinden voor een gezin onder de 800 of 900 euro. Probeer dat maar eens te doen als alleenstaande moeder met drie kinderen. Probeer dat maar eens te doen.

U zegt in de krant dat de huurmarkt een economische markt is en dat u als overheid de prijzen niet gaat plafonneren. Waarom niet? Dat is natuurlijk uw ultraliberale logica. Dat is het Vlaanderen waar u van droomt. Maar in veel andere Europese landen, mijnheer Diependaele, worden de huurprijzen wel gereguleerd. Daar zijn ze slimmer dan u. In Luxemburg is de huurprijs beperkt tot de investeringskost en 5 procent rendement. Nederland, waar 95 procent van de huurmarkt gereguleerd is, zegt aan de hand van een puntensysteem hoeveel huur je mag vragen. En in Zweden mag de private huurprijs maximaal 5 procent hoger liggen dan bij de sociale woningen. Dat is precies het omgekeerde systeem van hier, want hier gaan we de prijs van sociale woningen enten op de private huurmarkt.

Bent u bereid, mijnheer Diependaele, om te leren van die buitenlandse voorbeelden? Of gaat u zich hier blijven ophouden onder deze glazen stolp?

De voorzitter: Mevrouw Smeyers heeft het woord.

Sarah Smeyers (N-VA): Ik ben hier getuige van een zeer absurde en contradictorische situatie: 'Als we de verkiezingen niet winnen, dan sturen we maar wat linkse partijen het veld in naar de rechter of naar een internationale instelling om zo wat steun te krijgen, de steun die je in het stembusje niet hebt.' In geen enkele tussenkomst gaat het nog over de klacht zelf, mevrouw De Martelaer, maar zijn we dus het democratische debat aan het voeren op de plaats waar dat moet, hier in het parlement.

Misschien hebt u iets te zeggen aan die verenigingen. Zeg hen dan ook dat hier de macht van het volk zit, dat hier de democratie zich afspeelt, dat de discussie over het sociaal woonbeleid, waar inderdaad een recordbedrag van 4,2 miljard euro in wordt gepompt voor sociale woningen, hier moet worden gevoerd. De klacht gaat trouwens ook volledig voorbij aan de realiteit. Het aantal sociale woningen is onder de vorige Vlaamse Regering gestegen met maar liefst 7500 woningen. Dat de wachtlijsten desalniettemin verder stijgen, dat debat moeten we ook wel eens ten gronde voeren. Met cijfers kun je alles vastleggen. Ik zou daar heel graag ten gronde eens met u over spreken. De discussie gaat hier over de klacht, niet over hoe we de wachtlijsten wegwerken. Ik zou het daar heel graag met u eens over hebben, maar wel hier in het parlement en niet voor een of andere instelling. *(Applaus bij de N-VA)*

Minister Matthias Diependaele: Bedankt voor alle tussenkomsten. Ik ben al heel blij dat niemand gezegd heeft dat die procedure ook maar enige zoden aan de dijk gaat brengen. Niemand heeft beweerd dat die procedure ons een stap verder zal brengen. Het debat hier, dat is wat we moeten voeren. En we moeten kijken hoe we ons beleid in de markt zetten. Wat dat beleid betreft, zijn er twee zaken die we kunnen doen.

Ultraliberaal, alstublieft zeg. De markt werkt nu eenmaal zoals hij werkt. Er zijn inderdaad verschillende dingen die je als overheid kunt bijsturen, mijnheer Veys. Maar als je die echt gaat reguleren, dan ga je pas een ramp veroorzaken op die huurmarkt. Dan ga je er pas voor zorgen dat je die onderuithaalt. Er zijn twee zaken waar wij op inzetten. Er wordt 4,2 miljard euro ingezet voor sociale huisvesting. Nog nooit is daar zoveel op ingezet. Mijnheer Veys, we hebben het er al over gehad in de commissie, en ik kan het blijven herhalen. We gaan daar inderdaad een bedrag in steken. U bent zelf voorzitter van een sociale huisvestingsmaatschappij. Het zal aan die huisvestingsmaatschappijen zijn om te bepalen hoeveel er wordt ingezet op nieuwbouw en hoeveel op renovatie. Want in een andere vraag zult u dan onmiddellijk weer zeggen dat er ook op de woningkwaliteit moet worden gelet. Welja, die renovaties zijn ook nodig. Dat bedrag zal dus niet alleen naar nieuwbouw gaan, want we moeten ook letten – onder andere ook op uw vraag, en we staan daar helemaal achter – op woningkwaliteit. Kom dus niet doen alsof dat tegenstrijdige zaken zijn. We moeten op alle twee inzetten.

Wat de private huurmarkt betreft, zijn de uitdagingen absoluut bekend. De grootste uitdaging is dat we het evenwicht tussen de twee in het oog moeten houden. Zodra we uw recepten gaan toepassen, mijnheer De Meester, gaan we er pas voor zorgen dat mensen hun eigendom van de huurmarkt halen, dat ze niet meer gaan investeren. Dan krijgen we van de heer Veys weer vragen omdat de woningkwaliteit niet is gegarandeerd. We moeten ervoor zorgen dat we elke partij op de huurmarkt op een correcte manier kunnen bedienen en aan hun trekken kunnen laten komen. Ik ben er me zeer goed van bewust dat het ook betekent dat we ons voor de huurders moeten inzetten. Ik denk dat we de komende vijf jaar meer dan voldoende maatregelen nemen om daarvoor te zorgen. *(Applaus bij de N-VA)*

De samenwerking met Welzijn is opgestart. Het overleg W-kwadraat loopt op dit moment.

U sprak ook over alarmsignalen die afgaan. We zullen het rapport afwachten, want we hebben natuurlijk nog de kans om ons te verdedigen bij het comité. We zullen dat ook doen. In alle eerlijkheid is het een beetje jammer dat we daarin energie moeten steken, maar we zullen dat met verve doen om het woonbeleid van de komende jaren en van het verleden te verdedigen.

Ann De Martelaer (Groen): Ik weet niet of Welzijnszorg, de Vlaamse Huurdersbond, de Verenigingen waar armen het woord nemen, kortom de organisaties die klacht indienen, graag onder 'linkse' organisaties worden gecatalogiseerd.

Ik wil enkel zeggen dat men in 2018 1074 dagen moest wachten op een sociale woning, dat 80 procent van de 20 procent laagste inkomens problemen heeft met betaalbaarheid op de private markt, dat betaalbaar wonen investeren is in armoede.

Ik heb daarnet geciteerd uit de laatste editie van 'Fundamenten'. Ik ga er ook mee eindigen. Als titel staat er: 'In een warm Vlaanderen moet iedereen ook goed kunnen wonen.' Minister, ik zou zeggen: voeg de daad bij het woord. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de activering van thuisvrouwen en -mannen

ACTUELE VRAAG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de activering van huismoeders en huisvaders

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de activering van de thuisblijfouder(s)

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, minister, u weet dat u kunt rekenen op de steun van sp.a om de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen op te trekken tot 80 procent. Werk geeft ambitie, zorgt voor welzijn. Het is belangrijk dat mensen die willen, de kans krijgen om te werken.

In Vlaanderen zijn er 180.000 werkzoekenden die zoeken naar een job. 117.000 mensen zijn aan de slag maar geven aan dat ze meer willen werken maar dat het

niet kan in hun sector. 40.000 mensen genieten van een leefloon. 200.000 mensen zijn langdurig ziek maar een derde wil graag een beetje aan de slag gaan en wil worden geheroriënteerd op de arbeidsmarkt. En 140.000 mensen kiezen er al dan niet bewust voor om thuis te werken, om de zorg op te nemen voor kinderen of voor ouders, om een time-out te nemen. Ik vind dat ze dat volste recht hebben.

Maar als ze zouden willen gaan werken, dan ligt er werk op de plank voor de Vlaamse Regering. Bied die flexibele kinderopvang aan zodat ook mensen die een opleiding willen gaan volgen, toegang hebben, en niet alleen mensen die al aan de slag zijn. Zorg ervoor dat je drempels wegwerkt en dat het mensen die bijvoorbeeld jaren voor de kinderen hebben gezorgd en toch weer aan de slag willen gaan, ook lukt.

Minister, hoe gaat u ervoor zorgen dat er een evenwichtig voorstel komt tussen zorg voor het gezin, eigen ambitie thuis en in de privésfeer, maar ook op het werk? Ik denk dat er evenwichtige maatregelen nodig zijn. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, u hebt de ambitieuze doelstelling om 120.000 extra mensen aan de slag te krijgen. Daarvoor wil u ook de huismoeders en huisvaders aan het werk krijgen. U spreekt in dat kader zelfs van het activeren van inactieven. Ik betreur de term 'inactieven', want die thuiswerkende moeders en huisvaders zijn niet inactief. Ze zijn net actief bezig met de opvoeding van hun kinderen, met de zorg voor hun kinderen. Daar zou u toch wat meer respect voor mogen hebben.

U zei dat het helemaal niet de bedoeling is om mensen zonder uitkering te verplichten om te gaan werken. Het gaat er u om om de sociale zekerheid betaalbaar te houden en de krapte op de arbeidsmarkt tegen te gaan. Daarom moeten we met meer aan de slag, stelt u. Minister, die huisvaders en huismoeders zijn helemaal niet afhankelijk van ons systeem. Ze leven niet op de kap van de maatschappij, maar kiezen er bewust voor om thuis te blijven voor de zorg voor hun kinderen zonder dat ze daarvoor gesubsidieerd worden door de Vlaamse belastingbetaler.

U stelt dat u meer mensen en meer talent aan het werk wilt krijgen, maar concreet gaat u het bij VDAB met 22 miljoen euro minder doen en met 419 voltijdse personeelsleden minder. Ik vraag me dan ook af met welke middelen en hoe u die activering zult organiseren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, de arbeidsmarkt staat in brand. Dat zijn niet mijn woorden, maar de woorden van Fons Leroy, vele jaren de chef van VDAB, de man die onze arbeidsmarkt moest regisseren. U wilt VDAB extra middelen en extra instrumenten geven om die brand te bestrijden. Ik heb begrepen dat u een ontwerp van decreet in voorbereiding hebt om VDAB te wapenen tegen de uitdagingen waarvoor ze staan, en die zijn niet min.

Op dit moment slaat de vergrijzing hard toe op onze arbeidsmarkt. Er stromen meer mensen uit de arbeidsmarkt voor een welverdiend pensioen dan er jonge mensen bij komen. Op dit moment zijn er 100 mensen die vertrekken voor 82 mensen die op de arbeidsmarkt actief worden. We hebben dus elk talent nodig.

Tegelijk is er vorig jaar opnieuw een recordaantal vacatures aangemeld door onze werkgevers bij VDAB. Elk talent telt en elk talent is nodig. Daarom wilt u extra instrumenten aan VDAB geven om al die talenten in te zetten. Uiteraard hebben ook mensen die er voor een bepaalde periode voor kiezen om thuis te

blijven om zorg te bieden aan kinderen of andere gezinsleden, talenten en kunnen ze misschien op termijn opnieuw op de arbeidsmarkt actief worden.

Minister, op welke manier wilt u ook hen begeleiden richting arbeidsmarkt?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil starten met iets duidelijk te stellen: geen haar op mijn hoofd denkt eraan om mensen die vrijwillig kiezen om thuis te zijn, te verplichten om te gaan werken. Geen haar op mijn hoofd denkt daaraan. Ik betreur oprecht de indruk die zou ontstaan zijn in dit verband. *(Applaus bij de meerderheid)*

Voor mij moeten we een verhaal van kansen schrijven. Onze arbeidsmarkt staat inderdaad in brand. We leven in een uniek tijdperk, in een unieke periode waarin er enorm veel jobs zijn, enorm veel vacatures en heel weinig werkloosheid. Maar toch blijkt uit het rapport van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid dat in Vlaanderen ongeveer 800.000 mensen om een of andere reden niet actief zijn op de arbeidsmarkt. Dan rijst de vraag hoe we een kader kunnen scheppen om de mensen die dat willen, toch naar de arbeidsmarkt te krijgen.

Ik geef een paar voorbeelden. Er zijn mensen die langdurig ziek zijn. Securex heeft een bevraging gedaan en een op de drie zou wel graag naar de arbeidsmarkt gaan, maar om allerlei redenen lukt dat niet. We hebben ondertussen al samengezeten met het RIZIV om te kijken welke hinderpalen we daar kunnen wegwerken.

Er zijn mensen met een handicap die van zichzelf vinden dat ze misschien een goeie bijdrage kunnen leveren aan de arbeidsmarkt, maar daar om een of andere reden niet in slagen.

Ik heb het volste respect voor mensen die beslissen om thuis te blijven, ofwel om voor hun kinderen te zorgen, ofwel om palliatieve zorg te geven aan iemand. De beslissing om dat te doen, zou er kunnen toe leiden dat je na enkele jaren afvraagt of je dat nog wel kunt, of je nog wel kunt solliciteren, of je de juiste skills hebt. Dan moet VDAB klaarstaan om de vinger aan de pols van die mensen te houden, en om die mensen proactief gerust te stellen dat er jobs zijn, dat ze voor hen klaarstaan om hen te begeleiden en te coachen bij bepaalde zaken die ze minder goed onder de knie hebben. Dat is de boodschap die in ons nieuw ontwerpdecreet staat dat de regering vorige vrijdag heeft goedgekeurd.

Collega's, voor mij is dit een verhaal van kansen. Het is hier al zo vaak gezegd in dit halfroond: de sleutel tot emancipatie is werk. Als je een job hebt, is dat goed voor je persoonlijkheid en geeft het zelfvertrouwen. Het is niet omdat je werkt, dat je een slechte mama of een slechte papa bent. Ik sta hier nu op dit spreekgestoelte, maar ik voel me 100 procent moeder en betrokken op mijn kinderen. Laat ons daar dus geen tegenstelling van maken, laat ons niet met de vinger wijzen naar mensen die de vrijwillige keuze maken om thuis te blijven. Alle respect.

Op het moment dat je zelf denkt dat je weer actief wilt worden op de arbeidsmarkt en je dat kunt combineren, dan is het aan de overheid en in de eerste plaats aan VDAB om voor hefboomen te zorgen om die persoonlijke begeleiding te kunnen doen. Dat is het engagement dat ik neem en de handschoen die ik samen met VDAB wil opnemen.

Caroline Gennez (sp-a): Minister, ik ben het helemaal eens met de ambitie dat je mensen die willen werken, alle kansen moet geven om te gaan werken. Heel vaak gaat het inderdaad om thuiswerkende ouders. Dan zie je dat het beleid van de regering waarbij kinderopvang prioritair toegankelijk is voor mensen die al aan het werk zijn, outsiders op de arbeidsmarkt verhindert om opnieuw aan de slag te gaan.

Een persoonlijke aanpak van VDAB is nodig, zegt u. Wij steunen u daar volledig in, maar dat impliceert natuurlijk dat je verder moet gaan dan de 'digital first'-strategie, waarbij je mensen alleen digitaal benadert. Daarom moeten we binnen VDAB toch eens nadenken hoe we al die inactieven, al die thuiswerkende kandidaat-werknemers persoonlijk kunnen begeleiden met 419 medewerkers minder en met minder middelen zowel voor kinderopvang als voor werk. Dat wordt toch een hele uitdaging, minister.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, het probleem is niet dat de Vlaming te weinig werkt. Het is wel zo dat werken te veel wordt belast en dat het geld dat bij de overheid binnenkomt, verdwijnt in bodemloze Waalse putten en wordt misbruikt om een migratiefactuur te betalen waar niemand om vraagt.

Focus daar eens op in plaats van onze huismoeders en onze huisvaders te culpabiliseren dat zij de sociale zekerheid onbetaalbaar zouden maken. Ik vraag me af of u zich niet beter focust op de activering van personen die wel ten laste zijn van onze sociale zekerheid. Ik verwijs in dit geval ook naar de hoge werkloosheidscijfers onder allochtonen, die nergens zo hoog zijn als hier in België. Zo is een derde van de niet-Europese allochtonen nog steeds werkloos. Is een streng activerings- en sanctioneringsbeleid dan niet veeleer nuttig voor het betaalbaar houden van de sociale zekerheid? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, uiteraard gaan we geen huisvrouwen en huisvaders verplichten om aan de slag te gaan. U kunt ze misschien wel verleiden om op termijn naar de arbeidsmarkt te gaan, om de terminologie van collega Ronse te gebruiken. Elk talent telt en mensen die zorg opnemen voor kinderen of ouders thuis verdienen alle respect.

Maar als ze opnieuw aan de slag willen gaan, moeten we er alles aan doen om de drempels te verlagen. Mevrouw Gennez sprak over de flexibele kinderopvang. Ik heb goed nieuws: deze regering voorziet in een extra investering in kinderopvang, in het flexibeler en toegankelijker maken van kinderopvang, dus dat, collega Gennez, komt alvast in orde.

Het kan een bijkomende suggestie zijn, minister, om die mensen die zin hebben om hun mogelijkheden opnieuw af te tasten, niet onmiddellijk naar VDAB te sturen, maar toegang te geven tot het instrument van loopbaanbegeleiding waarbij mensen op een heel laagdrempelige manier hun talenten en competenties in kaart kunnen laten brengen en hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen afwegen. Dus, minister, onderzoek alstublieft die piste.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Collega's, ik denk dat niemand van ons vraagt dat we mensen, die er vrijwillig voor kiezen om thuis te blijven en ook geen enkele uitkering krijgen, verplichten of dwingen om te gaan werken. U hebt daar helemaal gelijk in. Niemand van ons vraagt dat. Dat moet natuurlijk een vrije keuze zijn.

Het moet dus ten eerste effectief een vrije keuze zijn van de betrokkene om dat te doen. De Hoge Raad voor de Werkgelegenheid heeft nog maar eens een rapport op de markt gebracht waaruit nog maar eens blijkt dat nog al te vaak – ja, laat ons vrouw en paard noemen – de gezinslasten heel snel worden doorgeschoven naar vrouwen. Dan kun je je soms de vraag stellen of dat voor die vrouwen wel altijd een vrije keuze is om effectief niet te gaan werken of om tijdelijk niet te gaan werken. Ik denk dat we er toch ook voor moeten opletten dat we niet te snel meegaan in het toedekken van dat potje en dat er zomaar bij laten.

Ten tweede, en de heer Bothuyne heeft daar al naar verwezen, hebben we natuurlijk een enorme krapte op onze arbeidsmarkt, die alleen maar groter zal

worden. De volgende jaren gaan er nog eens 400.000 mensen met pensioen. We moeten die vacatures invullen. Willen we onze pensioenen, onze kinderbijslagen, onze toelagen aan mensen met een handicap uitbetalen, dan moeten we zorgen dat er voldoende mensen aan de slag zijn.

Ik denk dat het heel goed is, minister, dat u die inactieven ook gaat benaderen. Nog een kleine vraag: hoe gaat u dat doelbewust doen, want het is door de privacyregels misschien niet altijd even duidelijk wie in dat geval verkeert? (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik ben blij dat het is uitgeklaard, want toen ik in de krant las dat huisvrouwen en -mannen verplicht zouden worden om op de arbeidsmarkt te gaan en de jobs in te vullen, vond ik dat heel vreemd. Dat moet wel iemand zijn die zijn job niet goed heeft gedaan en u heel verkeerd heeft gequoot. Maar goed, het is uitgeklaard, en daar ben ik heel blij om.

Ik ben het uiteraard helemaal eens met de collega's dat u meer moet inzetten op mensen die willen gaan werken, maar die op dit moment op allerlei obstakels botsen, zoals kinderopvang, of die langdurig afwezig zijn geweest door een burn-out en daardoor op voorhand al veel minder kans maken tijdens sollicitaties, et cetera.

Ik blijf toch met een probleem zitten, minister: niemand gelooft mij als ik zou zeggen dat u als minister een extra beleidsdomein krijgt, maar minder geld, en dat u dat efficiënter zou doen. Niemand gelooft, collega's, dat als wij minder geld zouden krijgen, maar tweemaal zoveel commissies zouden moeten opvolgen, wij dat efficiënter zouden doen. Waarom blijft deze Vlaamse Regering dan denken dat VDAB met minder middelen al die dingen zal kunnen blijven opvolgen? Denkt u echt dat VDAB op dit moment gewapend is om die extra sporen te bewandelen? Ik vind dat een heel moeilijk verhaal om die dingen aan elkaar te koppelen. (*Applaus bij Groen en de PVDA*)

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Namens onze fractie wil ik eerst ons grootste respect uitspreken voor wie ervoor kiest om thuis voor de opvoeding en de organisatie van het huishouden in te staan. Die mensen verdienen ons grootste respect, maar we hebben hier een minister gezien die op geen enkele, maar dan ook op geen enkele manier die mensen wil verplichten om te gaan werken. We hebben een minister gezien die hier die mensen de hand reikt en hun kansen wil bieden om, als ze hun talenten op de arbeidsmarkt geheel of gedeeltelijk willen inzetten, die op alle mogelijke manier te ondersteunen.

Waar ik niet bij kan, is dat de dame van de PVDA hier vooraan, sorry van het Vlaams Belang – de partijen lijken zodanig op elkaar qua populisme dat ik die twee vaak door elkaar haal – die kansen vertaalt in het culpabiliseren van huisvrouwen en huismannen. (*Opmerkingen. Gelach*)

Mensen, alsjeblieft, laat ons de debatten hier in dit halfroond zuiver en correct houden. Het enige wat de minister hier doet, is de hand reiken en kansen bieden.

Hoe zult u, minister, die mensen verleiden – want dat is de terminologie die we hanteren – om dat te doen? Zullen daarvoor bijvoorbeeld loopbaancheques kunnen worden ingezet om die mensen toe te laten om te kijken wat ze graag willen doen?

Minister Hilde Crevits: Ik zal u besparen wat de voorzitter me net influisterde. (*Opmerkingen*)

Colloque singulier.

Collega's, er zijn heel veel interessante tussenkomsten gedaan. Ik denk dat er eensgezindheid is over de ambitie en dat niemand betwist dat het goed is dat we met de Vlaamse Regering een werkstrategie willen maken en dat VDAB daar een belangrijke partner in is.

Collega Ongena, ik zou eerst even willen ingaan op uw opmerking. U hebt daar iets heel belangrijks gezegd: het moet een vrije keuze zijn. Daarover maak ik me ook soms een beetje zorgen. Collega Malfroot, ik wil echt niet in een culpabiliserende strategie geraken. Ik geef een persoonlijk voorbeeld. Mijn mama was zoveel jaar geleden de eerste onderwijzeres die in haar school mocht blijven werken nadat ze van mij was bevallen. Ik vond het verschrikkelijk te horen dat het vroeger normaal was dat een vrouw die kinderen kreeg, thuisbleef. Laten we alsjeblieft wegblijven van zulke situaties, blij zijn voor mensen die werken en het volste respect hebben en blij zijn voor mensen die verkiezen thuis te blijven. Dit is echt geen verhaal van tegenstellingen. Het is een verhaal van kansen: kansen om te werken, kansen om alles te combineren, maar ook om te werken aan je eigen emancipatie.

Collega's, er zijn er die zeggen dat VDAB dat niet zal kunnen, aangezien ze moeten besparen. Ik vind dat ook een foute tegenstelling. Bij VDAB moet men, net als bij alle beleidsdomeinen, de komende jaren inderdaad goed bekijken waar men de middelen op inzet. Als we dat niet zouden doen, dan zitten we met een ontsporende begroting, en dan zou het kot hier ook te klein zijn. Dus ja, VDAB neemt ook verantwoordelijkheid, maar de gedelegeerd bestuurder heeft nu een plan gemaakt, dat is goedgekeurd door de raad van bestuur, met een strategie om te investeren in die nieuwe uitdagingen. Absoluut zeker is dat er heel nauw zal worden samengewerkt met de lokale besturen, en in die lokale besturen investeren we net meer de komende jaren. Collega Annouri, zo ga ik bijvoorbeeld maandag naar de stad Antwerpen om de nieuwe overeenkomst tussen VDAB en de stad te sluiten, waar ook strategieën worden ontwikkeld om dat lokaal bestuur, dat heel dicht bij de mensen staat, goed te doen samenwerken en zo – ik weet niet wie het had over privacy – ervoor te zorgen dat de linken die matchen beter worden. Dat hoeft niet altijd geld te kosten. Dat gaat vaak over de juiste man of vrouw op de juiste plaats.

Ik heb ook al gezegd dat we absoluut niet zullen besparen op consultants. Als VDAB op het terrein actief moet zijn, en je neemt die consultants weg, dan wordt het natuurlijk moeilijk. Ik heb ook gezegd dat er zal moeten worden geïnvesteerd in contracten met verenigingen, met mensen die niet van VDAB zijn, omdat het voor sommige groepen die wij moeilijk bereiken, net van belang is dat je bijvoorbeeld heel diep in het verenigingsleven kunt geraken. Iemand vertelde me deze middag dat VDAB lang geleden, toen zij hun eerste strategieën deden, hun computers gingen zetten in de sportclubs, waar de mensen kwamen. Daar konden zij dan bekijken wat ze zouden doen qua werk.

Collega Gennez, we zullen dus niet alleen inzetten op de digitale strategie. Ik ben trouwens op bezoek geweest bij VDAB in Limburg. Ik heb heel veel respect voor de manier waarop er ook vandaag nog wordt geïnvesteerd in dat persoonlijk contact. Mensen worden telefonisch opgevolgd. Daar was een mooi gezelschap. De burgemeester van Hasselt, hier ook aanwezig, was daar namelijk ook. Ik denk dat we dezelfde ervaringen hebben opgedaan. Er wordt ook heel veel geïnvesteerd in die persoonlijke contacten en het opvolgen van de problemen van de mensen.

Collega's, ik wil zeker bekijken in welke mate loopbaancheques kunnen worden ingezet. Collega Bothuyne heeft al verwezen naar de flexibele kinderopvang. Loopbaanbegeleiding zal zo belangrijk zijn. Ik zou ook even willen teruggrijpen naar wat hier daarnet is gezegd bij de vraag die werd gesteld aan collega Beke. Het ging over zoveel handen te kort in de zorg. Wel, net onze huisvaders en

huismoeders, die al die ervaring hebben met het werk dat ze thuis doen, zouden zo'n grote aanwinst kunnen zijn in de zorg. We moeten dus ook bekijken hoe we die profielen in de zorg misschien wat moderner kunnen maken, zodat mensen die thuis heel veel ervaring hebben opgegaan en op een bepaald moment in hun leven eigenlijk graag opnieuw zouden willen werken, ook heel snel kunnen worden ingeschakeld. Zo kunnen ze de competenties die ze thuis hebben opgedaan, inzetten voor die zorgzame samenleving die zo nodig is. Ik zal daarvoor ook met onze federale collega's contact opnemen.

Collega's, u merkt het: er zijn heel veel maatregelen die we willen nemen, met heel veel begeleiding op maat. Ik ben er echt van overtuigd dat de opdracht groot, maar haalbaar is. Ik hoop echt dat we hier over een paar jaar toch op een aantal goede bewegingen op onze arbeidsmarkt kunnen terugkijken, waarbij we een aantal mensen mee kunnen inschakelen die vandaag wel willen werken, maar dat om een of andere reden niet doen of kunnen doen.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, voor sp.a is de prioriteit van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid absoluut het activeren van de 180.000 mensen die op dit moment werkzoekend zijn, mensen die willen werken, deeltijds, na een burn-out, na langdurige ziekte, maar ook na de zorg voor een ziek familielid of een kind. Ik denk dat er meer dan ooit ambitie moet zijn om dat flankerend beleid te versterken. U hebt het over kinderopvang. Wel, haal dan de prioriteit voor werkenden weg, zodat iedereen een plekje in die kinderopvang heeft. U hebt het over zorgtaken. Wel, zorg ervoor dat er vacatures zijn in de zorg en dat er voldoende omkadering is in de woon- en zorgcentra, een omkadering die vandaag te gering is. Creëer jobs en leid de mensen die willen werken, ook als ze lang thuis hebben gewerkt, toe naar de jobs die nodig zijn om Vlaanderen warm, leefbaar, sociaal en actief te maken. *(Applaus bij sp.a)*

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, u laat het hier uitschijnen alsof ik heb uitgevonden dat u in de krant en in uw regeerakkoord laat zetten dat u de inactieven of dat u de huisvaders en de huismoeders niet wilt activeren. Het staat nochtans zwart op wit in uw regeerakkoord. Ik culpabiliseer niemand. U laat het uitschijnen alsof ik hier sta te liegen, wat helemaal niet het geval is.

Wat u wel moet doen, mevrouw, is inzetten op diegenen die niet werken, zodat zij voldoende toegang vinden tot de arbeidsmarkt. De huismoeders en huisvaders die nu voor hun kinderen zorgen en die nadien weer zin krijgen in de arbeidsmarkt, zullen wel zelf hun weg vinden naar de arbeidsmarkt. U hoeft hen niet te activeren; zij gaan de weg zelf wel vinden. Hoogstwaarschijnlijk hebben ze een jarenlange ervaring van voordien, die zij nadien kunnen gebruiken op de arbeidsmarkt. Wat u nu moet doen, is ervoor zorgen dat u onder meer de alloctonen, een derde van de mensen die niet aan het werk zijn, activeert en toeleidt naar werk, zodat ook zij eindelijk eens een bijdrage zouden leveren aan onze sociale zekerheid in plaats van er enkel van te profiteren. Die doelgroep van werkonwilligen sanctioneren en activeren: dat zou pas een besparing zijn voor onze sociale zekerheid! *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Robrecht Bothuyn (CD&V): Mevrouw Malfroot, ik heb eigenlijk met u te doen. U hebt duidelijk een gehoorprobleem, want wat u hier net komt te zeggen is helemaal niet in het debat aan bod gekomen. Wat wel aan bod is gekomen in het debat, is dat deze regering, gesteund door heel wat mensen, ook vanuit de oppositie, kansen wil geven aan mensen om actief te worden op de arbeidsmarkt, waar wij heel veel mensen en heel veel talent nodig hebben. VDAB krijgt daarvoor, als regisseur, de middelen van deze regering.

Collega Annouri, die activeringen hoeven niet allemaal door ambtenaren te gebeuren of door medewerkers die door de Vlaamse overheid betaald worden. Er

is een heel goed voorbeeld in Gent. Schepen Bram Van Braeckvelt trekt het. U kent hem misschien, want hij is lid van Groen. Samen met het middenveld en samen met de verenigingen en samen met de stad gaat men daar op pad en trekt men naar de mensen om te bekijken wat voor hen de mogelijkheden zijn op de arbeidsmarkt. Dat is de juiste methodiek: een partnerschap waar VDAB en deze regering voor staan en die ook succes zal boeken om talent te laten renderen op de arbeidsmarkt en daarbuiten. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Steven Coenegrachts aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het garanderen van een gelijk speelveld bij de invoer van landbouwproducten uit de MERCOSUR-landen

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, in het Waals Parlement ligt een motie voor die zich verzet tegen het handelsakkoord tussen de Europese Unie (EU) en de MERCOSUR-landen (Mercado Común del Sur). Niets nieuws onder de zon, want u herinnert zich dat de Waalse Regering zich ook tegen het Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) heeft verzet. Wie zich verzet tegen handel met Noord-Amerika, moet zich ook verzetten tegen handel met Zuid-Amerika. Het is protectionistisch en conservatief, maar het is wel consequent. Nochtans zijn de voordelen van de vrijhandel al decennia lang de motor van de wereldeconomie. Vandaag exporteren 1640 Belgische bedrijven naar de MERCOSUR-landen. 83 procent daarvan zijn kmo's. Dit is niet in het voordeel van de grote multinationals. Dit soort akkoorden zorgt ervoor dat de welvaart aan beide kanten van de economische blokken alleen maar zal stijgen.

Maar vrijhandel is geen vrijgeleide. We moeten aandacht hebben voor de kwaliteit van onze landbouwproducten, we moeten oor hebben voor de verzuchtingen van onze landbouwsector. Onze overheid en ook de Europese overheid legt maatregelen op aan onze landbouwsector: milieu, voedselveiligheid, klimaatverbintenissen, dierenwelzijn. Dat vertaalt zich in investeringen, dat vertaalt zich in een doorrekening van die kostprijs aan de consument. Het kan niet zijn dat wij producten invoeren uit andere landen die niet aan dezelfde criteria, niet aan dezelfde productievoorwaarden voldoen. Ik ben een grote voorstander van stevige concurrentie, maar ze moet natuurlijk gelijk zijn.

Minister, hoe gaat u ervoor zorgen dat u het level playing field voor onze landbouw kunt garanderen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Het klopt dat na twintig jaar onderhandelen, denk ik, er nu een voorstel is voor een MERCOSUR-akkoord. Dat is een afspraak om douanetarieven af te schaffen of naar beneden te halen tussen enerzijds de Europese Unie en anderzijds Brazilië, Argentinië, Uruguay en Paraguay. Op zich is het wonderbaarlijk dat het nu gelukt is, maar er zijn nog wel wat zorgen. We hebben het er in de commissievergadering ook al over gehad. Voor mij is het heel belangrijk dat de FOD Economie nu de analyse afwerkt die hij aan het maken is over de pluspunten en de minpunten van wat voorligt op tafel.

Het is evident dat Vlaanderen een regio is die heel exportgericht is, exportgedreven, dus op zich is het voor ons van belang dat we de opportuniteiten bekijken van wat voorligt. Maar er zitten dus ook wat zorgpunten in. We hebben begrepen dat er bijvoorbeeld voor fruit een grote opportuniteit is, voor suiker en

voor vlees van de koe is dat wat minder. Het is van belang dat er een level playing field is, op drie punten. Ten eerste, in de normen van voedselveiligheid moet er gelijkheid zijn, het kan niet zijn dat iets elders onveiliger wordt geproduceerd en dan hier binnenkomt. Ten tweede, wat betreft de omstandigheden waarin mensen moeten werken, moet er ook een level playing field zijn, en ook wat de leefmilieunormen betreft.

In het akkoord zitten er engagementen in dat verband. We moeten nu kijken of die engagementen in orde zijn en op een goede wijze opgevolgd gaan worden. Wij gaan dat uiteraard ook zo aanbrengen.

Tot slot blijkt ook dat men binnen de Europese Unie een bedrag van 1 miljard euro voorzien heeft voor het geval dat er negatieve effecten zouden zijn. Als die opduiken, wordt dat geld ingezet.

Ik begrijp dus wel dat er wat zorgen zijn, maar ik vraag ook om te kijken naar de enorme opportuniteit die er op dat vlak is. Wij volgen dat heel zorgzaam op. U weet dat dit nog niet goedgekeurd is, het moet nog door de Raad van Ministers, het Europees Parlement, en vervolgens moeten ook de lidstaten nog hun groen licht geven voor datgene wat gemengd is. Wordt dus sowieso vervolgd.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Dank u wel, minister. Ik denk dat we op dezelfde lijn zitten, het mag eigenlijk niet verwonderen. Bijkomend aan de maatregelen die we onderhandelen in het akkoord, moeten we ook goed kijken naar de afdwingbaarheid en de controles van dat akkoord. Het gaat niet op om alleen vast te leggen wat we graag willen, het is ook zaak om dat daarna te controleren en eventueel in te grijpen, mocht daar niet correct mee worden omgegaan, niet uit een protectionistische reflex, maar uit een reflex om te zorgen voor een eerlijke concurrentie. Ik ben blij dat u daar werk van wilt maken.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Collega Coenegrachts, ik snap uw vraag niet helemaal. Ik snap wel waarom u ze stelt, maar ik snap niet helemaal wat het dubbele signaal is. Aan de ene kant zegt u dat u voor vrijhandel bent en dat het een schande is wat de Waalse Regering eventueel zou doen met die resolutie, en aan de andere kant zegt u dat u wel zeer bezorgd bent over het level playing field. Dat is natuurlijk net wat de bezorgdheid is van de Waalse Regering, dat is net waarom zij een aantal vragen stellen in die resolutie van cdH die voorligt. Zoals u weet is de Waalse Regering een paars-groene regering, dat wil zeggen dat daar ook blauwe partners inzitten, en die hebben blijkbaar wel het inzicht dat we toch niet zomaar moeten meegaan in een blinde ondertekening van dat handelsakkoord.

Onze fractie is ook heel bezorgd. We zijn niet tegen vrijhandel, we denken dat er zeker opportuniteiten in kunnen zitten. We zijn wel bezorgd over de voorwaarden waaronder dat gebeurt. We zijn niet alleen. Het afgelopen jaar hebben we dit ook gezien in Oostenrijk, Frankrijk en Ierland. De recent aangeduide kanselier Kurz, toch niet echt een communist, is ook bezorgd. Er is dan ook een voorwaarde.

Minister, we weten dat er een grondige analyse van het voorliggend handelsakkoord komt. Op welke termijn verwacht u de resultaten hiervan? Wanneer zal die beslissing worden genomen?

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (sp.a): Voorzitter, sommige mensen menen dat de MERCOSUR-deal sowieso moet worden doorgedrukt. We blijven oproepen om dat niet zomaar goed te keuren.

De eerste bezorgdheid betreft het klimaat en de bescherming van de Amazone. We moeten de komende tijd maatregelen afdwingen waarmee voor Brazilië de verplichtingen in het Akkoord van Parijs, die in het MERCOSUR-handelsverdrag wel niet vrijblijvend zijn, juridisch bindend worden gemaakt en moeten worden nagekomen.

Naast de bezorgdheid om het klimaat, zitten we met de bezorgdheid om de voedselveiligheid en de bescherming van onze boeren. Mensen tonen steeds meer interesse in duurzame landbouw. Duurzame landbouw is gezonder en is beter voor mens en dier. We verwachten dat de overheid ons voedsel beschermt. We hebben in het verleden al het schandaal gehad met betrekking tot glyfosaat en het product Roundup van Monsanto. Helaas gebruiken de Braziliaanse boeren Roundup overmatig en veel meer dan in de EU het geval is.

Minister, ik wil u vragen inzake voedselveiligheid op het voorzorgsprincipe te blijven hameren en dit in een eventueel akkoord sterk te betonen. Zo zijn de strenge en goede voedselveiligheidsregels die voor onze boeren gelden dezelfde voor buitenlandse boeren.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Voorzitter, ik vind het belangrijk nogmaals te onderstrepen dat het om veel meer dan enkel landbouw gaat. Veel sectoren zijn hierbij betrokken en er valt voor Vlaanderen dan ook veel te winnen bij goede handelsakkoorden en goede handelsassociaties. We moeten steeds het totaalplaatje voor ogen houden.

Voor onze Vlaamse land- en tuinbouw zijn er offensieve belangen met nieuwe markten en een nieuw groeipotentieel, maar we moeten natuurlijk ook naar de defensieve belangen kijken. Op het vlak van de voedselveiligheid en de arbeidswetgeving willen we geen handel zonder grenzen. Niemand zit te wachten op een race naar de bodem. De beste garantie op eerlijke, evenwichtige handel is echter nog steeds een goed handelsakkoord, en daar willen we de komende maanden samen aan werken. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Mijnheer Coenegrachts, er is niet enkel verzet in Wallonië. Er is verzet in Oostenrijk, Frankrijk en een aantal andere landen, maar er is ook verzet bij onze eigen landbouworganisaties. Zij zijn bevreesd om de impact die landbouwproducten uit MERCOSUR-landen op onze eigen landbouwsector zullen hebben. Er is ongerustheid, niet enkel vanwege de concurrentie, maar zeker ook vanwege het kwaliteitsverschil.

Minister, ik kan u verzekeren dat de productieomstandigheden in die MERCOSUR-landen helemaal niet overeenkomen met de kwaliteitsnormen waaraan onze producten moeten voldoen. We hebben de strengste milieuwetgeving en de strengste wetgeving inzake dierenwelzijn, maar in die MERCOSUR-landen speelt dat geen rol. Het gebruik van hormonen, pesticiden en genetisch gemanipuleerde organismen speelt daar geen rol.

U hebt gelijk voor een level playing field te pleiten, maar we slagen er nog niet in een level playing field in de EU te organiseren. Hoe kunt u een dergelijk level playing field garanderen en hoe zal dat worden gecontroleerd? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Mijnheer Coenegrachts, ik wil me eigenlijk volledig bij u aansluiten. Ik begrijp uw actuele vraag wel. Het gaat hier echter niet om 'eigen

koeien eerst' of 'eigen kippen eerst', maar om de manier waarop de dieren worden gehouden. Het dierenwelzijn en de milieuomstandigheden zijn terechte bekommernissen. Dat is waartoe we moeten komen. Het kan niet de bedoeling zijn dat een akkoord met MERCOSUR ertoe leidt dat we de import van plofkippen uit Brazilië faciliteren.

Minister, ik heb nog een belangrijke aanvullende vraag. Hoe zult u voorkomen dat de landbouwaangelegenheden in het verdere verloop van de procedure als pasmunt zullen worden gebruikt om andere zaken geregeld te krijgen?

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's, voor alle aanvullende opmerkingen. Ik wil eerst iets duidelijk maken. Het handelsakkoord gaat niet over het toelaten op de markt van agrovoedingsproducten. Die producten komen hier zo ook binnen. Het is dus niet zo dat er nu niets binnenkomt. Het gaat natuurlijk over de gedeeltelijke of volledige afschaffing van douanerechten. Dat is een eerste punt.

Ten tweede heb ik in mijn antwoord geprobeerd om een aantal bezorgdheden mee te geven die alle collega's hier uitten. Principeel is het voor mij van belang dat we sowieso komen tot een level playing field. Wat betekent dat? Ik herhaal het nog eens. Ten eerste, op basis van voedselveiligheid, gelijke standaarden. Ten tweede, op basis van werkomstandigheden, gelijke standaarden. Ten derde, op basis van de milieuregels, gelijke standaarden. Dus er zijn zeker bezorgdheden. Maar, collega's, er zijn ook opportuniteiten. We moeten kijken of die balans in evenwicht is. Ik heb begrepen dat het akkoord ook al voorgesteld is in het Europees Parlement en dat daar ook al heel veel zorgen geuit zijn. Dus ik ga ervan uit dat daar in de loop van de komende periode wel nog het een en ander rond te doen zal zijn.

Collega Vaneeckhout, eind februari zou de analyse klaar moeten zijn. Ik houd nogal van het nuchter analyseren van de zaken om dan te kijken op welke wijze we ermee moeten omgaan.

Zo kom ik bij de gekoppelde opmerking van collega Joosen en collega Dochy. Collega Joosen, het gaat natuurlijk om veel meer dan alleen maar landbouw, maar we hebben in het verleden wel al vastgesteld dat landbouw, zoals collega Dochy zegt, op het einde van de rit als pasmunt gebruikt wordt. Dat is natuurlijk verschrikkelijk voor onze boeren. Daar zijn heel wat zorgen. Men zegt: als je zo'n akkoord sluit, zal dat eigenlijk in bepaalde sectoren een ramp betekenen. Dat zou ik niet graag zien gebeuren. Dus ik hoop dat men daar geen extra toegevingen doet.

Ik hoop ook dat alles wat men afspreekt, gecontroleerd kan worden. Dat was dan de aanvullende vraag van collega Coenegrachts. We zullen met zijn allen moeten instaan voor de juridische afdwingbaarheid, want het geschreven woord is gewilliger dan datgene wat men effectief uitvoert. We moeten daar zeker niet naïef in zijn. Ik zal dat als bevoegd minister van Economie en Landbouw zeker opvolgen. Ik heb begrepen dat onze minister-president in de commissie Buitenland ook al gezegd heeft dat hij het akkoord verwelkomt, maar dat hij er uiteraard ook mee over zal waken dat de belangen van onze eigen mensen ook goed behandeld zullen worden.

Tot slot, collega Dochy, ben ik heel blij met uw opmerking dat het niet gaat over onze eigen koe of onze eigen kip, al kan ik niet ontkennen dat ik onze eigen koe en onze eigen kip wel het liefst op mijn bord zie liggen. (*Applaus bij CD&V*)

Steven Coenegrachts (Open Vld): Collega Vaneeckhout en ik verschillen meestal ook van mening in de commissie. Het ligt dus aan mij of het ligt aan hem, dat zullen we ooit nog eens moeten uitzoeken. Het verschil is het volgende. Ook ik wil geen blanco cheque tekenen. Mij gaat het hierom: hoe onderhandel je

dat kader om tot die vrijhandel te komen? Aan de andere kant zegt men: wij stoppen met die onderhandelingen want ik denk dat dat kader niet goed gaat komen. Dat is het verschil tussen een protectionist en een liberaal. Protectionisme is: beschermen wat je hebt, om uiteindelijk alles te verliezen. Daar zult u bij ons nooit een partij in vinden. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Nadia Sminate aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over het gebruik van Turks en Arabisch in overheidscommunicatie door de stad Gent

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, ik denk dat wij het er allebei over eens zijn dat lokale besturen de belangrijkste partners zijn in ons Vlaamse inburgeringsbeleid. Langs de ene kant heb je steden en gemeenten die heel veel inspanningen doen om taalbadens te organiseren, om babbeltafels te organiseren enzovoort. Langs de andere kant hebben we de stad Gent. De stad Gent vindt dat de thuistaal van anderstalige kinderen in de klas geïntroduceerd moet worden. De stad Gent vindt, met de burgemeester op kop, dat de dienstverlening in de stad in meerdere talen moet gebeuren. Alsof dat nog niet erg genoeg is, hebben ze een nieuwe zottigheid gevonden: ze gaan vanaf nu affiches verspreiden in het Turks en in het Arabisch.

Dat druist natuurlijk helemaal in tegen de taalwetgeving. Maar wat voor mij minstens even belangrijk is, minister, is de boodschap die men daarmee geeft aan de nieuwkomers. Eigenlijk zegt men: je moet helemaal geen Nederlands leren, wij zullen het wel voor u vertalen. Nog erger is misschien de boodschap aan mensen die hier al jaren wonen, hier misschien zelfs geboren zijn, en tegen wie men nu zegt: jullie zijn niet in staat om Nederlands te leren.

Minister, ik heb één simpele vraag voor u: welke stappen gaat u ondernemen om het Gentse stadsbestuur op de vingers te tikken?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mevrouw Sminate, ik heb drie elementen van antwoord. Als toezichthoudende overheid moet ik in een concreet dossier een beetje terughoudend zijn. Het betreft hier blijkbaar twaalf affiches die door de stad Gent met een vertaling in het Turks en het Arabisch zijn opgehangen in de publieke ruimte. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft ter zake een vaste reeks richtsnoeren om te bepalen wanneer een bestuur, ook een lokaal bestuur, een andere taal dan het Nederlands mag gebruiken. Dat gaat over de doelgroep, die specifiek moet zijn. Het moet voor een specifiek doel zijn.

De vertaling moet onder de authentieke Nederlandse tekst staan en men mag het niet systematisch gebruiken. Dat zijn de richtsnoeren waar de Vaste Commissie voor Taaltoezicht op toeziet. U weet dat de stad Gent heeft verklaard dat zij binnen dat kader is gebleven met de actie die ze heeft ondernomen. Gentse gemeenteraadsleden betwisten dat. Zij zijn naar de Vaste Commissie gestapt en hebben daar klacht ingediend. Vanuit mijn perspectief als toezichthoudende overheid lijkt het mij verstandig om eerst het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht af te wachten alvorens hier ten gronde een uitspraak te doen.

En dan kom ik tot het tweede element. Voor mij en voor de Vlaamse Regering is kennis van het Nederlands heel belangrijk en fundamenteel, zowel voor de emancipatie van mensen en het geven van kansen aan mensen als voor de sociale cohesie van Vlaanderen. Vlaanderen kan niet functioneren als mensen niet met

elkaar kunnen communiceren. We zetten daar heel veel middelen op in, heel veel geld. Dat is een heel belangrijk onderdeel van ons beleid. Ik hecht daar zelf ook heel veel waarde aan. Ik doe een oproep, dat men, wanneer men binnen dat beperkend kader van uitzonderingen stapt, twee of drie keer nadenkt voor men daar gebruik van maakt.

Het derde element is dat ik heel erg sta op de autonomie van gemeenten. Autonomie betekent dat men beleidsruimte heeft. Men moet ook de wettelijkheid bekijken. Maar ik ga heel weinig opportuniteitsuitspraken doen over lokaal beleid. Dat kan naar eigen inzichten voor de eigen noden van de gemeenschap beslissingen nemen die ik misschien niet zou nemen, die ik misschien anders zou nemen, maar dat is net een kenmerk van autonomie. Je kunt niet twee dingen tegelijk doen. Je kunt niet zeggen dat gemeentebesturen autonoom zijn én dat de minister altijd sturend moet optreden. Binnen de wettelijkheid moet ik ook die autonomie respecteren, denk ik.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, ik had het natuurlijk enigszins verwacht, maar uw antwoord stelt mij teleur in die zin dat u uw politieke verantwoordelijkheid verstopt achter de lopende procedure. U hebt altijd de mond vol van uw Mechels model dat zou uitgaan van 'kansen geven maar ook kansen grijpen'. Dat principe, daar sta ik ook achter. Zeg mij nu eens welke kansen die schepen in Gent geeft aan de nieuwkomers. Ik zal het u zeggen: geen. Die schepen geeft geen kansen aan nieuwkomers. Integendeel. Ik had in dezen van u iets meer daadkracht verwacht.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Dit is een vreemd schouwspel. De N-VA en Open Vld, die samen in een coalitie zitten, verschillen heel duidelijk van visie wat dit betreft. Waarvan akte.

De minister stelt dat het over affiches gaat die opgehangen zijn in publieke ruimte. Minister, u kunt iets duidelijker zijn. Die affiches zijn in het Turks en het Arabisch verspreid. U zegt dat ze verspreid zijn in de publieke ruimte, maar ze zijn verspreid aan Turkse en Arabische moskeeën. U kunt daarin toch wel iets duidelijker zijn. Ze zijn dus niet alleen bestemd voor nieuwkomers maar voor de islamitische gemeenschap.

Het Vlaams Belang wist al van in het begin dat deze affiches in strijd waren met de taalwetgeving. Daarom heeft het Vlaams Belang klacht neergelegd bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. In Gent zijn er meer dan 160 verschillende nationaliteiten. Gaan we die allemaal op de hoogte houden over allerhande zaken in hun eigen taal? Dit kan toch niet? Waarom nu wel in het Turks en het Arabisch? Neen, voor het Vlaams Belang kan er maar één officiële taal bestaan in Vlaanderen, en dat is het Nederlands. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, ik ben blij met uw antwoord. Ik wil eerst en vooral onderstrepen dat ook voor onze fractie de kennis van het Nederlands belangrijk en essentieel is voor het uitbouwen van een toekomst in ons Vlaanderen en in België. Ik hoop dat we niet vervallen in karikaturen daarover.

De taalwetgeving is wat ze is, en die moet worden gerespecteerd. We hebben een commissie voor taaltoezicht om dat in de gaten te houden.

Er loopt een formele procedure. Dus laat ons afwachten wat daaruit komt.

Beste collega's, waar zijn we in godsnaam over bezig? Het gaat over twaalf affiches die uitgehangen zijn aan een aantal moskeeën om een goede informatieronde te

doen. Het college van Gent heeft zelfstandig geoordeeld dat dit binnen de adviezen van de taaltoezichtscommissie past. Ik stel dan ook voor dat we de procedure laten lopen.

Tot slot, we hebben al veel uren met elkaar doorgebracht in de commissie Binnenlands Bestuur. Het gaat er altijd over autonomie. We moeten af van de keizer- kostenmentaliteit. Ik zou dan ook voorstellen dat we dat consequent doortrekken en dat we niet de autonomie van een bestuur binnen het wetgevend kader en de taaltoezichtscommissie in twijfel trekken op een moment dat dat een coalitie is die ons blijkbaar minder bevalt. Ofwel ben je altijd voor de autonomie van de lokale besturen, ofwel nooit. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer De Meester heeft het woord.

Tom De Meester (PVDA): Voorzitter, we zitten hier precies op de gemeenteraad van Gent. Het is al de derde dag op rij dat we het hier over Gent hebben en we hebben er in Gent al twee zeer boeiende gemeenteraadszittingen op zitten. Dat kan mevrouw D'Hose zeker getuigen.

Mevrouw Sminate, u zit precies in de verkeerde partij. Ik heb gisteren op de gemeenteraad de heer Deckmyn van het Vlaams Belang identiek hetzelfde horen vertellen als wat u hier nu komt te vertellen! Is het waar of niet, mijnheer Deckmyn? Identiek hetzelfde! *(Opmerkingen van Johan Deckmyn)*

Waar ligt u eigenlijk wakker van? Wat is uw probleem? Twaalf affiches? Twaalf tweetalige affiches? Wat is in godsnaam uw probleem? Ik zou u toch willen aanraden om in plaats van op een weinig subtiële manier te proberen om bevolkingsgroepen in Gent tegen elkaar op te zetten, te focussen op de echte problemen in de samenleving. *(Applaus bij de PVDA, Groen en sp.a)*

Minister Bart Somers: Mevrouw Sminate, uw reactie verbaast mij enigszins omdat ik als minister van Binnenlands Bestuur mee tot taak heb de rechtsstaat te respecteren. In mijn benadering van deze problematiek doe ik exact hetzelfde als mijn voorganger heeft gedaan. In 2018 was er een klacht over Roosdaal. Er was een folder van een afvalintercommunale die ook een Arabische bijlage had. Mijn voorganger, de minister van Binnenlandse Zaken, heeft op vier criteria getoetst of dit al dan niet in strijd was met de wet en hij heeft in een schriftelijk antwoord gezegd dat dit conform de richtlijnen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht was.

Mijn voorganger is gevat geweest over een folder van het OCMW van Gent. Daarin informeerde men in exact dezelfde taal als waar we nu over spreken, de mensen wanneer zij taalonkundig waren. Men heeft op basis van diezelfde vier criteria gezegd dat dit eigenlijk conform de leidraad is die de Vaste Commissie voor Taaltoezicht hanteert. U kunt dit terugvinden in de documenten van dit parlement.

Wat ik hier zeg, zijn drie zaken. Ten eerste: wat de wettelijkheid betreft, wacht ik het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht af. Die zal oordelen of wat er in Gent gebeurd is, al dan niet conform is met de regelgeving.

Ten tweede onderstreep ik nogmaals het uitzonderlijk belang van het Nederlands. Ik ben het volkomen met u eens dat mensen alleen maar in onze samenleving kunnen functioneren wanneer ze de Nederlandse taal machtig zijn. Dat is belangrijk voor de emancipatie van mensen en voor de maatschappelijke cohesie van Vlaanderen. Wij investeren daar miljoenen euro's in. Ik doe dus opnieuw dezelfde oproep die ik in mijn eerste antwoord heb gedaan, aan iedereen in Vlaanderen: wanneer men denkt een andere taal te moeten gebruiken dan het Nederlands moet men daar zeer terughoudend in zijn en zeer zorgvuldig afwegen

of hetgeen men wint wel opweegt tegen het signaal dat men geeft. Ik vind dat men daar terughoudend in moet zijn.

Ten derde respecteer ik de autonomie van lokale besturen. Ik ben het er volkomen mee eens dat ik hier niet de gemeenteraad van Gent of van welke andere stad ook zal overdoen. Want ik kan onmogelijk zeggen dat ik de autonomie van gemeentebesturen respecteer en dus moet aanvaarden dat men op lokaal niveau soms andere inzichten heeft dan ikzelf, maar tegelijkertijd heel de tijd sturend optreden. Die twee gaan niet samen. Ofwel vraag je een sturend beleid en grijp je in op de autonomie, ofwel respecteer je de autonomie van lokale besturen. En ik sta uitdrukkelijk, in de geest van het Vlaamse regeerakkoord, voor het tweede, het respect voor de lokale autonomie. *(Applaus bij CD&V, Open Vld, Groen, sp.a en de PVDA)*

Nadia Sminate (N-VA): Minister, steden en gemeenten moeten daarin niet alleen terughoudend zijn, ze moeten dat gewoon niet doen. En ik begrijp dat de collega's ter linkerzijde blij zijn met uw antwoord, want zij hebben zelfs een parlements lid in hun rangen dat erin slaagt om zélf te communiceren in het Arabisch. Alstublieft! *(Opmerkingen)*

Ik denk dat ons standpunt duidelijk is. En ik begrijp niet dat er nog altijd partijen zijn die niet begrijpen dat je aan nieuwkomers de noodzaak moet doen aanvoelen om Nederlands te leren, om zo sneller aansluiting te vinden in onze samenleving. Dat begrijp ik niet! *(Applaus bij de N-VA en het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MOTIE van Chris Janssens, Suzy Wouters, Stefaan Sintobin en Immanuel De Reuse tot besluit van de op 7 januari 2020 door Hannelore Goeman, Chris Janssens en Björn Rzoska in commissie gehouden interpellaties

- 1° tot minister Jan Jambon over de uitspraken van de minister-president inzake de retroactieve uitbetaling van kinderbijslag aan asielzoekers;**
- 2° tot ministers Jan Jambon en Wouter Beke over de rel tussen de regeringspartijen inzake de uitgekeerde bedragen van kinderbijslag aan asielzoekers;**
- 3° tot minister Jan Jambon over de 'fake news'-uitspraken van Jan Jambon betreffende kinderbijslag en asielzoekers**

– 179 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, begin dit jaar hebben wij in de commissie een geanimeerd debat gevoerd over de retroactieve uitbetaling van kinderbijslag aan asielzoekers en erkende vluchtelingen. Erkende vluchtelingen kunnen vandaag nog steeds een beroep doen op retroactief uitbetaalde kinderbijslag, hoewel de overheid – en dus de belastingbetaler – tijdens de asielprocedure de huisvesting, voeding en andere kosten van asielzoekers helemaal betaalt. Dat is een fameuze discriminatie van de Vlaming, die in dit land niet alleen al zwaar belast wordt, maar ook zelf moet betalen voor zijn huisvesting, zijn dagelijks eten en drinken enzovoort.

Mijn fractie, het Vlaams Belang, heeft in deze motie dan ook twee concrete vragen voor de Vlaamse Regering. Ten eerste, zorg ervoor dat dit systeem, dat Vlamingen discrimineert ten opzichte van vreemdelingen die nog nooit hebben bijgedragen en dat dus totaal onrechtvaardig is, onmiddellijk wordt afgeschaft.

En twee: geef duidelijkheid over de volledige bedragen van kinderbijslag die tot op heden retroactief aan erkende vluchtelingen werden uitbetaald. Het geval waarbij een asielzoekersgezin meer dan 90.000 euro uitbetaald kreeg, is intussen bekend. En er zijn zo nog veel andere gevallen. De belastingbetaler heeft het recht om te weten wat er met zijn geld gebeurt. De regering heeft volgens het Vlaams Belang dan ook de plicht om hierover transparant te zijn.

En bovendien moeten de taboes omtrent de kostprijs van immigratie eindelijk maar eens op de schop. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): De minister heeft in de commissie aangegeven dat er niet systematisch wordt bijgehouden of een retroactieve betaling van kinderbijslag is gebeurd aan een erkende asielzoeker. Het is daarom echt niet gewoon een kwestie van vrijgeven van cijfers. Hij heeft de cijfers gegeven die ter beschikking waren, maar dat gaat over algemene cijfers met betrekking tot de aanvragen voor een retroactieve uitbetaling, maar die retroactiviteit kan heel veel oorzaken hebben.

En wat betreft de vraag om snel werk te maken van de volledige afschaffing van die retroactiviteit: jullie weten heel goed dat dat is opgenomen in het Vlaamse regeerakkoord. Hier zal op heel korte termijn werk van worden gemaakt. We hebben geen motie van het Vlaams Belang nodig om het regeerakkoord op dat domein uit te voeren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Begin van de stemming.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
95 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Klaas Sloomans, Johan Deckmyn, Filip Brusselmans en Chris Janssens tot besluit van het op 22 januari 2020 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT en de toekomst van de openbare omroep – 193 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
95 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan

Mijnheer De Wever, de stemmingen zijn net afgelopen, helaas. Ik zie u volgende week woensdag 29 januari terug. (*Gelach. Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 29 januari 2020 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.26 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allesia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters.

Afwezig met kennisgeving

Marino Keulen: ambtsverplichtingen;

An Moerenhout, Carina Van Cauter, Maurits Vande Reyde: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Allesia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Kim De Witte, Bart

Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Annick De Ridder, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez